

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie podľa § 53 a § 54 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie slobody 85, 083 01 Sabinov.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

B&S s.r.o

Námestie sv. Martina 35
Lipany 082 71

Výtlačok:	Názov: ZÁMER OZNÁMENIE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI likvidácia vykonávaná banským spôsobom na lokalite ORKÚCANY 2025 - 2035	Navrhovateľ B&S s.r.o. Anna Bujňáková konateľka Adresa: Námestie sv. Martina 35, Lipany 082 71
Dátum: 4.10.2025		

Číslo: 04102025-Pr	Obsah: Textová časť : Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti Orkúcaný Prílohy: 1. Číslo rozhodnutia OÚŽP Prešov č. 1/2008/00220-013/ZM zo dňa 29.2.2008 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ťažba štrkopieskov Orkúcaný 2. Mapa širších vzťahov – výsek z mapy povrchu 1:10 000, základná banská mapa povrchu územia likvidácie 3. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti: „ Plán likvidácie po ukončení činnosti vykonávanej banským spôsobom na lokalite Orkúcaný, 2025 - 2035“	Spracovateľ Ing. Jozef Prohinský banský projektant Adresa: Za dolným mlynom 76, 040 16 Košice
-----------------------	--	--

Dokumentácia je vypracovaná podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Obsah a štruktúra dokumentácie je podľa prílohy č. 8a zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších zmien a v intenciách listu č. OU-SB-OSZP-2025/002249-011 zo dňa 1.10.2025 OÚ Sabinov - OSŽP.

Obsah

I. Údaje o navrhovateľovi

1. Názov (meno).
2. Identifikačné číslo.
3. Sídlo.
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa.
5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.

II. Názov zmeny navrhovanej činnosti

III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti

1. Umiestnenie navrhovanej činnosti (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo).
2. Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy (záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinné a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky) a údajov o výstupoch (napríklad zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície).
3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie.
4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.
5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice.
6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí.

IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických

V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie

VI. Prílohy

1. Číslo rozhodnutia OÚŽP Prešov č. 1/2008/00220-013/ZM zo dňa 29.2.2008 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ťažba štrkopieskov; rozhodnutie sa neprikladá je stránke mžpsr

2. Mapa širších vzťahov – výsek z mapy povrchu 1:10 000, základná banská mapa povrchu územia likvidácie

3. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti: „Plán likvidácie po ukončení činnosti vykonávanej banským spôsobom na lokalite Orkúcany, 2025 - 2035“

VII. Dátum spracovania

VIII. Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľ a oznámenia

IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa

Textová časť

I. Údaje o navrhovateľovi

1. Názov : B&S s.r.o
2. Identifikačné číslo : 48 291 005
Obchodný register Okresného súdu Prešov, oddiel: Sro, vl.číslo: 32084/P
Banský register právnických osôb, fólio č. 236, Obvodný banský úrad Košice (OBÚ)
Banské oprávnenie : č.327-613/2018 zo dňa 15.3.2018, zmena č.27-993/2024 zo dňa 20.3.2024, vydané Obvodným banským úradom Košice
3. Sídlo : Námestie sv. Martina 35, Lipany 082 71
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa.
Meno a priezvisko : Anna Bujňáková
Adresa : Nám. sv. Martina 35, 082 71 Lipany
Telefón : 051 4892 990, 051/4521375 ; Fax: 051 4892 990.
Web : <https://hotelmladost.sk/>
E-mail : info@hotelmladost.sk
5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.
Meno a priezvisko : Ing. Jozef Prohinský
Adresa : Za dolným mlynom 76, 040 16 Košice
Telefón : 0905669527
E-mail : jozef.prohinsky@gmail.com
Číslo osvedčenia : OBUKE-239-744/2025 zo dňa 3.3.2025

II. Názov zmeny navrhovanej činnosti

Názov zmeny činnosti : „Likvidácia po ukončení činnosti vykonávanej banským spôsobom na lokalite Orkúcany, 2025 - 2035“

III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti

III.1. Umiestnenie navrhovanej činnosti a bližšie údaje o území a navrhovanej činnosti

Kraj	: Prešovský kraj, 7
Okres	: Sabinov, 708
Kat. územie	: Orkúcany 860 557
Pozemky dotknuté likvidáciou	: stav „C“ KN, p.č. 776/2, 778/2, 778/3, 778/4
List vlastníctva	: č. 1074, výpis z katastra nehnuteľnosti Sabinov
Vlastník dotknutých pozemkov	: B&S s.r.o
Druh pozemku podľa výpisu z KN	: ostatné plochy - 776/2, 778/2, 778/4 zastavaná plocha - 778/3

Lokalita likvidácie je v súčasnosti vodná plocha vzniknutá po ťažbe štrkopieskov. Nachádza sa juhovýchodne od mesta Sabinov, miestnej časti Orkucany, mimo zastavané územie obce. Je situovaná cca 200m od rieky Torysa. Priestor na likvidáciu nie je v priestorovom kontakte priamo prepojený s tokom, nezasahuje do jeho okolia.

Územie je bez stromovej vegetácie, nenachádzajú sa tam stavebné objekty alebo vodné stavby

Územie nepatrí do chráneného vodohospodárskeho územia, a na lokalite sa nenachádzajú ani vodárenské zdroje a nezasahujú tu ochranné pásma vodárenských zdrojov. Nejedná sa o chránenú vodohospodársku oblasť

Nameraná hladina vody po ťažbe štrkopieskov je vo výške 296,70 m n.m. Povrch okolitého terénu je v priemere vo výške 299-300 m n.m. Ťažobná báza je na úrovni cca 292,00 m n.m., je na styku hranice štrkového horizontu a podložného ílovitého horizontu.

Projektované územie sa nachádza v území, kde platí prvý stupeň územnej ochrany. podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

Zájmové územie nie je súčasťou území sústavy NATURA 2000 a nie je ani súčasťou území národnej siete chránených území ani chránenej vodohospodárskej oblasti

Projektovaný výkon činnosti nie je v ochrannom pásme celoštátnej dráhy železničnej trate č. 188 Kysak – Plaveč.

Predmetné územie je v súlade s platnou územnou dokumentáciou.

K územiu bolo vydané územné rozhodnutie Mestom Sabinov o využití územia pre činnosť vykonávanú banským spôsobom.

Pôvodná navrhovaná činnosť : „ Ložisko Orkúcany: Ťažba štrkopieskov“

Ťažba štrkopieskov v dotknutom území bola realizovaná v období rokov 2008 – 2024. Ťažobné práce boli ukončené v roku 2024.

Zmena navrhovanej činnosti

Zámer - likvidácia a úprava ťažobného jazera po ťažbe štrkopieskov na lokalite ložiska nevyhradeného nerastu – štrkopieskov Orkúcany.

Likvidácia bude realizovaná podľa banskej dokumentácie „Plánu likvidácie po ukončení činnosti vykonávanej banským spôsobom na lokalite Orkúcaný“, ktorý rieši likvidáciu ťažobnej lokality. Likvidácia bude realizovaná nad a pod hladinou podzemnej vody.

Na likvidáciu sa projektuje materiál

- primárne z externého zdroja hodnoteného ako vedľajší produkt,
 - z interného zdroja hodnoteného ako orničná a technologická skrývka z existujúcej skládky inertného materiálu
 - ako aj ostatné odpady, zaradené v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 344/2022 Z.z. o stavebných odpadoch a odpadoch z demolácií ako aj podľa ustanovenia zákona o odpadoch č. 79/2015 Z.z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 230/2022 Z.z.; inertný odpad klasifikovaný podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z.; ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, katalógové číslo: 17 05 04 zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03, 17 05 06 výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05 01 04 08 odpadový štrk a drvené horniny iné ako uvedené v 010407 01 04 09 odpadový piesok a íly.
- inertný odpad

Zmena navrhovanej činnosti

Podlieha konaniu v zmysle zákonných ustanovení zákona NR SR č. 24/2006 Z.z., o posudzovaní vplyvov na životné prostredie o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Rozsah v jednotkách podľa prílohy č. 8 č. zákona 24/2006 Z.z., o posudzovaní vplyvov na životné prostredie o zmene a doplnení niektorých zákonov je uvedený v nasledujúcom odstavci.

Bilancia plôch a objemu použitého materiálu za obdobie výkonu prác :

- konečný rozsah : 5,91 ha
- ročný objem : 67 930 ton/rok
- konečný objem materiálu v období výkonu prác 2025 – 2035 : 679 300 ton/10 rokov

Navrhovaná činnosť je v zmysle „Prílohy č. 8“ zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP v znení úprav a neskorších zmien radená a hodnotená ako:

Kategória 3. Dobývanie a úprava nerastov

Položka Činnosti, objekty a zariadenia

č. 5. Dobývanie a úprava nerastov povrchovým spôsobom okrem položiek 1- 4 a 6 - 8.

**Zmena navrhovanej činnosti nie je v limitných hodnotách pre zaradenie:
pre Časť A – povinné hodnotenie ani podľa položky Časť B - zisťovacie konanie.**

Dôvod likvidácie

Povinnosť ťažobnej organizácie po ukončení ťažobnej činnosti vykonať likvidáciu ťažobnej lokality vykonať likvidáciu vyplývajúcej z §10, ods.5 zákona SNR SR č.51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov.

Ťažba štrkopieskov v dotknutom území bola realizovaná v období rokov 2008 – 2024. Ťažobné práce boli ukončené v roku 2024.

Plánované začatie a ukončenie likvidačných prác

Harmonogram prác : technická časť likvidácie	: začiatok	2025
	ukončenie	31.12.2035
biologická časť likvidácie a revitalizácie:	začiatok	1.01.2034
	ukončenie	31.12.2035

Po zásype – likvidácii a po vykonaní rekultivačných a revitalizačných opatrení vznikne v projektovanom území trávinný - bylinný biotop na ploche č.1 a vodný biotop na ploche č. 2.

Užívateľ po činnosti: B&S s.r.o, Námestie sv. Martina 35, 082 71 Lipany

Zásoby štrkopieskov v projektovanom území likvidácie sú vytŕažené.

V ostatnom území ložiska Orkúcany, kde sa doteraz nerealizovala ťažba sú zásoby podľa „Bilancie zásob výhradných ložísk SR a nevyhradených ložísk so stavom 1.1.2025“, ktorú vedie Ministerstvo životného prostredia SR v hodnote 142 kt na celom ložisku Orkúcany.

III.2. Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy (záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovínové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky) **a údajov o výstupoch** (napríklad zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície).

2.1. Opis technického a technologického riešenia zmeny navrhovanej činnosti - likvidácie.

2.1.1. Technické riešenie zmeny navrhovanej činnosti

Projektované práce na likvidácii sa vykonajú nepretržite v období rokov 2025 – 2035 s časovým rozlíšením výkonu navrhnutých opatrení v nadväznosti na dodávku materiálu na výkon likvidačnej činnosti v projektovanom území likvidácie.

Projektované technické opatrenia:

plocha č.1:

- zásyp a uloženie inertného materiálu z externých a interných zdrojov na celú plochu likvidácie, postup zásypu zo severnej a východnej časti koruny svahu jazera až po úplne zasypanie a zarovnanie na úroveň okolitého terénu tak, aby na nich výškovo nadväzovala a následná revitalizácia v intenciách projektovanej biologickej rekultivácie

plocha č.2:

- svahovanie trvalých svahov od koruny súčasného svahu do projektovaných profilov a následná revitalizácia v intenciách projektovanej biologickej rekultivácie

Časové a vecné plnenie projektovaného výkonu prác.

Bude v závislosti od postupu zabezpečenia materiálu zo stavebných akcií z externých zdrojov a využitia inertného materiálu zo súčasnej skládky v areály projektovaného územia Orkúcaný.

Na záver sa vykoná biologická rekultivácia v rozsahu prác uvedených v pláne likvidácie.

Podkladom na výpočet základných parametrov bola povrchová mapa s výškopisným a polohopisným zameraním aktuálneho stavu územia so stavom k 19.4.2024. Okrem mapového podkladu boli použité charakteristické rezy dotknutou oblasťou.

Opis technického a technologického riešenia prác na likvidácii a revitalizácii

Likvidáciu predmetnej lokality – výkon prác a dodávku materiálu na likvidáciu organizácia - B&S s.r.o, Lipany bude realizovať dodávateľským spôsobom. Na tieto práce uzavrie zmluvu, kde budú uvedené podmienky a postupy prác v zmysle tohto plánu likvidácie.

Potrebný materiál na likvidáciu bude nakladaný na automobily priamo z miesta odkrývu – výkopov a dovezený po štátnej ceste a účelovej ceste cez vstupnú bránu na certifikovanú váhu prevádzky úpravne Šarišské Michaľany, ktorú prevádzkuje vykonávateľ prác .

Po odvážení, kontrole a zaevidovaní bude materiál dopravený na miesto likvidácie. V priestore realizácie prác materiál bude priamo bez medziskládky ukladaný do projektovaného priestoru – plocha č.1. Po vysýpaní materiálu bude rovnomerne rozprestretý a urovaný v dotknutej priestorovej časti. Uloženie materiálu bude vo vrstvách.

Postupne sa zasype celý projektovaný priestor po vodnú hladinu a následne až po polohopisne vymedzené okrajové hranice a výškovú projektovanú zásypovú hranu s priamym napojením na okolité pozemky.

Na ploche projektovaného priestoru č.2 sa vykonajú práce v zmysle navrhnutých výkonových položiek.

Projektované výkonové položky

Technicky upravené plochy a svahy budú následne upravené rekultivačnými – kultivačnými a revitalizačnými zásahmi.

Projektované práce sú v nasledovnom rozsahu

1. Likvidácia plochy č.1
 - uloženie výkopovej zeminy - vedľajší produkt, technologická a orníčná zemina
 - doprava materiálu z externého a interného zdroja
 - zásyp vodnej plochy do násypu a zásypov v predpísanom tvare s urovaním,
 - hrúbka násypu 8 m,
 - projektovaný terén po úprave na úrovni 300,00 m n.m
2. Úprava pozemku s rozpojením zeminy a premiestnením na plochách č. 1 :
 - na miesta návažky nad 40m do 60m, tr. č. 3 na ploche 48 500 m²
3. likvidácia plochy č.2 - svahovanie trvalých svahov:
 - od koruny súčasného svahu do projektovaných profilov s potrebným premiestnením výkopu
 - vytvorenie brehu upadne od hrany už upraveného priestoru v sklone 60°, plocha 1,06 ha
 - šírka svahu 15 m, dĺžka svahu 710 m, zatravnovaný povrch
 - využitie ako areál voľného času na rekreačné a oddychové aktivity a rybolov,
 - prístup k vodnej ploche zo západnej časti, svah 20°.
4. Uloženie zemín schopných zúrodnenia na ploche č.1 a svahov plochy č. 2 do predpísaných tvarov s urovaním
5. Rozprestretie zemín schopných zúrodnenia na ploche č.1 a svahov plochy č. 2
 - v rovine a v projektovanom sklone, pri hrúbke vrstvy 200 mm, ploche nad 500m² ,
6. Kyprenie povrchu po rozprestretí ornice na ploche č.1 a svahov plochy č. 2
 - plochy nad 3ha, v rovine a na svahu v projektovanom južnom sklone 2° na ploche č.1

Návrh mechanizmov na realizáciu prác

Odkopávky, vodorovné premiestnenie, rozprestretie, urovanie, uloženie projektovaného materiálu a svahovanie do predpísaného úklonu brehov jazera sa vykoná dozérom, resp. iným vhodným mechanizmom. Nakoniec sa projektuje úprava pláne vyrovnaním výškových rozdielov na celej likvidovanej ploche a rozprestretie zemín schopných zúrodnenia.

Technicky upravené plochy a svahy budú následne upravené rekultivačnými – kultivačnými a revitalizačnými zásahmi.

Riadenie navrhnutých likvidačných zásahov

Bude zabezpečovať pracovník určený organizáciou, ktorej je vydané povolenie na výkon likvidačných prác.

Zámer biologickej rekultivácie

Projektovanými prácami a navrhnutými opatreniami sa vytvorí travinný biotop - zatravnené priestory - pozemok na ploche č.1 a zatravnené svahy na ploche č.2 .

Sadové úpravy :

Založenie trávniku lúčneho charakteru v rovine, vo svahu, druhy bylín typických pre danú lokalitu, kosenie s ponechaním na mieste vo vegetačnom období trávneho porastu

Druhovú skladbu :

Travinný biotop (napr. osevné semená : reznáčka laločnatá, ovsík obyčajný, timotejka lúčna, lipnica lúčna, trojštet žltkastý, ďatelina lúčna, ďatelina plazivá, veronika obyčajná,

skorocel kopijovitý, rebríček obyčajný, šalvia lúčna, ľadenec rožkatý, iskerník prudký, margaréta biela). Osev podľa výberu obstarávateľa v kombinácii min 10 -druhov.

Návrh využitia po ukončení likvidácie a revitalizácie

Využitie lokality je navrhované ako bylinný biotop a čiastočne aj vodný biotop. Aktivity v biotopoch budú podľa rozhodnutia vlastníka pozemku.

*2.1.2. Súvisiace práce**Zabezpečenie, odstránenie alebo likvidácia budov a zariadení*

V záujmovom priestore nie sú budovy a zariadenia, ktoré by podliehali likvidácii. Banské diela v záujmovom území neexistujú.

Po úprave a likvidácii ťažobného priestoru nezostanú nebezpečné otvory a priehlbne, ktoré by bolo nutné zabezpečovať.

Spôsob kontroly likvidačných prác

Kontrola externým dozorným orgánom
- organizácia umožní na výkon dozornej činnosti voľný vstup pracovníkom organu ochrany prírody a krajiny a orgánu ochrany vodného hospodárstva

Spôsob kontroly zo strany organizácie

- prehliadky pracoviska - určený zodpovedný pracovník za činnosť vykonávanú banským spôsobom
- výsledky kontroly - budú sa zapisovať do knihy likvidácie
- dozorný orgán je povinný - pri prehliadkach pracoviska kontrolovať dodržiavanie príslušnej dokumentácie na likvidáciu ťažobne

Práva a povinnosti dozorného orgánu

- na kontrolné dni môže odborný technický dozor pozývať zástupcov dozorných orgánov
- dozorné orgány majú právo zastaviť práce na likvidácii pokiaľ nepokračujú v intenciách schváleného plánu likvidácie

Uloženie dokumentácie k výkonu kontroly

- dokumentácia plánu, ako aj iné súvisiace doklady budú uložené na mieste prístupom pre pracovníkov, ktorí sú zodpovední za dodržiavanie a kontrol, na prevádzke Šarišské Michalany.
- za celkový výkon prác z titulu finančného zabezpečenia akcie, koordinácie prác, výberu dodávateľa - zodpovedá organizácia

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky

Pri projektovanej likvidačnej činnosti sa musia dodržiavať ustanovenia:

- zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva /banský zákon/, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonmi SR
- ako aj zákon SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov a z neho vyplývajúce vykonávacie vyhlášky .
- zákona NR SR č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci
- vyhláška č. 374/90 Zb. SÚBP a SBÚ o bezpečnosti práce a ostatnými súvisiacimi predpismi
- NV č. 115/2006 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku
- 392/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov
- zákona č. 311/2001 Z.z. zákonník práce v znení neskorších predpisov .
- a ďalšie súvisiace zákony, vyhlášky, výnosy a ustanovenia platných STN

Zodpovednosť za bezpečnosť práce a prevádzky je uvedené organizačnom poriadku organizácie, ktorá má vydané povolenie na výkon činnosti.

Základné opatrenia proti nebezpečenstvu

Základné opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci boli spracované v zmysle ustanovení zákona č. 44/1989 Zb. o ochrane a využití nerastného

bohatstva / banský zákon/ v znení zákona SNR č. 498/1991 Zb. a vyhlášky SBÚ č. 29/1989 Zb. o bezpečnosti práce a prevádzky pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom na povrchu a ďalších súvisiacich predpisov a zákonov.

Pre výkon prác na úseku bezpečnosti práce a prevádzky sa musia dodržiavať nasledovné opatrenia:

1. Pracovisko - priestor určený na výkon prác musí vyhovovať zákonným ustanoveniam o bezpečnosti práce a prevádzky.

2. Dokumentácia na výkon prác v ťažobní musí byť uložená na mieste s prístupom pre pracovníkov, ktorí sú povinní ju dodržiavať a kontrolovať.

3. Každý, kto spozoruje nebezpečenstvo, ak nemôže nebezpečenstvo odstrániť sám, oznámi to ihneď priamemu nadriadenému. V prípade mimoriadnej udalosti musí byť zabezpečené a zachované bez porušenia miesto udalosti.

4. Na pracovisku musí byť pre pracovníkov zabezpečená ochrana pred nepriaznivými poveternostnými vplyvmi a zabezpečená prvá pomoc pri úraze alebo náhlom ochorení.

5. Na pracovisku musí byť realizované zabezpečovacie zariadenie dotknutého priestoru.

Zabezpečovacie zariadenia budú slúžiť:

- na zabránenie voľnému prístupu do dotknutej oblasti nepovolaným osobám
- proti náhodnému pádu alebo sklzu ľudí alebo zvierat do vytáženého priestoru
- zároveň sa zamedzí navážaniu iného nevhodného materiálu do ťažobne

6. V rámci výkonu činnosti musí byť vykonané zabezpečenie prevádzkového objektu protipožiarnym zariadením pre pracovníkov v činnosti

7. Organizácia, ktorej bolo vydané povolenie na výkon činnosti zabezpečí, aby:

- objekty, pracoviská a zariadenia boli zabezpečené proti vstupu nepovolaných osôb.
- otvory, priehlbne, prepadliny a iné miesta, kde hrozí nebezpečenstvo pádu osôb, sa musia zakryť, ohraďiť alebo zasypať.
- organizácia určí spôsob zabezpečenia miest hore uvedených proti vstupu nepovolaných osôb a lehoty ich kontrol .
- zákaz vstupu nepovolaných osôb sa musia vyznačiť na bezpečnostných tabuľkách pri všetkých vchodoch, prístupoch a cestách k nim.
- zabezpečiť pre všetkých pracovníkov, ktorí vstupujú do miest s nebezpečenstvom pádu predmetov ochranné prilby .

8. Podmienky na bezpečné vytvorenie, prevádzkovanie a udržiavanie pracoviska

Na pracovisku sa ustanovujú nasledovné podmienky:

- pracovisko musí byť organizované tak, aby zabezpečovalo zodpovedajúcu ochranu pred rizikami, ktoré v súvislosti s likvidačnou, dopravnou a dozornou činnosťou môžu ohroziť život alebo zdravie zamestnancov;
- priestor likvidácie, priehlbne na pracovných plošinách okraj ťažobného priestoru musí byť vymedzené a vybavené výstražnými značkami a zabezpečené proti vstupu do týchto priestorov v zmysle prevádzkovej dokumentácie

- výška a sklon okrajových rezov ako aj pracovné postupy na pracovisku musia byť striktné dodržiavané tak ako je to ustanovené v dokumentácii pre likvidáciu ako aj v prevádzkovej dokumentácii

9. Vyhodnotenie neodstrániteľných nebezpečenstiev a neodstrániteľných ohrození a návrh ochranných opatrení proti týmto nebezpečenstvám a ohrozeniam.

Účelom dokumentácie je vyhodnotiť neodstrániteľné nebezpečenstva a ohrozenia, vyplývajúce z navrhovanej likvidácie, ktorá je definovaná v pláne.

Zabezpečenie podmienok a opatrení zainteresovaných orgánov štátnej správy a organizácií pre projektovaný postup likvidácie a špecifikácia podmienok pri zmene navrhovanej činnosti

B&S s.r.o Lipany (ďalej organizácia) pri likvidácii územia bude dodržiavať a zabezpečovať nasledujúce opatrenia a podmienky na zamedzenie nepriaznivých vplyvov v súvislosti s likvidáciou a použitím projektovaného materiálu:

1. Pred začatím výkonu likvidačných prác organizácia uzavrie zmluvy na dodávky inertného materiálu z externých zdrojov z každej samostatnej lokality ,ktorý je podľa zákonných ustanovení považovaný za vedľajší produkt a musí predložiť prehlásenie a musí splniť podmienky ustanovené zákonnými ustanoveniami, že dodávaný materiál na likvidáciu je vedľajší produkt a splnia podmienky uvedené v povoleniach a vyjadreniach k tomuto plánu likvidácie.

2. Organizácia pred začatím prác zabezpečí vypracovanie technologického postupu prác a dopravného poriadku.

3. Organizácia písomne odovzdá pracovisko na lokalite Orkúcaný dodávateľovi likvidačných prác s konkrétnymi zmluvnými podmienkami pri výkone likvidácie,.

4. Dodávateľ likvidačných prác bude počas realizácie činnosti zaznamenávať pôvod dodávaného inertného materiálu do knihy likvidácie, aby sa zamedzila, resp. vylúčila možnosť kontaminácie podzemných a povrchových vôd spôsobená ukladaním degradovaných, resp. znečistených navážok zeminy a materiálu.

Založí dokumentáciu do ktorej sa bude denne zaznamenávať pôvod - stavba, druh, charakteristika, objem a zmluvného dodávateľa inertného materiálu.

Do kontrolnej knihy sa budú zapisovať aj kontroly pracoviska ako aj dôležité údaje súvisiace s likvidáciou (kontrolné dni, zápisy odborného dozoru, úrazy a pod.)

5. Organizácia na činnosť, ktorým je likvidácia - zásyp, sanácia a rekultivácia použije výlučne inertný odpad, ktorý je vhodným spôsobom upravený na tento účel a spôsob jeho využitia musí zabezpečiť stabilitu takto uloženého inertného odpadu najmä s ohľadom na zabránenie zosuvov a iba projektovaný materiál na likvidáciu uvedený v kap.1.1.5 tohto plánu likvidácie.

6. Organizácia na likvidáciu použije iba inertné materiály podľa klasifikácie uvedenej v bode 4, v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., spôsobom, ktorý neohrozuje zdravie ľudí, životné prostredie a je v súlade so zákonom o odpadoch, nebude použitý materiál, ktorý vykazuje znaky nebezpečných odpadov

7. Ak pri preberaní inertného materiálu vznikne po vizuálnej kontrole alebo na základe poznatkov o jeho pôvode pochybnosť o tom, či sa jedná o inertný materiál alebo nie, takýto

materiál sa na povrchovú likvidáciu môže použiť, ak sa preukáže, že ide o inertný materiál dohodnutý v zmluve v rozsahu zmluvných podmienok, resp. vykoná sa pred jeho použitím analýza, za účelom preukázania limitných hodnôt ustanovených osobitným predpisom. Podľa §14 zákona č.79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov organizáciou budú vedené a uchovávané evidencie o druhoch a množstve použitého inertného materiálu na likvidáciu a rekultiváciu územia až do ukončenia likvidácie

9. Organizácia zabezpečí, aby pri likvidácii nedochádzalo k poškodeniu, zavezeniu susediacich pozemkov a k obmedzeniu prístupu k nim.

Projektované opatrenia pri zmene navrhovanej činnosti na zabezpečenie ochrany prírody a krajiny, podzemných a povrchových vôd a vodného toku Torysa vyplývajúce zo stanovísk zainteresovaných orgánov štátnej správy a dotknutých organizácií

B&S s.r.o Lipany (ďalej organizácia) na zabezpečenie ochrany prírody a krajiny, podzemných a povrchových vôd a ochrany vodného toku bude dodržiavať a zabezpečovať nasledujúce opatrenia:

1. Všetky práce a činnosti vykonávané predmetnou likvidačnou činnosťou realizovať iba technikou, ktorá bude vo vyhovujúcom technickom stave aby nedošlo k ohrozeniu a znečisteniu povrchových a podzemných vôd.
2. Organizácia zabezpečí, aby bola vylúčená možnosť parkovania dopravných automobilov a iných dopravných mechanizmov ako aj manipulácia s pohonnými hmotami, olejmi, resp. inými znečisťujúcimi látkami na predmetnej ploche likvidácie
3. Organizácia zabezpečí, aby stavebné mechanizmy boli v takom technickom stave, aby nedochádzalo k znečisteniu podzemných a povrchových vôd ropnými a inými látkami škodiacimi vodných tokov. Základom je technologická disciplína a operačná pripravenosť (technická, materiálová a personálna) pre prípadnú sanáciu.
4. Organizácia v čase realizácie likvidácie zabezpečí kontrolu stavebných mechanizmov a dopravných prostriedkov na zamedzenie únikov ropných látok do podzemných vôd
5. Organizácia nesie zodpovednosť za prípadné škody tretím osobám spôsobenými predmetnou činnosťou likvidácie
6. Organizácia zabezpečí opatrenia na zamedzenie prípadného úniku ropných látok z mechanizmov do povrchových a podzemných vôd tak, aby nedošlo k ich ohrozeniu prípadne znečisteniu. Pri revitalizačných prácach budú dodržiavané preventívne opatrenia na minimalizáciu negatívnych vplyvov na kvalitu povrchových a podzemných vôd v dotknutej lokalite. V prípade vzniku neočakávaných udalostí, resp. havárií počas realizácií prác bezodkladne kontaktovať SIŽP aj zástupcu SVP, š.p. t.č: 055/6338172 z dôvodu posúdenia včasného možného zásahu
7. Organizácia berie na vedomie, že správca vodného toku nezodpovedá za škody spôsobené mimoriadnou udalosťou a škody vzniknuté užívaním vodných tokov v zmysle §49 ods. zákona č. 364/2004 o vodách v znení neskorších predpisov
8. Zahájenie a ukončenie prác žiadame písomne oznámiť zástupcovi SVP, š.p., kontaktná osoba Ing. Martin Cap, e-mailom Martni.Cap@svp.sk minimálne 7 dní vopred
9. Organizácia bude zabezpečovať počas likvidácie podľa § 4b zákona 364/2004 Z.z. o vodách zisťovanie výskytu, množstva, režimu a kvality podzemných vôd

10. Organizácia vytvorí podmienky aby počas likvidácie a po ukončení nedošlo k znečisteniu podzemných vôd zriadením divokých skládok odpadov a inými činnosťami, ktoré by mohli ohroziť kvalitu podzemných vôd a ochranu prírody a krajiny
11. V závislosti od počasia a poveternostných podmienok organizácia zabezpečí realizáciu odprašovacích opatrení na lokalite navrhovanej činnosti a dopravných cestách
12. Vodný tok Torysy je v súčasnosti cca 200 m od predmetnej lokality. Organizácia nebude realizovať likvidáciu mimo hranice projektovanej lokality.

13. Organizácia zabezpečí pri likvidácii také opatrenia, že likvidácia nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie a nedôjde k podstatnej zmene územného systému ekologickej stability.
14. Organizácia zabezpečí kosenie parcely KN C č. 778/2 k.ú. Orkucany aspoň 1 x ročne v termíne máj - jún, kde bol vykonaný transfer kotúča modrastého.
15. Organizácia zabezpečí, aby nedochádzalo k jazde a státii s motorovými vozidlami t.j. poškodzovaniu vegetačného krytu na parcele KN C č. 778/2 k.ú. Orkucany, na ktorú bol realizovaný transfer kotúča modrastého.
16. Organizácia v rámci likvidácie v plytkých častiach ťažobnej jamy nebude vykonávať v jarom období z dôvodu ochrany obojživelníkov a tiež hniezdisk avifauny
17. Pri výsadbe travinno- bylinného biotopu v rámci realizácie biologickej časti likvidácie sa použije pestrá zmes v kombinácii najmenej desať druhov (reznáčka laločnatá, ovsík obyčajný, timotejka lúčna, lipnica lúčna, trojštet žltkastý, ďatelina lúčna, ďatelina plazivá, veronika obyčajná, skorocel kopijovitý, rebríček obyčajný, šalvia lúčna, ľadenec rožkatý, iskerník prudký, margaréta biela).
18. Na výkon biologickej rekultivácie sa nepoužije skrývka s koreňmi invázných druhov rastlín bez chemického ošetrenia tak, aby sa invázne druhy nerozšírili na rekultivované plochy.
19. Z hľadiska ochrany prírody a krajiny bude zabezpečená nezávadnosť inertného materiálu, ktorým bude zavezená plocha č. 1

V záujmovom priestore nie sú budovy a zariadenia, ktoré by podliehali likvidácii. Banské diela v záujmovom území neexistujú.

2.2. Požiadavky a údaje o vstupoch (záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky)

Záber pôdy - pozemkov a požiadavky kríky a dreviny

Projektované práce sa vykonajú nad a pod hladinou spodnej vody. Navrhovanou činnosťou nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov. V súčasnosti je záujmové územie ako vodná plocha. Jedná sa o ťažobné jazero vzniknuté po ťažbe štrkopieskov.

Práce sa vykonajú bez vyrúbu drevín, resp. bez drevín určených na zachovanie. Nie je projektovaný počet drevín určených na zachovanie, resp. nových drevín

Po likvidácii sa vytvorí z existujúcej vodnej plochy rastlinný travinný biotop plocha č. 1 a vodný biotop- plocha č.2.

Chránené územia.

V priestore sa nenachádzajú biotopy národného a európskeho významu a ani sústavy chránených území NATURA 2000. Ochranné pásma Východne nad obcou Šarišské Michaľany sa nachádza ochranné pásmo vodárenských zdrojov „Šariš – hrad“

Spotreba vody.

Na navrhovanú činnosť nie je potrebné pitnú vodu, požiarnu a ani technologickú vodu. Projektové riešenie navrhovanej činnosti si nevyžaduje technologickú vodu.

Surovinové a materiálové zdroje

Projektovaný materiál na likvidáciu:

a. materiál z interného zdroja – existujúca skládka

- zemina schopná zúrodnenia- orničná vrstva a hlinito – **piesčito - ílovitá zemina** charakterizovaná ako geologická technologická skrývka z povrchu nevyhradeného ložiska Orkúcaný vzniknutá pri ťažbe štrkopieskov a uskladnená na skládke;

* skrývka bola overená geologickým prieskumom, zistená bola v nadloží ložiska, ako nevhodná pre úpravu a výrobu štrkopieskov z titulu obsahu ílovitých minerálov;

* odťazená bola v rámci povolenej ťažby z nadložia ložiska štrkopieskov a postupne ukladaná na skládku pri úpravárenskej linke, jedná sa o pôvodnú materskú horninu

b. materiál z externého zdroja

- nekontaminovaná zemina a iný prirodzene sa vyskytujúci materiál , ktorý je podľa

zákonných ustanovení považovaný za **vedľajší produkt**

*materiál vykopaný počas stavebných prác a je možné podľa § 2 ods. 4 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov ho považovať za vedľajší produkt vzniknutý pri uskutočňovaní povolených stavieb,

*využitie pre likvidáciu je bez udelenia súhlasu podľa § 97 ods. 1 písm. o) zákona o odpadoch, ale pri prehlásení (posudku akreditovanej organizácie), že vedľajší produkt spĺňa minimálne podmienky a limitné hodnoty ukazovateľov ako inertný odpad v zmysle ustanovení vyhlášky MŽP SR č. 344/2022 Z.z. o stavebných odpadoch a odpadoch z demolií ako aj ustanovenia zákona o odpadoch č. 79/2015 Z.z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 230/2022 Z.z. ;

- **inertný odpad** – klasifikácia podľa cit. zákona

Energetické zdroje

Pri zmene navrhovanej činnosti neprojektujú.

Elektrická energia - počas realizácii prác nevzniknú nároky na iné surovinové zdroje, okrem projektovaných pre likvidáciu. Po zrealizovaní a vydaní kolaudačného rozhodnutia stavba nebude vyžadovať žiadne energetické zdroje.

Množstvo projektovaného materiálu na likvidáciu

- plocha č.1, ťažobné jazero doteraz nezlikvidované, dokončenie likvidácie

činnosť - ukončenie likvidácie , zásyp na projektovanú úroveň

výmera plochy - projektované práce. 48 500 m²4,85 ha

objem zásypového materiálu a ornice..... 390 000 m³ .. . 643 500 ton

- plocha č.2. ťažobné jazero doteraz nezlikvidované, zostáva ako vodný biotop

činnosť - vytvorenie svahu upadne od hrany súčasného brehu ťažobného jazera

výmera územia pre výkon prác- svahy..... 10 600 m² 1,06 ha

použitie orničnej zeminy - objem21 700 m³35 800 ton

výmera jazera po vykonaní úpravy..... 27 598 m²

Bilancia plôch a objemu použitého materiálu za obdobie výkonu prác 2025 – 2035:

- konečný rozsah plochy : (4,85 ha + 1,06ha)5,91 ha

- konečný objem materiálu pre výkon prác : (643500+35800)..... 679 300 ton

- ročný objem v období výkonu prác 2025 – 203567 930 ton/rok.

Použitie projektovaného objemu na likvidáciu:

- primárne z externého zdroja hodnoteného ako vedľajší produkt,

- v prípade potreby aj z interného zdroja hodnoteného ako orničná a technologická skrývka z existujúcej skládky inertného materiálu na pokyn B&S s.r.o

Objemové a výkonové položky projektovaných prác pre rozpočet:

Likvidácia plochy č.1

- uloženie výkopovej zeminy - vedľajší produkt, technologická a orničná zemina

- doprava materiálu z externého a interného zdroja

- zásyp vodnej plochy do násypu a zásypov v predpísanom tvare s urovnáním,

- hrúbka násypu 8 m,

- projektovaný terén po úprave na úrovni 300,00 m n.m

- využitie plochy po zásype, druh travinný bylinný biotop

Likvidácia plochy č.2 - svahovanie trvalých svahov:

- od koruny súčasného svahu do projektovaných profilov s potrebným premiestnením výkopu
- plocha svahu - zatrávnený povrch
- využitie plochy po zásype, vodný biotop

Projektované položky nie sú cenovo rozpočtované

Nároky na dopravu a infraštruktúru

Doprava externého materiálu sa bude realizovať cez štátnu cestu I/68 v Prešov - Lipany a prístupovou spevnenou od štátnej cesty do projektovaného územia. Prístupová cesta je spevnená štrkovou drvou až do areálu výrobnjej prevádzky. Ďalej materiál bude následne dopravovaný cestami poľného charakteru vytvorenými na lokalite činnosti.

V priebehu činnosti bude využívaný existujúci dopravný systém pre dopravu štrku z lokality. Navrhovaná činnosť bude znamenať len minimálne zvýšenie intenzity automobilovej premávky na štátnej ceste I/68 v Prešov - Lipany .

Pri likvidačnej činnosti budú využívané stroje a zariadenia strojovej dopravy : nákladné motorové vozidlá, nakladače, pásové hydraulické rýpadlo, buldozér pásový, nakladač kolesový a pod.

Dodávateľom materiálu na likvidáciu ako aj realizáciu likvidácie a likvidačnej činnosti bude organizácia HT SH, s.r.o. Sabinov, resp. iný cudzí dodávateľ na základe zmluvy o zabezpečovaní dopravnno-mechanizačných činností v ktorej budú uvedené aj podmienky na zaistenie bezpečnosti práce a prevádzky v súvislosti s výkonom dopravnej činnosti na predmetnej lokalite, pracovisko musí byť organizované tak, aby zabezpečovalo zodpovedajúcu ochranu pred rizikami pri dopravnej činnosti

Organizácia (navrhovateľ) zabezpečí opatrenia na zamedzenie prípadného úniku ropných látok z mechanizmov do povrchových a podzemných vôd tak, aby nedošlo k ich ohrozeniu prípadne znečisteniu.

Všetky práce a činnosti budú realizované iba technikou, ktorá bude vo vyhovujúcom technickom stave, aby nedošlo k ohrozeniu a znečisteniu povrchových a podzemných vôd. Pracovné úkony budú vykonávané iba s použitím osobných ochranných pracovných prostriedkov - pracovný odev a obuv, pracovné rukavice. Používané zariadenia môžu obsluhovať iba osoby na to spôsobilé a pravidelne školené, ktoré sú oboznámené s obsluhou zariadenia a vyškolené o bezpečnostných predpisoch, hygienických požiadavkách a ochrane životného prostredia.

Organizácia zabezpečí, aby stavebné mechanizmy boli v takom technickom stave, aby nedochádzalo k znečisteniu podzemných a povrchových vôd ropnými a inými látkami škodiacimi vodným tokom. Základom je technologická disciplína výkonných pracovníkov a dozornej činnosti a operačná pripravenosť (technická, materiállová a personálna) pre prípadnú sanáciu.

Organizácia zabezpečí, aby bola vylúčená možnosť parkovania dopravných automobilov a iných dopravných mechanizmov ako aj manipulácia s pohonnými hmotami, olejmi, resp. inými znečisťujúcimi látkami na predmetnej ploche likvidácie. Odstavovanie vozidiel bude na vyznačených miestach v areáli prevádzky HT SH, s.r.o., prevádzka Šarišské

Michaľany na parkovacom mieste vedľa vstupu do areálu prevádzky. Na ostatných miestach je zákaz parkovania.

Rýchlosť prepravy v priestore likvidácie nesmie byť väčšia ako 10 km/hod. Pri cúvaní, resp. inom manévrovaní najviac 5 km/hod pri zabezpečení dozoru. Doprava mimo likvidačný priestor – štátne a iné cesty, nepatrí pod opatrenia tejto dokumentácie.

Dopravné cesty na lokalite nebudú značené. Prístupová cesta z komunikácie II. triedy Sabinov – Prešov na lokalitu je spevnená, ostatné existujúce cesty na lokalite budú upravené buldozénom a v prípade potreby spevnené kamennou drvou. V závislosti od počasia a poveternostných podmienok organizácia zabezpečí realizáciu odprašovacích opatrení na lokalite navrhovanej činnosti a dopravných cestách

Bezpečnostné a prevádzkové pokyny pri nakladaní a vykladaní, pristavovaní vozidiel k ťažobným strojom a pri doprave materiálov, ako aj preventívne opatrenia, všeobecné ochranné opatrenia a podmienky na bezpečné vytvorenie, prevádzkovanie a udržiavanie pracoviska sú podrobne uvedené v dopravnom poriadku organizácie.

Prístupové cesty k priestoru ťažby budú označené bezpečnostnými tabuľkami so zákazom vstupu nepovoláných osôb. Zákazové a príkazové označenie je aj na tabuli pri vstupe do areálu prevádzky – úpravne Šarišské Michaľany.

Nároky na pracovné sily

Likvidačná činnosť bude zabezpečovaná dodávateľským spôsobom. Kontrolná a dozorná činnosť bude vykonávaná dvoma pracovníkmi navrhovateľa realizátora prác na lokalite. Pracovný fond sa predpokladá 11 mesiacov v roku v jednej zmene od 6:00 do 22:00. Užívanie lokality po ukončení činnosti nevyžaduje stálu pracovnú silu.

Nároky na zastavané územie.

S predmetnou činnosťou nevzniknú nároky na zastavané územia obce Orkúcany, nakoľko činnosť je plánovaná mimo zastavané územie obce

2.3. Údaje o výstupoch - (zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície).

Zdroje znečistenia ovzdušia

Počas činnosti budú vplývať na okolité ovzdušie ťažobné mechanizmy a motorové vozidlá jednak výfukovými plynmi zo spaľovania motorovej nafty, emisiami prepravovaných materiálov na likvidáciu a tiež emisiami prachu pohybom vozidiel po komunikáciách a hlučnosť. Tento vplyv je iba dočasný.

Odpadové vody

Voda pri navrhovanej činnosti nebude využívaná. Pre pracovníkov bude k dispozícii sociálne zariadenie umiestnené v prevádzke úpravne štrkopieskov Šarišské Michaľany. Je uzavreté vo vlastnom odpadovom systéme a neprodukuje odpadové vody. Vlastníkom tohto zariadenia je realizátor zmeny navrhovanej činnosti v lokalite Orkúcaný.

Odpady

Pri navrhovanej činnosti nebudú vznikať odpady.

Na likvidáciu sa projektuje inertný materiál:

- materiál z interného zdroja - existujúca skládka, zemina schopná zúrodnenia- orničná vrstva a hlinito – piesčito - ílovitá zemina
- materiál z externého zdroja - nekontaminovaná zemina a iný prirodzene sa vyskytujúci materiál , ktorý je považovaný za vedľajší produkt
- materiál je charakterizovaný ako ostatný odpad zaradený v zmysle vyhlášky MŽP SR č.365/2015 Z.z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, katalógové číslo: 17 05 04 zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03, 17 05 06 výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05 01 04 08 odpadový štrk a drvené horniny iné ako uvedené v 010407 01 04 09 odpadový piesok a íly

Zdroje hluku a vibrácie

V priebehu navrhovanej činnosti sa predpokladá zvýšenie hlukovej záťaže a vibrácií v dotknutej lokalite a v okolí predovšetkým v dôsledku prác na likvidácii lokality a zvýšenia intenzity prejazdov ťažkej nákladnej automobilovej dopravy a techniky pri výkone činnosti. Táto bude pôsobiť len krátky čas. Pri realizácii likvidácie bude použitá bežná mechanizácia - nákladné automobily, bagre, buldozéry a pod. Hluk a vibrácie sú sprievodnou súčasťou každej výrobnnej činnosti. Vzhľadom na umiestnenie prevádzky v extraviláne /200 – 1500m/, mimo blízkosti rodinných domov, tieto zdroje hluku nebudú obťažovať obyvateľstvo.

Zdroje žiarenia, tepla a zápachu

V procese činnosti nebudú vznikať žiadne zdroje žiarenia, ani fyzikálne polia, nebude produkované teplo ani zápach.

Vyvolané investície

V tejto navrhovanej zmene činnosti sa neprojektujú a ani sa nepredpokladajú vyvolané investície.

Iné očakávané vplyvy nie sú predpokladané

Posúdenie dopadov na zdravotný stav obyvateľstva

Zmena navrhovanej činnosti nebude zdrojom, ani pôvodcom stresujúcich faktorov a znečisťujúcich látok, či iných negatívnych vplyvov v miere, pri ktorej by sa dali predpokladať negatívne dopady na zdravotný stav obyvateľstva.

Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie
Nepredpokladá sa negatívny vplyv navrhovanej činnosti na chránené územia, či inak významné územia, ochranné pásma, ani chránené stromy. Predpokladá sa, že nebudú ovplyvnené prvky územného systému ekologickej stability.

III.3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie.

Lokalita projektovanej činnosti je presne vymedzená. Tvorí ju vodná plocha.

V západnej časti lokalita nie je v priestorovom kontakte priamo prepojená s vodným tokom Torysa. Nie je v jej ochrannom pásme. Nachádza mimo pozemkov SVP, š.p Košice, ako aj mimo určeného zátopového pásma menovanej rieky.

Vo východnej časti je mimo ochranného pásma železničnej trate a pozemkov v ich vlastníctve. V severnej časti je na hranici ochranného pásma pozemkov vo vlastníctve súkromných osôb. Južná časť nadväzuje na pozemky vo vlastníctve navrhovateľa

V projektovanej lokalite sa nevykonáva ťažba štrkopieskov.

Z uvedené vyplýva, že neexistuje žiadne prepojenie s plánovanými a realizovanými činnosťami spojené s riekou Torysa, prácami na okolitých súkromných pozemkoch, ťažbou suroviny a zmenou navrhovanej činnosti.

Možné riziká havárií a nehôd spojené s realizáciou činnosti v súvislosti na použité materiály a technológie sa pri dodržiavaní požadovaných podmienok a zaistení bezpečnosti práce nepredpokladajú.

Riziko vzniku technických porúch, havárií a ľudských zlyhaní nie je možné nikdy úplne vylúčiť, ale možné je zabezpečiť uplatňovaním preventívnych opatrení, ktoré riziko vzniku mimoriadnych udalostí a ich prípadné dôsledky môžu znížiť na minimum.

Pri prevádzkovaní navrhovanej činnosti sa bude dbať najmä na dodržiavanie podmienok určených v stanoviskách štátnych orgánov a zainteresovaných organizácií, vo vydaných povoleniach, stanovených pracovných postupov a vykonávať sa bude sústavný odborný monitoring použitého materiálu na likvidáciu ako aj najmä kritických miest zariadení ako aj plochy realizácie.

Na možné riziká havárií sa okrem projektovaných navrhujú nasledovné ochranné opatrenia k riešenej činnosti:

1. Dodržiavať vypracované technické, technologické a bezpečnostné pokyny a bezpečnostné zabezpečovacie zariadenia, ohrozeným pracovníkom zabezpečiť predpísané prostriedky a pomôcky, zabezpečovať trvalú kontrolu dodržiavania uvedených pokynov a ochranných prostriedkov, preukázateľne oboznamovať pracovníkov na možnosť vzniku takého ohrozenia
2. Zintenzívniť kontrolnú činnosť na pracovisku dozornými orgánmi a strážnou službou v miestach vytypovaných- mimoriadne nebezpečných na vznik ohrozenia a možnosti zmeny na zariadeniach, ktoré môžu vyvolať vznik nebezpečenstva a havárií.

3. V prípade zásahu pracovníka bleskom alebo elektrickou energiou, pracovníkovi bude okamžite poskytnutá prvá pomoc a bude premiestnený do zdravotného zariadenia. Ostatní pracovníci prerušia prácu a opustia pracovisko.

4. Zabezpečiť funkčný spôsob spojenia a privolania pomoci v prípade ohrozenia cudzími osobami, resp. vlastnými pracovníkmi a v prípade vzniku havárie a požiaru postupovať podľa schváleného havarijného a požiarneho plánu

Prílohou k plánu likvidácie je aj vyhodnotenie neodstrániteľných nebezpečenstiev a neodstrániteľných ohrození a návrh ochranných opatrení proti týmto nebezpečenstvám a ohrozeniam a posúdenie rizika a hodnotenie objektov a záujmov chránených podľa osobitných predpisov orgánmi štátnej správy a iných dotknutých organizácií k likvidácii.

Vzhľadom k doporučenej hranici hodnoty akceptovateľnosti rizika je možné konštatovať, že posúdením rizík jednotlivých častí činnosti v celom jeho komplexe môžeme konštatovať, že navrhovanými prácami pri zmene navrhovanej činnosti vznikne nízke riziko, ktoré je adekvátne a zodpovedajúce pri týchto činnostiach.

V súčasnosti nepoznáme a nepredpokladáme žiadne súvislosti ktoré by mohli mať vplyv na okolité životné prostredie. Všetky očakávané súvislosti a vplyvy navrhovanej činnosti sú uvedené v predchádzajúcich kapitolách, ako aj v tomto hodnotení.

Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja

Predmetné parcely sa nachádzajú v území, na ktorom podľa zákona OPaK platí prvý stupeň územnej ochrany /všeobecná územná ochrana/. Záujmové územie nie je súčasťou európskej sústavy chránených území NATURA 2000 a nie je ani súčasťou území národnej siete chránených území.

Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, č. OU-PO-OSZP2-2025/021785-004 zo dňa 31.1.2025 a stanoviska odbornej organizácie ochrany prírody ŠOP SR Prešove, RCOP v Prešove, Švábska 4, 080 05 Prešov č.j. RCOP PV/523-003/2024 zo dňa 24.01.2025 vydal záväzne stanovisko z hľadiska ochrany prírody.

Požiadavky a odporúčania OÚ Prešov:

- Likvidačné práce v plytkých častiach ťažobnej jamy nevykonávať v jarnom období z dôvodu ochrany obojživelníkov a tiež hniezdisk avifauny vo vytvorených okrajových mokradných spoločenstvách.
- Zabezpečiť, aby sa skrývka s koreňmi inváznych druhov rastlín nepoužila na rekultiváciu bez chemického ošetrovania, aby sa invázne druhy nerozšírili na rekultivované plochy. Odstraňovanie inváznych druhov, zároveň zabezpečí zachovanie travinno-byliných biotopov, ktoré sa plánujú v časti územia v rámci rekultivácie obnoviť a nedôjde k zarastaniu pozemkov drevinami, ktoré zároveň potláčajú aj kotúč modrastý na ploche, kde bol presadený z vyťaženej lokality.
- Zabezpečiť nezávadnosť inertného materiálu, ktorým bude zavezená plocha č. 1 a plocha č. 2 rekultivovaného územia.
- Zabezpečiť, aby nedochádzalo k jazde a státii s motorovými vozidlami t.j. poškodzovaniu vegetačného krytu na parcele KN C č. 778/2 k.ú. Orkucany, na ktorú bol realizovaný transfer kotúča modrastého.
- Zabezpečiť kosenie parcely KN C č. 778/2 k.ú. Orkucany aspoň 1 x ročne v termíne máj-jún, kde bol vykonaný transfer kotúča modrastého.

Určené podmienky a odporúčania sú zapracované do dokumentácie tohto „Plánu likvidácie“ v kapitole 1.5. a ostatných kapitolách plánu likvidácie.

Posúdenie z hľadiska štátnej ochrany vodných pomerov

Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie (ŠVS) vydal vyjadrenie č. OU-SB-OSZP-2024/003762-002 zo dňa 19.12.2024 – z hľadiska vodných pomerov.

Z hľadiska ochrany vodných pomerov nemáme námietky k predloženej dokumentácii za predpokladu, že budú splnené naše podmienky:

1. Zabezpečiť, aby stavebné mechanizmy boli v takom stave, aby nedošlo k znečisteniu podzemných alebo povrchových vôd ropnými látkami.
2. Postupovať a dodržiavať predložený plán likvidácie po ukončení činnosti.
3. Dozorný orgán – zodpovedný pracovník za výkon činnosti zo strany organizácie je povinný pri prehliadkach pracoviska kontrolovať dodržiavanie príslušnej dokumentácie a postupu prác na likvidáciu a rekultiváciu.
4. Za prípadné škody tretím osobám spôsobenými predmetnou činnosťou ťažby zodpovedá organizácia vykonávajúca dobývanie ložiska štrkopieskov.
5. Podľa ustanovenia § 3 ods. 3 zákona 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov „Podzemnými vodami sú všetky vody nachádzajúce sa pod povrchom zeme v pásme nasýtenia a v bezprostrednom kontakte s pôdou alebo s pôdnym podložím vrátane podzemných vôd slúžiacich ako médium na akumuláciu, transport a exploatáciu zemského tepla z horninového prostredia (ďalej len „geotermálna voda“). Podzemnými vodami zostávajú podzemné vody aj po ich odkrytí prirodzeným prepacom ich nadložia, banskou činnosťou, činnosťou vykonávanou banským spôsobom alebo vykonaním inej obdobnej činnosti“.
6. Z vyššie uvedeného žiadame zabezpečiť podľa ust. § 4b zákona 364/2004 Z.z. o vodách zisťovanie výskytu, množstva, režimu a kvality podzemných vôd ako aj dodržanie environmentálnych cieľov na zabezpečenie ochrany vôd podľa ust. § 5 zákona 364/2004 Z.z. o vodách.
7. Na predmetnú činnosť je potrebné povolenie príslušného orgánu štátnej vodnej správy podľa ust. § 23 ods. 1 písm. c) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov.
8. Predmetnú lokalitu zabezpečiť tak, aby nedošlo k znečisteniu podzemných vôd zriadením divokých skládok odpadov a inými činnosťami, ktoré by mohli ohroziť kvalitu podzemných vôd.

Určené podmienky sú zapracované do dokumentácie tohto „Plánu likvidácie“ v kapitole 1.5. a ostatných kapitolách plánu likvidácie.

Záväzné stanovisko orgánu štátnej vodnej správy

Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie podľa ustanovení § 58 písm. b) a § 60 ods. 1 písm. i) vodného zákona na základe údajov z PD pre navrhovanú činnosť podľa § 16a ods. 1 a § 16a ods. 4, ako príslušného orgánu štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia v sídle kraja podľa ustanovenia §16a) odseku 1 a §16a ods. 4 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov vydal záväzne stanovisko č. OU-PO-OSZP2-2025/076421-002 zo dňa 28.11.2024 z hľadiska štátnej vodnej správy:

Pred povolením navrhovanej činnosti „Plán likvidácie Orkucany 2025 - 2035“ sa nevyžaduje výnimka z environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.

Podľa ustanovenia § 16a ods. 4 vodného zákona orgán štátnej vodnej správy môže vydať záväzné stanovisko aj bez odborného stanoviska poverenej osoby, ak z predloženej

žiadosti a projektovej dokumentácie vyplýva, že povaha činnosti si nevyžaduje jej posúdenie odborným stanoviskom; v takom prípade vydá záväzné stanovisko do siedmich dní od doručenia žiadosti.

Podľa názoru orgánu štátnej vodnej správy, navrhovaná činnosť „Plán likvidácie Orkucany 2025 - 2035“, nepatrí medzi činnosti, ktoré je potrebné posúdiť podľa ustanovenia § 16a ods. 1 vodného zákona.

Určené podmienky sú zapracované do dokumentácie tohto „Plánu likvidácie“ v kapitole 1.5. a ostatných kapitolách plánu likvidácie.

Dodržiavanie ochranného pásma vodného toku Torysa

Rieka Torysa preteká mimo územie predmetnej lokality a je mimo záplavového územia toku Torysa. Územie nezasahuje do ochranných pásiem vodárenských zdrojov. Vodný tok Torysa je vo vzdialenosti 200 - 250 m od predmetného územia.

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. Košice vydal stanovisko č. SVP 23170/2024/2 zo dňa 17.12.2024.

Z technicko-prevádzkových záujmov správcu vodného toku Torysa a protipovodňovej ochrany so zmenou navrhovanej činnosti je možné súhlasiť za predpokladu dodržania nasledovných podmienok:

1. Žiadame dodržiavať zákona č. 364/2004 o vodách v znení neskorších predpisov s cieľom všestrannej ochrany vôd
2. Pri revitalizačných prácach požadujeme dodržiavať preventívne opatrenia na minimalizáciu negatívnych vplyvov na kvalitu povrchových a podzemných vôd v dotknutej lokalite. V prípade vzniku neočakávaných udalostí, resp. havárií počas realizácií prác bezodkladne kontaktovať SIŽP aj zástupcu SVP, š.p. t.č: 055/6338172 z dôvodu posúdenia včasného možného zásahu
3. Na zasypávanie je možné použiť len inertný materiál-)to je odpad pri , ktorom nedochádza k žiadnym významným chemickým, fyzikálnym alebo biologickým premenám, nehorí, nerozpúšťa sa a ani nijak chemicky nereaguje ani škodlivo neovplyvňuje iné látky)
4. Pri zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami dodržiavať §39 zákona o vodách
5. Zahájenie a ukončenie prác žiadame písomne oznámiť zástupcovi SVP, š.p., kontaktná osoba Ing. Martin Cap, e-mailom Martni.Cap@svp.sk minimálne 7 dní vopred

Určené podmienky sú zapracované do dokumentácie tohto „Plánu likvidácie“ v kapitole 1.5. a ostatných kapitolách plánu likvidácie.

Podmienky z hľadiska posudzovania vplyvov na životné prostredie

Predmetná lokalita bola v minulosti posudzovaná v rámci zisťovacieho konania na výkon ťažby štrkopieskov. Obvodný úrad životného prostredia v Prešove vydal dňa 29.2.2008 rozhodnutie č. 1/2008/ 00220- 013/ZM zo zisťovacieho konania o tom, že lokalita sa nebude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie (EIA) vydal stanovisko - odbornú pomoc, pod č. OU-SB-OSZP-2025/000774-002 zo dňa 23. 01. 2025 z hľadiska posudzovania vplyvov na životné prostredie

Likvidácia lokality po ukončení činnosti vykonávanej banským spôsobom Orkucany priamo nadväzuje na ťažbu štrkopieskov, z uvedeného sa jedna o zmenu vyššie uvedenej

navrhovanej činnosti. V zmysle § 18 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP zmenou povolenej navrhovanej činnosti je aj ukončenie navrhovanej činnosti spojené s likvidáciou, sanáciou, rekultiváciou alebo s viac ako jednou z týchto činností.

Ukončenie navrhovanej činnosti podľa prvej vety je samostatným predmetom posudzovania vplyvov alebo zisťovacieho konania len vtedy, ak nebolo súčasťou posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti.

Okresný úrad Sabinov upozorňuje, že zisťovacie konanie o zmene navrhovanej činnosti „Plán likvidácie po ukončení činnosti vykonávanej banským spôsobom na lokalite ORKUCANY 2025 - 2035“, p.č. 776/2, 778/2, 778/3, 778/4, k.ú. Orkucany predchádza povoleniu na zasypávanie odkrytých podzemných vôd podľa ust. § 23 ods. 1 písm. c) vodného zákona.

Určené podmienky sú zapracované do dokumentácie tohto „Plánu likvidácie“ v kapitole 1.5. a ostatných kapitolách plánu likvidácie.

Štátna správa odpadového hospodárstva

Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie vydal stanovisko (ŠSOH) č. OU-SB-OSZP-2025/000775-002 zo dňa 23.1.2025 – z hľadiska odpadového hospodárstva

Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva - nemá námietky k realizácii zámeru,

konštatuje, že predmetný zámer je možné realizovať pri dodržaní nasledujúcich podmienok:

1. Na zásyp použiť iba povolené druhy odpadov a spôsobom, ktorý neohrozuje zdravie ľudí, životné prostredie a je v súlade so zákonom o odpadoch.
2. Pri spätnom zasypávaní, ktorým je likvidácia, sanácia alebo rekultivácia banských diel a lomov, sa môže použiť výlučne inertný odpad, ktorý je vhodným spôsobom upravený na tento účel a spôsob jeho využitia musí zabezpečiť stabilitu takto uloženého inertného odpadu najmä s ohľadom na zabránenie zosuvov.
3. Na zásyp je možné použiť výlučne materiál, ktorý nevykazuje znaky nebezpečných odpadov.
4. Ak pri preberaní odpadu vznikne na základe poznatkov o jeho pôvode alebo jeho vizuálnej kontrole pochybnosť o tom, či sa jedná o inertný odpad alebo nie, vykoná sa pred jeho použitím analýza, za účelom preukázania limitných hodnôt ustanovených osobitným predpisom

Organizácia nekontaminovanú zeminu hodnotenú ako vedľajší produkt využije ako projektovaný zásypový materiál na likvidáciu.

Pôvodca nekontaminovanej zeminy pri uzatváraní zmluvy o jej dodávke musí doložiť prehlásenie, dokumentáciu, že sa jedná o vedľajší produkt a zároveň musí splniť súvisiace podmienky ustanovené zákonom o odpadoch a súbežne aj požiadavky ustanovené v § 5 až 7 vyhlášky o stavebnom odpade a odpade z demolácií.

Určené podmienky sú zapracované do dokumentácie tohto „Plánu likvidácie“ v kapitole 1.5. a ostatných kapitolách plánu likvidácie.

III.4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

Druh požadovaného povolenia zmeny navrhovanej činnosti:

1.Rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní

Vydáva Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie, príslušný orgán štátnej správy podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na základe predloženej informácie o zmene činnosti - likvidácia po ukončení činnosti vykonávanej banským spôsobom po ťažbe štrkopieskov, ktorá bola vypracovaná v znení zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, prílohy č.9a zákona v zmysle zmeny zákona č. 350/2024 z.z.

2.Rozhodnutie o povolení na zasypávanie odkrytých podzemných vôd

Vydáva Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie podľa § 23 ods. 1 písm. c) zákona 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon),

3.Rozhodnutie o povolení činnosti vykonávanej banským spôsobom

Vydáva Obvodný banský úrad v Košiciach podľa § 41 ods. 2 písm. e) zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov a v zmysle ustanovení Nariadenia vlády SR č. 520/1991 Z.b. o podmienkach využívania ložísk nevyhradených nerastov vo veci povolenia likvidácie banských diel a lomov na základe žiadosti organizácie B&S s.r.o., predloženej dokumentácie a dokladov o vydanie povolenia na likvidáciu ťažobného územia po činnosti vykonávanej banským spôsobom na lokalite Orkúcany.

4.Vyjadrenia a stanoviska pre vydanie povolenia zmeny navrhovanej činnosti – likvidácie, ktoré boli zabezpečené v čase prípravy dokumentácie:

4.1.Stanovisko Okresného úradu Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie (EIA) č. OU-SB-OSZP-2025/001103-002 zo dňa 17.3.2025 – upustenie od požiadavky variantného riešenia

4.2.Závazne stanovisko Okresného úradu Prešov, OSŽP, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, č. OU-PO-OSZP2-2025/021785-004 zo dňa 31.1.2025 a stanoviska odbornej organizácie ochrany prírody ŠOP SR Prešove, RCOP v Prešove, Švábska 4, 080 05 Prešov č.j. RCOP PV/523-003/2024 zo dňa 24.01.2025 z hľadiska ochrany prírody.

4.3.Závazne stanovisko Okresného úradu Prešov, OSŽP, oddelenie štátnej správy vôd a

- vybraných zložiek životného prostredia kraja, č. OU-PO-OSZP2-2025/076421-002 zo dňa 28.11.2024 z hľadiska štátnej vodnej správy.
- 4.4. Vyjadrenie Okresného úradu Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie (ŠVS) č. OU-SB-OSZP-2024/003762-002 zo dňa 19.12.2024 z hľadiska vodných pomerov
- 4.5. Stanovisko - odborná pomoc Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie (EIA), vydané pod č. OU-SB-OSZP-2025/000774-002 zo dňa 23. 01. 2025 z hľadiska posudzovania vplyvov na životné prostredie
- 4.6. Stanovisko Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. Košice, č. SVP 23170/2024/2 zo dňa 17.12.2024 –záujmov správcu vodného toku ochrany
- 4.7. Rozhodnutie Okresného úradu Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie (ŠVS) č. OU-SB-OSZP-2025/000015-009 zo dňa 24.4.2025 o opakovanom prerušení konania súvislosti s vydaním povolenia na zásyp – likvidáciu vyťaženého priestoru Orkúcaný
- 4.8. Územné rozhodnutie Mesta Sabinov č.j.3803/2007-177/Ju zo dňa 20.3.2008 o využívaní územia pre činnosť vykonávanú banským spôsobom
- 4.9. Rozhodnutie Obvodného úradu životného prostredia Prešov č. 1/2008/00220-013/ZM zo dňa 29.2.2008, že navrhovaná činnosť „ Ťažba štrkopieskov Orkúcaný“ sa nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
- 4.10. Stanovisko Výskumného vodného hospodárstva Bratislava zo dňa 26.6.2024 k ťažbe na ložisku Orkúcaný na základe jej odborného posúdenia v súlade s ustanoveniami vodného zákona
- 4.14. Banské oprávnenie B&S s.r.o. Lipany vydané Obvodným banským úradom Košice, číslo oprávnenia 327-613/2018 zo dňa 16.11.2017 na výkon banskej činnosti ako aj na zabezpečenie a likvidácie ťažobného územia
- 4.15. Výpis z katastra nehnuteľnosti obce Sabinov, katastrálne územie Orkúcaný, list vlastníctva č. 1074, vlastník B&S s.r.o. Lipany

III.5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice.

Realizácia zámeru „ Zmena navrhovanej činnosti - likvidácia lokality po ukončení činnosti vykonávanej banským spôsobom Orkúcaný“ nebude mať vplyvy na životné prostredie presahujúce hranice Slovenskej republiky

III.6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí.

Charakteristika prírodného prostredia

Lokalita pre realizáciu predmetnej činnosti v rámci širšieho okolia mesta Sabinov a mesta Veľký Šariš v scenérii krajiny, kde dominuje zalesnený kužeľ Šarišského hradného vrchu, striedanie sa zalesnených častí vulkanického komplexu Stráží (najmä hrebeňov a vrcholových polôh), ktoré je v kontraste s hladšie modelovaným a menej členitým reliéfom Šarišskej vrchoviny a Spišsko-šarišského medzihoria, alúvia rieky Torysy a horského hrebeňa Čergova na horizonte pri príjazde z krajského mesta Prešov v smere do Sabinova. Pre okolie

je z hľadiska scenérie krajiny určujúca veľkobloková štruktúra poľnohospodárskej pôdy, urbanizované plochy a zalesnené vrcholové partie okolitých pohorí. Rozloženie nelesnej drevinovej vegetácie v krajine je nerovnomerné. V rámci lokálnej úrovne sa strieda poľnohospodársky využívaný charakter krajiny s urbanizovanými plochami ako sú sídla, plochy výroby a služieb, s komplexmi lesných porastov, ktorý dotvárajú prirodzené brehovité porasty a sprievodná vegetácia vodných tokov, umelé výsadby ovocných drevín (stromoradia) okolo komunikácií, dreviny na plochách verejnej zelene v zastavanom území sídiel.

Navrhovaná lokalita likvidácie je situovaná medzi obcou Šarišské Michaľany a obcou Orkucany, ktorá tvorí miestnu časť mesta Sabinova. Lokalita je ohraničená z východu železnicou a zo západnej strany riekou Torysa. V jej blízkosti je štátna cesta I. triedy 1/68 št. hranica SR/MR - Košice – Prešov – Stará Ľubovňa – št. hranica SR/PL.

Riešené územie je z geomorfologického hľadiska súčasťou Spišsko-šarišského medzihoria, ktoré je v rámci širšieho okolia urbanizované a stredne intenzívne využívané

poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom. Súčasná štruktúra krajiny je výsledkom dlhodobého antropického tlaku na krajinu, kde z pôvodne zalesneného územia bola krajina fragmentovaná na časti urbanizované (sídla, plochy priemyslu a dopravy), poľnohospodársky využívané plochy (orná pôda, lúky, pasienky, ovocné sady), plochy lesa, plochy nelesnej drevinovej vegetácie, ostatné plochy, vodné plochy. V rámci širšieho okolia sa striedajú prvky poľnohospodárskej, priemyselnej, sídelnej a rekreačnej krajiny.

Geomorfologické pomery

Riešené územie tvorí katastrálne územie obce Orkucany, ktorá sa nachádza severozápadne od krajského mesta Prešov, v okrese Sabinov. V rámci geomorfologického podcelku Šarišské Podolie. Územie má charakter pahorkatiny v blízkosti s vystupujúcim vulkanickým kužeľom Šarišského vrchu a s rozptýlením nadmorských výšok 240 do 570 m.n.m.

Z hľadiska geomorfologického členenia patrí riešené územie do pod sústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty, do Podhŕľno-magurskej oblasti, do celku Spišsko-šarišského medzihoria, do podcelku Šarišské Podolie.

Navrhované územie je situované na rovinatom až mierne zvlnenom reliéfe Šarišského podolia nivy rieky Torysa, od ktorého juhovýchod morfologicky vystupuje dosť výrazne vulkanický kužeľ Šarišského hradného vrchu. a na severovýchod sa začína vulkanický komplex Stráži.

Geologické pomery

Na geologickej stavbe záujmovej lokality sa podieľajú horniny vnútrokarpatského paleogénu, ktoré sú na povrchu prekryté sedimentami kvartéru.

Prekvartérne podložie územia je z geologického hľadiska budované sedimentmi paleogénu, ktorý je zastúpený jednotkou centrálnokarpatského flyšu. Bezprostredné podložie tu tvorí ílovcovo-pieskovcové súvrstvie, v ktorom sa pravidelne striedajú polohy ílovcov a pieskovcov, pričom ílovce sú v prevahe príp. až v rovnováhe s pieskovecami.

Tieto flyšové horniny sú na povrchu prekryté kvartérnymi sedimentami. V údolnej nive sú to predovšetkým fluválne náplavy Torysy, ktoré tu dosahujú mocnosť aj 10 m. Fluválne náplavy sú na báze tvorené súvislou polohou štrkov a štrkopieskov. Na povrchu sú štrky prekryté tzv. povodňovými ílovito-piesčitými hlinami, miestami však táto krycia vrstva úplne chýba. Okraj údolia je potom tvorený svahovými (deluviálnymi) sedimentami, ktoré predstavujú ílovité hliny až íly s rôznym obsahom klasických úlomkov podložných hornín.

Z hydrogeologického hľadiska je v záujmovom území rozhodujúci výskyt zvodnenej polohy fluválnych štrkov. V tejto polohe je vyvinutý súvislý horizont podzemných vôd s pórovou priepustnosťou a s voľnou hladinou, ktorá sa môže v zrážkovo bohatých obdobiach meniť na mierne napätú. Podložné paleogénne sedimenty (hlavne ílovce), nadložné

povodňové hliny a deluviálne sedimenty sú z hydrogeologického hľadiska takmer nepriepustné a tvoria izolátory zvodneného kolektora fluviaálnych štrkov. Na dotácii podzemných zásob vôd sa tu podieľa rozhodujúcou mierou infiltrácia povrchových vôd z Torysy, v menšej miere aj prestupy podzemných vôd z paleogénnych sedimentov a však atmosférických zrážok.

Z hľadiska inžiniersko – geologickej rajonizácie a prevládajúceho typu hornín sa v širšom okolí záujmová lokalita posudzuje ako pod rajón údolných riečnych náplav.

Na základe geologických prieskumných prác firmou Geotrans- Ľubomír Liščák, Fulinka 71, 082 12 Kapušany, bolo zistené, že na povrchu väčšiny skúmanej záujmovej lokality sa nachádza vrstva jemnozrnných sedimentov, ktorá môže mať čiastočne aj eolický (veterný) pôvod. Overená vrstva jemnozrnných sedimentov mala mocnosť od 0,3 m do 1,4 m. Na povrchu sa nachádza vrstva humusovitých piesčitých hĺn (pôda) o mocnosti cca 0,3 m a pod ňou spravidla ešte vrstva piesčitej hliny až hlinitého piesku, ktorá však nie je súvislá a najmä

v západnej časti záujmovej lokality na niektorých miestach úplne chýba. V týchto jemnozrnných sedimentoch sa miestami vyskytujú valúny štrkov, ktoré sa na povrch dostali pravdepodobne vplyvom poľnohospodárskej činnosti (hlboká orba).

Pod vrstvou jemnozrnných sedimentov sa nachádza bazálne súvrstvie fluviaálnych pieskov a štrkopieskov, ktoré sa podarilo overiť do hĺbky 6,3 – 7,4 m.

Žiarenie z prírodných zdrojov a radónové riziko

Na základe spracovaných odvodených máp radónového rizika URANPRESS, Spišská Nová Ves 1992) vyskytujú sa v okrese Sabinov zhruba v rovnakom pomere oblasti s nízkym (najmä stredná časť okresu) a so stredným radónovým rizikom (prevažne severovýchodná a juhozápadná časť okresu – územie bradlového pásma a vlastné údolie rieky Torysa) V rámci okresu Sabinov sa územia s vysokým radónovým rizikom nenachádzajú.

Geodynamické javy

Podľa dostupných údajov nie sú na záujmovej lokalite evidované zosuvy. Širšie okolie lokality je náchylné na tvorbu zosuvov pokryvných útvarov na flyšových súvrstviach. Svahové pohyby sú zväčša viazané na sieť dolín, často majú veľký plošný rozsah.

Seizmicita územia

Dotknuté územie patrí z hľadiska seizmického ohrozenia, vychádzajúc z mapy očakávaných makro seizmických účinkov pre územia SR (Seizmotektonická mapa Slovenska STN 73 0036 Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií) do oblasti kde seizmické účinky môžu dosiahnuť hodnotu pre záujmovú lokalitu navrhovaného zámeru maximálne pozorovanú intenzitu 5 až 6° MSK-64. Z hľadiska projektovania bežných typov stavieb tento stupeň nepredstavuje nebezpečenstvo.

Podľa dostupných údajov nie sú v hodnotenom území evidované žiadne zosuvy.

V širšom okolí záujmovej lokality je evidovaný priebeh niekoľkých neotektonických aktívnych zlomových porúch.

Klimatické pomery

Širšie dotknuté územie obce Šarišské Michaľany ako aj v blízkosti okresného mesta Sabinov a jeho mestskej časti, k.ú. Šarišské Michaľany možno na základe klimatických charakteristík zaradiť do teplej klimatickej oblasti reprezentovanej teplým, mierne vlhkým okrskom s chladnou zimou.

Z klimaticko – geografických typov možno predmetné územie zaradiť k typu kotlinovej klímy, subtýpu teplej kotlinovej klímy.

Priemerný ročný počet letných dní na klimatickej stanici lokalizovanej v meste Prešov dosiahol hodnotu 49 dní a priemerný ročný počet mrazových dní dosahuje hodnotu 124 dní.

Daná oblasť je charakteristická premrzaním pôdy za priemerných podmienok do hĺbky 30 až 40 cm, v extrémnych zimách 70 až 80 cm.

Priemerné mesačné (ročné) teploty vzduchu (°C)

(zdroj SHMU)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok	IV- IX
Prešov	-3,7	-1,5	2,7	8,7	13,6	17,3	18,6	17,8	13,8	8,6	3,5	-1,3	8,2	15,8
Sabinov	-4,1	-1,9	2,3	8,3	13,2	16,7	17,9	17,2	13,2	7,9	3,0	-1,6	7,7	14,4

Zdroj: SHMÚ

Z hľadiska ročného chodu zrážok v širšom dotknutom území maximum zrážok pripadá na mesiac jún a júl, minimum zrážok spravidla na mesiace február a marec.

Z hľadiska priemerných ročných hodnôt klimatického ukazovateľa zavlaženia v predmetnom území boli zaznamenané hodnoty vyššie uvedeného ukazovateľa od 0 do 100 mm, t.j. v tomto území sa prejavuje veľmi mierny nadbytok zrážok.

V širšom dotknutom území sa priemerný počet dní so snehovou pokrývkou pohyboval od 60 do 80 dní. Z hľadiska výskytu hmiel patrí predmetné územie okolia mesta Sabinov do oblasti údolí väčších riek s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcich sa v intervale od 60 do 85 dní.

Záujmová lokalita sa nachádza v strede medzi mestami Prešov a Lipany a preto pre ilustráciu zrážkových pomerov v širšom dotknutom území sú uvedené údaje zo zrážkomernej stanice Prešov a Lipany.

Priemerné mesačné (ročné) úhrny zrážok a úhrny letného polroku v mm (Zdroj SHMÚ)

Zrážkomerná Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok	Letný polrok
Prešov	30	27	31	44	64	84	90	78	53	49	42	33	625	413
Sabinov	32	30	28	45	65	91	88	75	43	39	40	35	611	407

Veterné pomery

V rámci Slovenska prúdenie vzduchu ovplyvňujú hlavne tlakové centrá – azorská tlaková výš orientovaná k severu hlavne v letných mesiacoch a prehĺbená islandská tlaková níz v zime. Z pohľadu zaťaženia územia prízemnými inverziami patrí širšie dotknuté záujmové územie medzi mestom Sabinov a mestom Veľký Šariš medzi priemerne inverzné polohy plošne zahŕňajúce široké údolia rieky Torysa a jej väčších prítokov. Veterné pomery sú prezentované meracou stanicou v Prešove. Určujúcim faktorom veterných pomerov v predmetnom území je predovšetkým severojužná orientácia Košickej kotliny, uzavretej zo západu, severu aj východu pohoriami. Prevládajú dominantné smerovo severné a južné vetry, pričom v porovnaní s inými oblasťami Slovenska má oblasť predmetného územia v blízkosti mesta Prešov pomerne nízke % bezvetria, približne 7 %.

Hydrologické pomery

Z hľadiska hydrogeografických charakteristík širšie dotknuté územie mesta Sabinov patrí k úmoriu Čierneho mora do povodia rieky Hornád. Hydrologickou osou tohto územia je rieka Torysa. Záujmové územie patrí do povodia Torysy s hydrologickým číslom 4-32-04. Významným prítokom je Veľký potok. Ďalším významným prítokom je Gregorovský potok. Charakteristické údaje o Toryse a Veľkom potoku.

Tok	Plocha povodia P(km ²)	Dĺžka údolia L(km)	Charakter pov. P/L ²	Lesnatosť %
Torysa	597,20	61,7	0,15	40
Veľký potok	21,06	14,4	0,1	50

Rieka Torysa je zaradovaná do takzvaného oderského pásma riek v ktorom ako zdroj vodnosti prevláda dažď s maximom prietokov v jarňých mesiacoch. Vodnosť je výsledkom hlavne geografických, klimatických a geologických pomerov. Podľa rozdelenia vodnosti rieka Torysa patrí do vrchovinej oblasti. Význačným znakom tejto oblasti je to, že priemerné

maximum vodnosti, ktoré závisí od topenia snehu, je v marci. Potom nastáva pokles vodnosti v dôsledku nástupu vegetačného obdobia. Väčší podiel vodnosti je koncom leta a začiatkom jesene. V dôsledku jesenných dažďov dochádza k opätovnému zvýšeniu prietokov.

Priemerný ročný špecifický odtok sa v širšom dotknutom území mesta Prešov pohybuje v intervale od 5 do 10 l.s⁻¹.km², minimálny špecifický odtok 364 denný v intervale od 0,5 do 1,0 l.s⁻¹ km² a maximálny špecifický odtok v intervale s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov od 1,0 do 1,4 m³.s⁻¹.km⁻².

Najbližšia stanica štátnej pozorovacej siete je v profile Torysy v rkm 73,30. Podľa údajov ročenky SHMÚ sú prietoky a kvalita vôd Torysy nasledovné: množstvo povrchových vôd Torysy

$Q_{355} = 0,537 \text{ m}^3/\text{s}$ (minimálne, 355-dňové prietoky)

$Q_{270} = 1,271 \text{ m}^3/\text{s}$ (s 277-dňové prietoky)

$Q_{\text{priem}} = 3,630 \text{ m}^3/\text{s}$ (priemerné prietoky)

$Q_1 = 46,000 \text{ m}^3/\text{s}$ (maximálny, 1-dňový prietok)

Vodné plochy

Priamo v katastrálnom území obce Orkúcaný sa nachádzajú umelé vodné plochy, ktoré tu vznikli po ťažbe štrkov v blízkosti rieky Torysa.

Podzemné vody

Z hľadiska hydrogeologických pomerov v priestore fluvialných náplav rieky Torysa i jej najväčších prítokov, tvorených štrkami a pieskami, prevláda mierna prietoknosť a hydrogeologická produktivita ($T = 1.10^{-4} - 1.10^{-3} \cdot \text{s}^{-1}$).

V rámci hydrogeologickej regionalizácie Slovenskej republiky obec Orkúcaný sa nachádza v hlavnom hydrogeologickom rajóne QP 120 Paleogén Spišsko – šarišského medzihoria, Bachurne a Šarišskej vrchoviny v povodí Torysy s dominantnou puklinovou priepustnosťou geologického podložia. Prevažujú tu horniny centrálne – karpatského paleogénu s prevahou ílovcov nad pieskovecami a nepriaznivými podmienkami pre akumuláciu väčšieho množstva podzemných vôd a s plytkým obehom týchto vôd. Významnejší je iba rajón údolia Torysy (HD – 10) s priaznivými podmienkami štrkovo – piesčitých fluvialných až proluvialných sedimentov s relatívne vysokou priepustnosťou. Charakteristická je hydraulická spojitosť podzemnej vody riečnej nivy s vodou v rieke.

Na základnom chemizme podzemných vôd tejto oblasti sa podieľajú najmä hydrogenuhličitany i katióny vápnika a horčíka, naopak menej sú zastúpené sírany, chloridy a dusičnany. Podzemná voda je slabo alkalická, tvrdá, neagresívna, výrazného až nevýrazného vápenato až vápenato- horečnato- hydrogenuhličitanového typu.

Vodohospodársky významné diela

Zdroje podzemných vôd využívané pre hromadné zásobovanie obyvateľstva sa nachádzajú východne až juhovýchodne od záujmového územia respektíve sa nachádzajú severozápadne od mesta Veľký Šariš pri ohybe Torysy. Ide o objekty označené ako vodárenský zdroj Šariš – hrad situované na ľavom brehu Torysy. Vodný zdroj má vymedzené pásma hygienickej ochrany 1. a 2. stupňa približne v rozsahu povodia Veľkého a Uzovského potoka. Vodný zdroj zásobuje Prešovský skupinový vodovod. Rieka Torysa predstavuje vodohospodársky významný tok (prameň).

Pedologické pomery

Pôdne typy, druhy a ich bonita

Navrhovaná lokalita sa nachádza v údolnej nive rieky Torysa. Z pôdnych typov prevažujú v alúviu rieky Torysa a jej väčších prítokov nivné pôdy, nivné pôdy glejové, v novšej terminológii nazývané fluvizeme kultizemné karbonátové pôdy. Na okolitých svahoch pahorkatiny až vrchoviny kambizeme. Prevládajúcim druhom sú pôdy hlinité až ílovitohlinité. Vývoj pôd, okrem iných činiteľov, závisí najmä od pôdotvorného substrátu, expozície svahu, jeho sklonu, klímy, vodného režimu a pod. S ohľadom na svoj potenciál (typologicko-produkčné kategórie) ide v rámci záujmového územia celkovo o stredne až menej produkčné pôdy, čo sa prejavuje aj v ich reálnom využívaní: zväčša ako trvale trávne porasty, v menšej miere ako orné pôdy.

Najbližšia využívaná pôda je s hodnotou BPEJ 0611002 (611.01). Podľa zatriedenia do BPEJ ide o fluvizem glejovú karbonátovú - FM_G^c – s hlbokým bezskeletovitým pôdnym profilom, so stredne humóznym, melanickým Al – humusovým horizontom, alkalickou pôdnou reakciou, hlinitým textúrnym zložením, strednou sorpčnou kapacitou a plne nasýteným sorpčným komplexom.

Bodová hodnota BPEJ, ktorou sa vyjadruje bonita pôdy je 66 typologicko produkčnej kategórie O4 (produkčné orné pôdy).

Dotknutá lokalita je v súčasnosti vodná plocha- ťažobné jazero, ktoré navrhovanou činnosťou bude revitalizované na trávinný a vodný biotop.

Stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu

Z dôvodu fyzikálno-mechanických vlastností a polohy na svahu jednotlivých pôdnych predstaviteľov sa odráža v ich ohrozenosti vodnou eróziou a na kontamináciu.

Náchylnosť pôd na mechanickú (fyzikálnu degradáciu súvisí s vlastnosťami pôd (zrornosť, pôdna reakcia, obsah humusu, atď.) a zároveň so spôsobom a intenzitou ich využívania (zhutňovanie podložia ťažkou mechanizáciou, pokles humusu najmä v ornici vplyvom dlhodobého uprednostňovania priemyselných hnojív pre organickými a zvýšená plošná erózia). Náchylnosť (potenciál) na eróziu pôdy (charakter reliéfu, pôdotvorný substrát a pôdny kryt, klíma a spôsob využívania pôdy – orná pôda, trvalé trávne porasty, lesy, ...) v reálnych podmienkach determinuje vodnú eróziu.

Pre širšie okolie záujmového územia je typická stredná až silná náchylnosť pôd k erózií, iba v alúviu rieky Torysy je náchylnosť na vodnú eróziu nepatrná až nijaká. Chemická degradácia pôd súvisí najmä so zmenou chemizmu pôd po vplyvom priemyselných exhalátov alebo predstavuje trvalý slabý acidifikačný trend u pôd na kyslejších pôdotvorných substrátoch. Podľa pôdnej reakcie a sorpčnej kapacity a z obsahu humusu v pôde vyplýva

pomerne vysoká odolnosť voči okysľovaniu. Výskumný ústav pôdoznavectva a ochrany pôd (VÚPOP) vyhodnocuje stav pôd v pravidelných päťročných cykloch.

Podľa mapy kontaminácie pôdneho fondu (VÚPOP, in Správa o stave životného prostredia SR v roku 2004) nie je v na rozhraní okresov Prešov a Sabinov výskyt kontaminovanej pôdy, resp. v minimálnej miere výskyt mierne kontaminovaných pôd v kategórii A, A1.

Biotické pomery

Flóra, fauna a vegetácia dotknutého územia

V súčasnosti je druhové a priestorové zloženie bioty výsledkom zmien, ktoré sú odrazom vplyvu človeka na prírodné pomery tohto územia. Posudzované územie je priestorom, na rozhraní:

- vodná plocha- ťažobné jazero
- zo severu pozemky pôvodných vlastníkov
- z východu železnicou a štátnej cesty I. triedy 1/68

- zo západnej strany riekou Torysa, vzdialenosť cca 200 – 250 m
- z juhu lokalitou Šarišské Michaľany, povolená likvidácia a revitalizácia
- ako aj zónou výroby a úpravy štrkopieskov, výrobná prevádzka Šarišské Michaľany
- lokalita leží medzi obcami Šarišské Michaľany (cca 2 km) a Orkucany (cca 1 km),

Pôvodné živočíšne i rastlinné spoločenstvá sú z väčšiny priestoru vytlačené a pozmenené. Existujúce spoločenstvá sú v súčasnosti relatívne (divočeniu toku) a pod tlakom antropogénnych aktivít z priľahlých urbanizovaných a poľnohospodársky využívaných území.

Fytografické členenie

Podľa fytografického členenia Slovenska (Futák 1980) patrí posudzované územie do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu východobeskydskej flóry (Beschidicum orientale), do fytogeografického okresu Východné Beskydy a podokresu Šarišská vrchovina.

Rekonštruovaná prirodzená vegetácia

Geobotanická mapa ČSSR (Michalko, 1986) vyjadruje, že v širšom posudzovanom území boli mapované predovšetkým mezofilné zmiešané listnaté lesy (dubovo-hrabové a jelšové lesy). Mezofilné zmiešané listnaté lesy patria sú na území Slovenska najrozšírenejšou lesnou klimaticko-zoálnou formáciou v dubovom stupni. Pôvodne zaberali na Slovensku súvislé rozsiahle plochy najmä v pahorkatinách a vrchovinách až do výšky 600 m n. m.

Vyskytujú sa prevažne na alkalických hlbokých pôdach na rôznorodom geologickom podloží. Pre časť Šarišskej Vrchoviny na styku so spoločenstvami rastúcimi na neovulkanitoch je charakteristické nasledujúce druhové zloženie:

- v stromovom poschodí prevládajú dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor poľný (*Acer campestre*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*).
- krovinné poschodie tvoria zimolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), vtáci zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*), hloh (*Crataegus*).
- bylinné spoločenstvá sú zastúpené druhmi z asociácie Carici – pilosae carpinetum s dominantným výskytom ostrice chlpacej (*Carex pilosa*), hviezdica veľkokvetá (*Stelaria holostea*), veternica hájna (*Anemone nemorosa*), kostihoj hl'uznatý (*Symphytum tuberosum*).

Druhové zloženie súvisí s nadmorskou výškou a charakterom substrátu a jeho zvodnením. Typickým predstaviteľom sú jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), jelša sivá (*Alnus incana*), vrba

krechká (*Salix fragilis*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*). Pre bylinné spoločenstvá sú typické *Aegopodium podagraria*, *Matteuccia struthiopteris*. eris.

Reálna nelesná vegetácia.

Súčasný stav vegetačného krytu posudzovaného územia je odstránený. Je tu vodná plocha. Na plochách a líniiach okolitých poľnohospodárskych a lesohospodársky využívaných plochách, kanálov a ciest, železnice a na neúžitkoch vystupujú ruderalne druhy rastlín.

Vlhkomilná vegetácia sa vo fragmentoch zachovala na mezofilných a podmáčaných plochách v miestach výverov a výmokov povrchovej vody a plochách s vysokou hladinou podzemnej vody v depresných polohách nivy Torysy.

Drevinné etáže sú líniami krovín v erózných ryhách a na terénnych hranách, ojedinelých krovín pri železničnom telese.

V okolí sa nachádzajú brehové porasty vodného toku Torysa, a vo vzdialenejšom okolí lesné komplexy Stráži (kóta Šarišská hora), Šarišského hradného vrchu.

Chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy

Predmetná lokalita v ktorej sa plánuje likvidácia a revitalizácia sa nachádza v krajine s prvým stupňom ochrany v zmysle zákona o ochrane prírody a nie je súčasťou národnej siete chránených území a ani sústavy chránených území NATURA 2000. V záujmovom území neboli zaznamenané osobitne chránené alebo vzácne druhy rastlín ani živočíchov. Z hľadiska biodiverzity v riešenom území nie sú žiadne významnejšie genofondové plochy. Z ekostabilizačného hľadiska sú významné brehové porasty a sprievodná vegetácia Torysy.

Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Štruktúra krajiny

Z geomorfologického hľadiska je riešené územie súčasťou Spišsko-šarišského medzihoria, ktoré je v rámci širšieho okolia urbanizované a stredne intenzívne až intenzívne využívané poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom. Súčasná štruktúra krajiny je výsledkom dlhodobého antropického tlaku na krajinu, kde z pôvodne zalesneného územia bola krajina fragmentovaná na časti urbanizované (sídla, plochy priemyslu a dopravy), poľnohospodársky využívané plochy (orná pôda, lúky, pasienky, ovocné sady), plochy lesa, plochy nelesnej drevinovej vegetácie, ostatné plochy, vodné plochy. Sumárne možno konštatovať, že v širšom okolí sa striedajú prvky poľnohospodárskej, sídelnej, lesnej krajiny a rekreačnej krajiny.

V okrese Sabinov je štruktúra poľnohospodárskeho pôdneho fondu nasledovná:

Štruktúra PPF v ha:

Okres	PPF	OP	TTP	Sady
Sabinov	24 220	12 320	11 302	251

Zdroj: ÚPN VÚC Prešovského kraja

Štruktúra plodín ornej pôdy v ha:

Okres	Obilniny	Olejniny	Zemiaky	Krmoviny
Sabinov	4 329	352	179	5 195

Zdroj: ÚPN VÚC Prešovského kraja

Scenéria krajiny

V rámci širšieho okolia mesta Sabinov v scenérii krajiny dominuje zalesnený kužeľ Šarišského hradného vrchu, striedanie sa zalesnených častí vulkanického komplexu Stráži, horského hrebeňa Čergova, Bachurne, ktoré je v kontraste s menej členitým reliéfom

Šarišskej vrchoviny a Spišsko-šarišského medzihoria, alúvia rieky Torysy. Pre širšie okolie je z hľadiska scenérie krajiny určujúca veľkobloková štruktúra poľnohospodárskej pôdy, urbanizované plochy a zalesnené vrcholové partie okolitých pohorí, rozloženie nelesnej drevinovej vegetácie v krajine je nerovnomerné, viazané najmä na údolné polohy vodných tokov (brehové porasty a sprievodná zeleň), na veľké erózne ryhy a terénne hrany, záhrady a verejnú zeleň.

Na lokálnej úrovni sa strieda poľnohospodársky využívaný typ krajiny s urbanizovanými plochami (sídla, plochy výroby, dopravy a služieb), s komplexmi lesných porastov, ktorý dotvárajú prirodzené brehové porasty a sprievodná vegetácia vodných tokov, umelé výsadby ovocných drevín okolo komunikácií (stromoradia), dreviny na plochách verejnej zelene v zastavanom území sídiel, ovocné dreviny záhrad a ovocných sádov.

Samotné záujmové územie predstavuje nivu rieky Torysy a podľa druhu pozemkov predstavujú vodné plochy vzniknuté po banskej činnosti.

Chránené územia a ochranné parky

Navrhovaná lokalita zámeru podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny patrí do prvého stupňa ochrany prírody a krajiny, ktorému sa neposkytuje územná ochrana podľa § 17 až 31 citovaného zákona.

V rámci likvidácie dotknutých plôch sa nenachádzajú chránené územia menšieho plošného rozsahu, ani chránené stromy. Významné zásahy človeka v krajine (urbanizácia, situovanie infraštruktúry, poľnohospodárske využívanie, miestami meliorácie koryta tokov), čiastočne redukovali funkciu vodných tokov ako biokoridorov.

Územný systém ekologickej stability na miestnej úrovni v širšom okolí dopĺňa sieť interakčných prvkov vo väzbe na okolité lesné komplexy Stráží, Šarišskej vrchoviny, Spišsko-šarišského medzihoria, Čergova a Bachurne.

V blízkosti asi 5 km južne od lokality zámeru sa nachádza národná prírodná rezervácia (NPR) Šarišský hradný vrch, kde platí piaty stupeň ochrany prírody a krajiny.

Tok rieky Torysy a niektorých jej prítokov je zväčša lemovaný prirodzeným brehovým porastom, reprezentovaným krovinatými vrbami (*Salix triandra*, *Salix purpurea*, *Salix eleagnos*) a jelšou, menšie zastúpenie majú vysokokmenné vrby a miesta, kde je brehový porast viac etážový.

Celkove možno konštatovať pomerne priaznivé zastúpenie krajinnej zelene v rámci širšej riešenej oblasti navrhovanej lokality pre likvidáciu.

Osobitne chránené územia ochrany prírody a krajiny v okrese Sabinov

Názov územia	Katastrálne územie	Kategória ochrany	Plocha územia v ha	Rok vyhlásenia spresnenia	Predmet ochrany
Bradlové pásmo	Kamenica	PP	20,1214	1989	vysoká krajinná hodnota bradiel
Čergovský Minčol	Kamenica	NPR	218,9005	1986	vrcholové a svahové lúky s charakteristickou horskou kvetenou
Hradová hora	Bodovce	NPR	13,4900	1981	významná lokalita čemerice purpurovej, východokarpatský charakter lesov

Bišár	Tichý Potok	PR	1,6741	1979	veľký výskyt ľalie cibuľkonosnej
Valalská voda	Bajerovce	PR	14,4279	1980	najrozsiahlejšie územie s vachtou trojlistou na východnom Slovensku

Zdroj: ŠOP SR, ÚPN VÚC Prešovského kraja

Osobitne chránené druhy živočíchov

Vzhľadom na charakter využívania a reálny stav druhotnej (súčasnej) krajinskej štruktúry v riešenom území nie sú evidované osobitne chránené druhy živočíchov a rastlín.

V riešenej lokalite nemožno vylúčiť, že širší región lokality môže byť príležitostne navštevovaný predátormi (napr. dravcami) ako lovný areál alebo pri hľadaní potravy druhmi, ktoré sú legislatívne (vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z.) vyhlásené za chránené na európskej alebo národnej úrovni (napr. jašterica obyčajná, užovka obyčajná, skokan hnedý, skokan zelený, ropucha bradavičnatá, jež bledý, atď.).

Chránené stromy

V okrese Sabinov sú chránené stromy evidované v katastrálnych územiach Lipany, Pečovská Nová Ves, Ražňany a Uzovský Šalgov. Na území katastra Šarišské Michaľany sa nachádza Národná kultúrna pamiatka kaštieľa park v jeho okolí. V záujmovom území na likvidáciu nie sú Štátnou ochranou prírody SR evidované žiadne chránené stromy, nachádza sa tam vodná plocha.

Druhovú ochranu prírody

V priestore záberu nie je evidovaný žiadny trvalý výskyt chránených druhov rastlín a živočíchov viazaných priamo na plochu likvidácie.

Výskyt chránených druhov je viazaný na širšie územie, najmä na ekologicky významné krajinné prvky a segmenty. Z toho dôvodu prieskum druhov v ďalšej etape prác je irelevantný.

V okolí lokality realizácie zámeru sa nenachádzajú žiadne biocentrá, ani biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu.

Územný systém ekologickej stability

Pre územie Slovenskej republiky bol vypracovaný a vládou SR prijatý Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability (GN-ÚSES), ktorý bol následne rozpracovaný projektmi regionálneho ÚSES na úrovni jednotlivých okresov.

V R-ÚSES okresu Prešov, s následným priemetom do Územného plánu veľkého územného celku Prešovský kraj a v koncepcii územného rozvoja Slovenska boli z hľadiska širšieho okolia aktualizované prvky na nadregionálnej a regionálnej úrovni:

Tabuľka: Priemet prvkov ÚSES (regionálna a nadregionálna úroveň) v okrese Sabinov na základe aktualizácie GN-ÚSES SR a R-ÚSES okresu Prešov:

Názov	Kategória prvku	Geomorfologická jednotka	Jadro – súčasné CHÚ	Charakteristika
Tichý Potok	NRBc	Levočské vrchy	PR Bišár	Jedľové bučiny a vrcholové lesy pod silným klimatickým vplyvom
Čergov-	NRBc	Čergov	NPR	Komplex lesov a trvalých trávnych porastov

Minčol			Čergovský Minčol	s rozptýlenou zeleňou
Čergov	NRBc	Čergov	NPR Hradová hora	Komplex lesov a trvalých trávnych porastov s rozptýlenou zeleňou
Solisko	RBc	Čergov		Lesný komplex (jedliny, dubobučiny a jedľové bučiny)
Bachureň	RBc	Bachureň		Komplex lesov (dubové bučiny, jedľové bučiny, so smrekovcom) a vrcholových lúk
Tri chotáre – Lysá hora	NRBk	Beskydské pohorie		Remízky, trávne porasty a pripotočné spoločenstvá v poľnohospodársky využívannej krajine
Čergov	NRBk	Čergov		Lesné komplexy bučín a jedľobučín v kombinácii s vrcholovým a svahovými lúkami
Torysa	NRBk	Spišsko-šarišské medzihorie		Brehové porasty a aluviálne lúky
Svinka	RBk	Šarišská vrchovina		Aluviálne lúky a zachovalé brehové porasty

Zdroj: RÚSES okresu Prešov 1993, ÚPN VÚC Prešovského kraja 1998, KURS 2001, aktualizácia GNÚSES ŠOP SR 2000

Poznámka: NRBc – nadregionálne biocentrum

RBc – regionálne biocentrum

NRBk – nadregionálny biokoridor

RBk – regionálny biokoridor

CHÚ – osobitne chránené územie ochrany prírody a krajiny

ÚSES tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov v príslušnom regióne. Prvky ÚSES zároveň predstavujú lovný alebo potravinový areál, umožňujú migráciu a poskytujú priestor pre rozmnožovanie jednotlivých druhov rastlín aj živočíchov.

Biocentra a biokoridory posudzovaného územia

Lokalita zámeru je situovaná v bližšom okolí rieky Torysa, ktorá je v zmysle KURS 2001 nadregionálnym hydrickým biokoridorom, avšak plocha zámeru priamo brehové porasty nezasahuje.

Významné biotopy

Lokalita navrhovaného zámeru je situovaná južne od obce Orkúcaný, mimo zastavanej časti obce a je tvorená vodnou plochou.

V okolí lokality môžeme vyčleniť:

- kriačiny s vrbou – vyskytujú sa vo vlhkých terénnych depresiách alúvia rieky Torysy. V zložení prevládajú košaté kroviny s dominantnou vrbou. Hodnotíme ako významný biotop.
- prerušované línie krovín – sú bežné, málo významné biotopy, ohrozené poľnohospodárskou činnosťou. Predstavujú ochranu erózných rýh, sprievodnú zeleň kanálov a zeleň pri rôznych terénnych prekážkach ako sú elektrické stĺpy, melioračné šachty, lokálne zamokrené miesta a pod.
- mezofilné lúky – predstavujú lúky na mezofilných stanovištiach s prevahou vysokostebelných tráv. Na druhotných, antropogénnych stanovištiach ako sú hrádze, násypy, okraje ciest sú v porastoch ruderalne druhy. Hodnotíme ich ako významné biotopy.

- vlhké plochy v alúviu vodných tokov – v podmáčaných depresiách alebo podmáčané plochy na alúviách toko, všeobecne sú to silne ohrozené biotopy. V širšom okolí lokality sú situované v nive rieky Torysa a jej prítokov. Zachovalé plochy hodnotíme ako významné biotopy.
- biotopy intenzívne využívaných poľnohospodárskych pôd – sú synantropné druhy na orných pôdach cyklicky rozorávaných. Druhovú skladbu vegetácie do veľkej miery modifikuje druhovú skladbu vegetácie používanie chemických látok s cieľom presadenia sa pestovaných druhov. Hodnotíme ako málo významné biotopy.
- biotopy na opustených a nevyužívaných plochách – sú to opustené a nevyužívané plochy, skládky inertného materiálu a s postupnou sukcesiou zarastajú inváznymi, nepôvodnými, agresívnymi druhmi vegetácie. Hodnotíme ako málo významné biotopy.
- poľný úhor – je ladom ležiaca pôvodne obrábaná pôda v malých enklávach ako málo významný biotop.
- biotop zastavanej zóny – je prostredie zastavané budovami, výrobnými a skladovými prevádzkami. Hodnotíme ako málo významný biotop.
- biotopy rodinných záhrad – sú s rôznou intenzitou obhospodarované územia záhrad. Vyskytujú sa v nich aj nálety drevín. Hodnotíme ako veľmi významný biotop.

Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrno – historické hodnoty územia

Obyvateľstvo

Z analýzy populačného vývoja vyplýva, že na konci 80-tych a začiatku 90-tych rokov sa narušili dlhodobé demografické trendy. Výrazne sa zmenilo reprodukčné správanie obyvateľstva, ktoré sa prejavuje najmä v znižovaní počtu živonarodených detí. Podstatné zmeny sa prejavujú aj v oblasti migrácie obyvateľstva.

V okrese Sabinov sa tieto zmeny podstatné zmeny súvisiace s poklesom prirodzeného prírastku či stagnáciou resp. poklesom počtu obyvateľov výrazne neprejavujú.

Z výsledkov porovnania vekovej štruktúry obyvateľstva vyplýva, že v okrese Sabinov podiel obyvateľstva v produktívnom veku (veková skupina 0 – 14) klesol od posledného sčítania obyvateľstva o 2,6 % na 27%.

Podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku (veková skupina muži nad 60 rokov, ženy nad 55 rokov) je v okrese Sabinov na úrovni 14,8 % a je pod dosiahnutými úrovňami priemeru v okrese Sabinov i celokrajského priemeru v Prešovskom kraji, čo v kombinácii s relatívne vysokým podielom obyvateľstva v predproduktívnom veku signalizuje relatívne priaznivé vekové zloženie obyvateľstva.

Vekové zloženie obyvateľstva

Územná jednotka	Obyvateľstvo spolu	0 - 14		15 – 59 M/ 15 – 54 Ž		60+M / 55+Ž	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
Okres Sabinov	54 067	14 585	27,0	31 199	57,7	8 283	15,3
Prešovský kraj	789 968	180 050	22,8	480 763	60,9	125 384	15,9
SR	5 379 455	1 015 493	18,9	3 349 231	62,3	967 207	18,0

Zdroj: ŠÚ SR

Sídla

Okresné mesto Sabinov (ako aj časť bývalej obce Orkútcany, ktorá je pričlenená k mestu).

Prvá písomná zmienka o Sabinove, ako o v tom čase už značne rozvinutej kráľovskej obci je z roku 1248. Jej obyvatelia sa zaoberali prevažne roľníctvom, až neskôr sa začala rozvíjať remeselná výroba. Významným medzníkom v jeho ďalšom vývoji bol 28. január 1299, kedy

mu uhorský kráľ Ondrej III. udelil právo voliť richtára a farára, právo súdu, lovu a rybolovu, oslobodenie od daní, mýta, cla a vojenskej služby. Od toho dňa sa mení právne postavenie Sabinova, ktorý sa stáva mestom. V roku 1405 bol Sabinov povýšený na kráľovské mesto, čo mu prinieslo rad privilégií.

Najvýznamnejšou a súčasne najstaršou architektonickou pamiatkou je gotický kostol zasvätený sv. Jánovi Krstiteľovi. Najcennejší je hlavný oltár, ktorého originál sa nachádza v národnom múzeu v Budapešti a pochádza z dielne majstra Pavla z Levoče.

Sabinov mal čisto slovenské obyvateľstvo do polovice 13. storočia, kedy sa tu usadili nemeckí prisťahovalci.

V období reformácie bol Sabinov známi svojím školstvom, viacerí vynikajúci učitelia tu uplatňovali najmodernejšie spôsoby výuky. Od októbra 1740 existovalo v Sabinove piaristické gymnázium, ktoré sa v roku 1784 presídlilo do vlastnej budovy, dnes známej ako bývalé múzeum.

V minulosti z malého 3-tisícového mestečka vybudovaním nových sídlisk a pripojením časti Orkucany vyrástlo 12-tisícové moderné mesto. Najväčší rozvoj bol zaznamenaný v 70 – 80 rokoch, keď vrcholili všetky formy bytovej výstavby.

Súčasný Sabinov je perspektívnym mestom s vyše 12-tisíc obyvateľmi. Pýchou mesta sú tri základné školy, Gymnázium, Stredné odborné učilište poľnohospodárske, SPoŠ a od roku 1994 aj Obchodná akadémia. O zdravie občanov sa stará samostatná Poliklinika a niekoľko súkromných zdravotných ambulancií. Bohatý kultúrny život rozvíja kultúrne spoločenské stredisko. Jeho folklórny súbor Sabinovčan, účastník viacerých zahraničných festivalov, detský súbor Sabiník a dychová hudba Sabinka, reprezentujú Sabinov ďaleko za hranicami mesta. Estetické cítenie a umeleckú výchovu mládeže rozvíja Základná umelecká škola s niekoľkými odbormi. V meste pôsobí aj špeciálna základná škola. Pre všestranný rozvoj športu bola dobudovaná umelá ľadová plocha, letné kúpalisko s predhrievanou vodou a mestská športová hala.

K nevšedným zážitkom návštevníkov Sabinova patrí prechádzka jeho historickým jadrom – námestím i bočnými romantickými uličkami kde sa nachádzajú bašty a múry niekdajšieho opevnenia mesta zvýrazňujúce jeho stredovekú slávu.

Priemyselná výroba

Okres Sabinov patrí z hľadiska objemu priemyselnej produkcie i zamestnanosti v rámci územia Prešovského kraja medzi málo významné okresy. Významné postavenie z celoslovenského hľadiska mal iba monopolný výrobca infúzných roztokov a spracovateľ krvnej plazmy Imuna, š.p. Šarišské Michaľany, nachádzajúci sa v katastri obce Šarišské Michaľany..

Z hľadiska odvetvovej štruktúry priemyslu na území obce Šarišské Michaľany je zastúpený predovšetkým farmaceutický priemysel reprezentovaný firmou Imuna, š.p. Šarišské Michaľany

Poľnohospodárska výroba

Poľnohospodársku výrobu v okrese charakterizuje rastlinná a živočíšna výroba. Hlavnými – nosnými plodinami sú obilniny, olejniný a krmoviny (kukurica na siláž).

V živočíšnej výrobe prevláda chov hovädzieho dobytku, oviec, ošipáných a hydiny. Stále v stavoch hospodárskych zvierat pokračuje pokles takmer u všetkých kategórií, no nie už tak silne extrémny. Žiadny z druhov činností nie je prevládajúci, je primeraný, skôr až extenzívny.

Riešené záujmové územie podľa druhu pozemku zaradené ako ostatné plochy. Je vo vlastníctve navrhovateľa.

Lesné hospodárstvo

Lesný pozemkový fond v Prešovskom kraji predstavuje cca 50,00 % lesnatosť. Štruktúra lesov podľa režimu obhospodarovania, daného kategorizáciou lesov, pozostáva z hospodárskych lesov so 77,15 % podielom plošného zastúpenia, z lesov osobitného určenia s 9,64 % podielom a ochranných lesov s 13,21 % zastúpením.

*Doprava a dopravné plochy**Cestná doprava.*

Z hľadiska trasovania dopravných koridorov má Obec Šarišské Michaľany výhodnú polohu. Obcou prechádza štátna cesta I/68 v trase PL/SR – Stará Ľubovňa – Ľubotín - Prešov – Košice – štátna hranica SR/MR, s nadregionálnym významom najmä pre turisticko – rekreačnú dopravu, pričom v regionálnom význame plní funkciu regionálnej dopravy v urbanizačnej osi Lipany – Sabinov – Prešov – Košice. Podľa záväznej časti územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja – Záväzných regulatívov funkčného

a priestorového usporiadania územia v oblasti dopravy je navrhovaná úprava cesty v kategórii S 11,5/80 s územnou rezervou na jej rozšírenie na kategóriu S22,5/80 v úseku Prešov – hranica s poľskou republikou s obchvatmi sídiel Šarišské Michaľany, Sabinov (obchvat centra), Pečovská Nová Ves, Červenica, Lipany (obchvat centra), Pusté Pole, a Plavnica, pričom v úseku Lipany je navrhovaná jej preložka.

Železničná doprava.

Cez obec Šarišské Michaľany je trasovaná elektrifikovaná železničná trať č. 188 Kysak – Plaveč – Muszyna PKP s elektrickou trakciou s medzinárodným významom zaradenej do zoznamu trás AGTC, ktorá je v železničnej stanici Kysak napojená na železničnú trať č. 180 Žilina – Košice s medzinárodným významom zaradená medzi medzinárodné trasy kombinovanej dopravy podľa medzinárodných dohôd AGC, AGTC, TEN a TER ako železničná trať C – E 40:ČR – Čadca – Žilina – Poprad – Košice – Čierna nad Tisou. V regionálnom význame okresu Sabinov železničná trať prechádza cez obce a mestá z východu Veľkého Šariša cez Šarišské Michaľany – Orkucany (miestna časť Sabinov) – Sabinov – Pečovská Nová Ves – Červenica/S – Rožkovany – Lipany – Krivany – Kamenica a pokračuje cez Pusté Pole smerom na Plaveč.

Lietadlová doprava.

Najbližšie funkčne a kapacitne vyhovujúce letisko prijímajúce medzinárodnú prepravu je v Košiciach vo vzdialenosti približne 55 km.

Produktovody

V dotknutom území lokality sa nenachádzajú žiadne produktovody.

Rekreácia a cestovný ruch, turizmus

Potenciál okresu Sabinov z hľadiska lokalizačných predpokladov pre cestovný ruch, rekreáciu a kúpeľníctvo je relatívne rozsiahly a diferencovaný. Nachádzajú sa tu priestory poskytujúce možnosti pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu od horskej a podhorskej krajiny Čergova a Bachurne i významné prvky kultúrneho a historického dedičstva slúžiace ako cieľ poznávacieho turizmu.

Cennosťou územia okresu Sabinov je vysoko hodnotná, zatiaľ relatívne málo narušená horská i podhorská krajina predovšetkým v priestore pohoria Čergov poskytujúca nevšedné turistické a rekreačné využitie v prírodnom prostredí.

RKC Čergov – jeho ťažiskom je rovnomerné pohorie, ponúka atraktívne prírodné prostredie vhodné pre turistiku a zimné športy. Malebné a rázovité obce v pohorí predstavujú vhodný potenciál pre vidiecku turistiku.

RKC Bachureň – Branisko – územie rekreačné krajinného celku vymedzené rovnomernými pohoriami vytvára vhodné podmienky pre letnú a zimnú turistiku a lyžovanie.

Medzi územné celky vidieckeho turizmu plošne zasahujúce na územie okresu Sabinov patrí severné pohorie Bachureň, podhorie po obvode pohoria Čergov, južné podhorie pohoria Bachureň – priestor Renčišov, Uzovské Pekľany, Uzovský Šalgov.

Ťažiskové strediská cestovného ruchu a rekreácie v širšom dotknutom území obce Šarišské Michaľany podľa KURS-u 2001 je Drienica – Lysá v pohorí Čergov s lokalizáciou lyžiarskych vlekov i lyžiarskych bežeckých trás, krytého bazéna a viacerých ubytovacích zariadení. Základňami cestovného ruchu a rekreácie v tomto území sú lyžiarske strediská Dubovica – Žliabky a Renčišov – Búče.

Archeologické a paleontologické náleziska, geologické lokality

Na lokalite zámeru ani v širšom okolí zámeru podľa dostupných podkladov nie sú evidované archeologické nálezy.

Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Znečistenie ovzdušia

Samotná obec Orkútcany nepatrí medzi oblasti, kde je merané lokálne znečistenie ovzdušia. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť hodnoty imisného znečistenia ovzdušia základnými znečisťujúcimi látkami.

Hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia majú bytové kotolne, automobilová doprava ako i sekundárna prašnosť. Najväčší podiel na znečistení ovzdušia má prašnosť a oxidy dusíka, úroveň znečistenia ovzdušia oxidom siričitým je nižšia a má klesajúci trend.

Stacionárne zdroje na území obce Šarišské Michaľany sú prevažne plynofikované, a preto dominantný podiel na emisnom znečistení majú predovšetkým mobilné zdroje znečistenia v dôsledku intenzívnej automobilovej dopravy (emisie NO_x, CO, POL a sekundárna prašnosť).

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Povrchové vody

V okrese Sabinov povrchové vody patria do čiastkového povodia rieky Torysa.

Rieka Torysa má na svojom hornom toku až po mesto Prešov charakter čistého toku a pomerne dobrú kvalitu vody. Zhoršenie kvality vody v hodnotených ukazovateľoch vplyvom vypúšťaných priemyselných a splaškových odpadových vôd z mesta Lipany a mesta Sabinova prejavuje i napriek skutočnosti, že sa v dôsledku uvedenia mechanicko – biologických čistiarní odpadových vôd v Lipanoch a Sabinove sa situácia zlepšovala.

Hlavnými problémami vplývajúcimi na kvalitu podzemných a povrchových vôd sú eutrofizačné procesy (zvýšený obsah biogénnych prvkov P a N), obsah ťažkých kovov a obsah špecifických organických látok vo vodnom prostredí. Medzi hlavné príčiny predovšetkým mikrobiologického znečistenia vodných tokov patrí vypúšťanie nečistených

odpadových vôd z obcí, v ktorých nie sú vybudované verejné kanalizácie a čistiarnami odpadových vôd.

Podzemné vody.

Prírodné podzemné vody sú najdôležitejším zdrojom využívaným na zásobovanie pitnou vodou, v priemyselnej výrobe a v poľnohospodárstve.

Do širšieho záujmového územia mesta Sabinov plošne zasahuje vodohospodársky významná oblasť – Riečne náplavy Torysy od Brezovičky po Prešov. Monitorovaciu sieť kvality podzemných vôd v oblasti tvorí 1 vrt základnej siete SHMÚ (ZS), 1 využívaný vrt (VT) a 1 využívaný prameň, ktoré reprezentujú podzemné vody kvartérnych sedimentov.

Chránenými územiami podľa zákona o vodách sú: územia s povrchovou vodou určenou na odber pre pitnú vodu, územia s vodou vhodnou na kúpanie, územia s povrchovou vodou vhodnou pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb, chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd (chránené vodohospodárske oblasti), ochranné pásma vodárenských zdrojov, citlivé oblasti.

Kontaminácia pôdy

Z hľadiska kontaminácie pôd sa v katastrálnom území mesta Sabinov nachádzajú nekontaminované pôdy resp. mierne kontaminované pôdy, kde neogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov (Ba, Cr, Mo, Ni, V) dosahuje limitné hodnoty A.

Chemická degradácia pôd môže byť spôsobená vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej fyzikálnych, chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú nutričnú, technologickú a senzorickú hodnotu dopestovaných plodín, alebo negatívne vplyvajú na vodu, atmosféru, alebo zdravie ľudí a zvierat.

Fyzikálna degradácia pôdy. Jej hlavným prejavom je erózia, odnos pôdných častíc z povrchu pôdy účinkov vody a vetra. Náchylnosť na eróziu pôdy v závislosti od charakteru reliéfu, pôdotvorného substrátu a pôdneho krytu, klímy a spôsobu využívania pôdy (orná pôda, trvalé trávne porasty, lesy, ostatné plochy) v reálnych podmienkach determinuje vodnú eróziu. Pre širšie riešené územie údolia Torysy je typická stredná až silná náchylnosť pôd k erózii, iba v alúviách vodných tokov je nepatrná až slabá.

Znečistenie horninového prostredia

Prípadná kontaminácia hornín môže byť v danom území viazaná najmä na kvartérne sedimenty (fluviálne sedimenty v alúviu rieky Torysy, svahové hliny na lokalite v jej širšom okolí), v ktorých sú vytvorené podmienky pre možné šírenie sa znečisťujúcich látok. Pieskovcovo – ílovcové podložie vnútrokarpatského paleogénu je vzhľadom na zníženú priepustnosť pre vodu menej náchylné na znečistenie.

Odpady

Problémom veľmi vážnym, negatívne vplyvujúcim na všetky zložky životného prostredia a prírodného prostredia sú odpady z výroby i nevýroby sféry. Zariadenia na zneškodňovanie odpadov ako sú skládky odpadov prevádzkované aj uzatvorené, divoké skládky, spaľovne odpadov patria medzi ohrozujúce prvky životného prostredia.

Hluk a vibrácie

Nebezpečenstvo pôsobenia hluku na človeka spočíva v tom, že zvuková energia podlieha entropii a v porovnaní s chemickými látkami nezanecháva žiadne rezídua.

Hluková hladina 65 dB (A) predstavuje hranicu, od ktorej začína byť negatívne ovplyvňovaný vegetatívny nervový systém. Doprava najviac zaťažených úsekoch ciest v meste Prešov je zdrojom nadmerného hluku, ktorý môže siahať približne do vzdialenosti 150 – 200 m od cestných komunikácií. Pritom doprava je na existujúcich prietahoch štátnych ciest na dlhých úsekoch cez zóny bytovej výstavby.

Zdroje žiarenia a iné fyzikálne polia

V riešenom území nie sú evidované žiadne radiaaktívne žiarenia umelého pôvodu. Seizmické ohrozenie, podľa Atlasu krajiny Slovenskej republiky, je zaradené medzi vybrané geofyzikálne faktory životného prostredia. Vyjadruje pravdepodobnosť neprekročenia seizmického pohybu počas denného časového intervalu na zvolenej záujmovej lokalite.

Hydromelióracie

Podľa dostupných podkladov nie je v záujmovej lokalite evidovaná plocha realizovaných melioračných zásahov.

Rastlinstvo a živočístvo a ich poškodenie imisiami

Poškodenie a ohrozenie vegetácie a živočíšstva sa nevymyká z celoslovenského priemeru stupňa a činiteľov poškodenia. Podľa dostupných údajov o výskyte živočíšnych druhov, stavu životného prostredia a funkčného využívania záujmovej lokality zámeru a jej bližšieho okolia, nie sú indikované biotopy, ktoré by boli ohrozené. Vegetácia, živočíšstvo a ich biotopy predstavujú mierne zraniteľné prostredie (4. stupeň).

Na základe monitorovacieho systému, je každoročne najviac stromov poškodených priamou činnosťou človeka (činnosť ťažby) a hubami. Ďalej nasleduje poškodenie abiotickými škodlivými činiteľmi. Vplyv jednotlivých druhov poškodenia na zvyšovanie defoliácie je približne rovnaký. Môžeme povedať že každý tretí poškodený strom má defoliáciu väčšiu ako 25 %. Najviac poškodzovanou drevinou je dub, hrab a agát. Najmenej poškodzovanou borovica, jedľa a buk.

Zdravotný stav obyvateľstva

Pôsobením faktorov, ako je ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti, životné prostredie je ovplyvnený zdravotný stav obyvateľstva.

Stredná dĺžka života pri narodení, je základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov. Predstavuje priemerný počet rokov života novorodenca, ktorý môže dosiahnuť pri rešpektovaní špecifickej úmrtnosti v danom období.

Citlivým ukazovateľom hygienickej a kultúrnej úrovne života obyvateľstva, ako aj meradlo zdravotníckej starostlivosti je novonarodenecská (perinatálne) úmrtnosť (podiel novorodencov, ktorí zomierajú do 28 dní) a dojčenská úmrtnosť (počet novorodencov zomretých do 1 roka života na 1000 živonarodených detí).

Úmrtia novorodencov v prvých dňoch života spôsobujú najmä vnútorné príčiny, ako vrodené chyby, choroby matky atď., kým v neskoršom období pri úmrtiach novorodencov prevládajú hlavne vonkajšie príčiny, predovšetkým infekcie a úrazy.

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí úmrtnosť – mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí však nielen od uvedených podmienok, ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva.

Vzhľadom k tomu, že v Prešovskom kraji žije najmladšie obyvateľstvo na Slovensku, kraj dosahuje najnižšiu mortalitu.

V úmrtnosti podľa príčin smrti, podobne ako v celej republike, tak aj v Prešovskom kraji dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca, úmrtnosť na nádorové ochorenia a úmrtnosť na ochorenia dýchacej sústavy. Úmrtnosťou na vonkajšie príčiny sú podstatne viac postihnutí muži, ktorí často zomierajú pri dopravných nehodách i úmyselným sebapoškodením.

Z analýzy populačného vývoja vyplýva, že na konci 80-tych a na začiatku 90-tych rokov sa narušili dlhodobé demografické trendy. Výrazne sa zmenilo reprodukčné správanie obyvateľstva, ktoré sa prejavuje najmä v znižovaní počtu živonarodených detí. Podstatné zmeny sa prejavujú aj v oblasti migrácie obyvateľstva.

Súhrnné hodnotenie kvality životného prostredia

Z hľadiska zaťaženia územia stresovými faktormi sa v katastrálnom území mesta Sabinov (Orkúcaný) prejavuje stredná kategória zaťaženia – geodynamické procesy.

Z vybraných stresových faktorov dominantnú úlohu zohráva silné zaťaženie z dopravných koridorov a svahové procesy.

Stupeň narušenia pôvodného prírodného prostredia je závislý predovšetkým od stupňa ekonomickej aktivity a s tým súvisiacej intenzity antropických vplyvov. Na základe analýzy socio-ekonomických pomerov a stavu zložiek životného prostredia v katastrálnom území Sabinov je toto územie v porovnaní s inými lokalitami Slovenska menej zasiahnuté negatívnym vplyvom priemyselnej výroby a intenzívnej poľnohospodárskej výroby a pomerne vysokou intenzitou cestnej dopravy.

IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických

Opis predpokladaných vplyvov zmeny navrhovanej činnosti - likvidácie na zložky životného prostredia vrátane tých, ktoré nie sú pravdepodobne významné;

Údaje o predpokladaných priamych i nepriamych vplyvov na chránené územia
Záujmové územie spadá v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov do prvého stupňa územnej ochrany (všeobecná územná ochrana). Predmetné územie nie je súčasťou území sústavy NATURA 2000. Nezasahuje do územia s osobitnou ochranou v zmysle zákona o ochrane prírody. Nenachádzajú sa tu ani chránené oblasti pre ochranu biotopov alebo živočíšnych a rastlinných druhov. V záujmovej lokalite ani v jej blízkom okolí sa nenachádzajú žiadne chránené územia, pamiatkové rezervácie, zóny ani ochranné pásma. Navrhovaná činnosť priamo nezasahuje žiadne prvky územného systému ekologickej stability. Vzhľadom na dostatočné vzdialenosti lokality navrhovanej činnosti od chránených území v širšom okolí nepredpokladá sa priamy negatívny vplyv na chránené územia. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia negatívny dopad na horninové prostredie sa nepredpokladá.

Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Navrhovaná činnosť nebude mať významný negatívny vplyv na povrchové a podzemné vody. Pri výkone činnosti môže dôjsť k negatívnym vplyvom v prípade havarijného stavu – unik pohonných hmôt, olejov, chemických prípravkov a pod. Na zamedzenie tohto stavu sú prijaté opatrenia uvedené v „Pláne likvidácie Orkúcany 2025 -2035“. Ďalšie zmeny budú prakticky sledovať denné a sezónne zmeny najmä teploty a voda bude mierne ovplyvnená zložením zrážkovej vody. Ďalšími zmenami budú biochemické vplyvy, ktoré môžu mať ako pozitívny, tak aj negatívny vplyv. Zmeny v kvalite vody zaniknú po opätovnej infiltrácii a zmiešaní s podzemnými vodami.

Podľa záväzného stanoviska Okresného úradu Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie č. OU-PO-OSZP2-2025/076421-002 zo dňa 28.11.2024 a na základe údajov z PD

pre navrhovanú činnosť podľa ustanovenia §16a) odseku 1 a §16a ods. 4 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov z hľadiska štátnej vodnej správy:

- pred povolením navrhovanej činnosti „Plán likvidácie Orkucany 2025 - 2035“ sa nevyžaduje výnimka z environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.
- podľa ustanovenia § 16a ods. 4 vodného zákona orgán štátnej vodnej správy môže vydať záväzné stanovisko aj bez odborného stanoviska poverenej osoby, ak z predloženej žiadosti a projektovej dokumentácie vyplýva, že povaha činnosti si nevyžaduje jej posúdenie odborným stanoviskom; v takom prípade vydá záväzné stanovisko do siedmich dní od doručenia žiadosti.
- podľa názoru orgánu štátnej vodnej správy, navrhovaná činnosť „Plán likvidácie Orkucany 2025 - 2035“, nepatrí medzi činnosti, ktoré je potrebné posúdiť podľa ustanovenia § 16a ods. 1 vodného zákona.

Predmetnou činnosťou nevzniknú žiadne vplyvy presahujúce štátne hranice.

Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

Vyvolané súvislosti predstavuje potreba prispôsobenia prístupových poľných ciest pre prejazd nákladnými vozidlami – hrubá úprava povrchu, zhutnenie škodrvinou, ako aj úprava priestoru likvidácie.

Vplyvy na prietokové pomery, režim a kvalitu povrchových tokov sa nepredpokladajú, nakoľko činnosť nebude s nimi v žiadnom priestorovom, ani sprostredkovanom kontakte. Vplyv na vody je vratný.

Vplyv na ovzdušie a zdravotné rizika

Plošné zdroje znečistenia ovzdušia predstavujú predovšetkým plochy súvisiace s prevádzkou navrhovanej činnosti, teda ide o plošné zdroje znečistenia ovzdušia trvalého charakteru počas realizácie likvidácie. Vzhľadom na to, že uvedené plošné zdroje znečistenia sa viažu na celú plochu navrhovanej činnosti klasifikujeme ich ako vplyv trvalý s rôznou intenzitou pôsobenia až do doby ukončenia likvidácie.

Hlavným líniovým zdrojom znečistenia ovzdušia počas prevádzky navrhovanej činnosti budú dopravné mechanizmy a komunikácie, z ktorých bude možný prístup na lokalitu navrhovanej činnosti. Z hľadiska znečistenia ovzdušia navrhovaná činnosť nebude nadlimitne ovplyvňovať ovzdušie hlavne v okolí lokality navrhovanej činnosti. Znečisťovanie ovzdušia plynými škodlivinami bude vplyvom dopravy nepatrné.

Vplyvy na ovzdušie budú minimalizované použitím najvhodnejších technických opatrení a organizáciou práce. Najbližšie zastavané územie je vzdialené cca 0,5 km, nie je predpoklad, že navrhovanou činnosťou dôjde k prekročeniu hladiny hluku v zmysle platnej legislatívy oproti súčnému stavu v dotknutom území ani v širšom okolí. Pri predmetnej činnosti budú dodržané legislatívne požiadavky na ochranu zdravia ľudí vo vzťahu k emisiám tuhých a plyných škodlivín v ovzduší a hluku z činnosti ako aj prepravy. Vplyv na ovzdušie je vratný

Hodnotenie zdravotných rizík

Negatívne vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva budú počas realizácie navrhovaného zámeru spočívať predovšetkým v produkcii emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia a v ovplyvnení hlukovou záťažou. Negatívne vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva v súvislosti s realizáciou zámeru by nemali prekročiť únosnú mieru. Významné narušenie kvality a pohody života obyvateľov sa neočakáva, lokalita je umiestnená mimo zastavané územie obce.

Vplyv na zmeny teploty vzduchu a vlhkosti

Zmeny v chode teploty vzduchu vplyvom navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú, nie je použitá technológia, ktorá by mohla mať vplyv na zmenu teploty vzduchu.

Vzhľadom na vodné plochy, ktoré boli odkryté pri likvidácii lokality a ktoré sú bezprostredne pri navrhovanej lokalite nedôjde k merateľným zmenám vlhkosti vzduchu v dotknutom území.

Vplyvy na horninové prostredie a pôdu

Priestor, ktorý bol predmetom ťažobnej činnosti po likvidácii, rekultivácii a revitalizácii sa vráti do pôvodného stavu ako travinný biotop ako aj vodný biotop.

Navrhovaná činnosť je vykonávaná v priestore vodnej plochy. Po likvidácii vznikne územie, ktoré bude mať pôvodný charakter ako aj vodný biotop.

Vplyvy na krajinu a územný systém ekologickej stability a scenériu

Vplyv navrhovanej činnosti na prvky ÚSES je vratný. Negatívny vplyv na scenériu sa predpokladá. Vznikne nová plocha s iným využitím.

Vplyvy na genofond a biodiverzitu (flóru, vegetáciu, faunu a ekosystémy)

Navrhovaná činnosť má priamy aj nepriamy vplyv na flóru a faunu dotknutého územia. Priamy vplyv spočíva v zásahu do jestvujúcich vodných živočíchov, obojživelníkov a ďalších

pri vode žijúcich a na vodu viazaných živočíchov. Ruchom z činnosti bude ovplyvnená fauna okolitého územia a prašnosťou flóra. Faunu územia reprezentujú hlavne druhy vtákov a zver. Možný nepriamy vplyv je predpokladaný aj v prípade havárie – úniku pohonných hmôt a iných škodlivých látok. Eliminuje sa prísny dodržiavaním dobrého technického stavu mechanizmov ako aj prijatých opatrení na zamedzenie tohto stavu.

Vplyvy na dopravu a technickú infraštruktúru

Navrhovaná činnosť nebude mať negatívny vplyv na jestvujúcu dopravu a technickú infraštruktúru v obci. Vplyv je klasifikovaný ako vratný.

Vplyv na vznik odpadov.

Negatívny vplyv prevádzky navrhovanej činnosti na produkciu odpadov sa nepredpokladá.

Ďalšie možné rizika spojené s realizáciou zámeru

Kontaminácia ropnými látkami nepredstavuje štandardný jav, ide iba o zvýšené riziko pri zlyhaní napr. technologickej disciplíny alebo techniky. Pre prípad havárie budú pripravené sanačné prostriedky a vyškolený personál.

V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie***Informácia o podstatných náležitostiach v dotknutom území na likvidáciu a revitalizáciu po zmene činnosti – ťažbe štrkopieskov***

Lokalita sa nachádza juhovýchodne od mesta Sabinov, miestnej časti Orkucany, mimo zastavané územie obce. Územie je bez stromovej vegetácie.

Dotknuté území na likvidáciu a revitalizáciu po zmene činnosti – ťažbe štrkopieskov tvorí v súčasnosti vodná plocha vzniknutá po ťažbe štrkopieskov nevýhradného ložiska štrkopieskov Orkúcany.

Zmena činnosti je situovaná v bližšom okolí rieky Torysa. Priestor na likvidáciu nie je v priestorovom kontakte priamo prepojený s tokom, nezasahuje do jeho okolia(200- 250m) ani na brehové hranice toku ako aj na porasty v okolí toku. Nameraná hladina vody po ťažbe štrkopieskov v území zmeny činnosti je vo výške 296,70 m n.m. Povrch okolitého terénu je v priemere vo výške 299-300 m n.m.

Územie nepatrí do chráneného vodohospodárskeho územia, a na lokalite sa nenachádzajú ani vodárenské zdroje a nezasahujú tu ochranné pásma vodárenských zdrojov. Na základe predchádzajúcich posudkov vplyv realizácie predmetnej činnosti na zmenu hladiny podzemnej vody v dotknutom útvare podzemnej vody SK1001200P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Hornádu, Bodvy a ich prítokov a implementovaním výsledkov aj pre projektovanú činnosť ako celku sa nepredpokladá.

Súčasná ponechaná ťažobná báza je na úrovni cca 292,00 m n.m., je na styku hranice štrkového horizontu a podložného ílovitého horizontu.

Informácia, či zmene navrhovanej činnosti predchádzalo niektoré z konaní podľa tohto zákona, ktoré s ním priamo súviselo; ak áno, uvedie sa číslo a dátum výsledku konania.

Predmetná lokalita bola v minulosti posudzovaná v rámci zisťovacieho konania na výkon ťažby štrkopieskov v záujmovom území Orkúcany.

Obvodný úrad životného prostredia v Prešove vydal dňa 29.2.2008 rozhodnutie č. 1/2008/ 00220- 013/ZM zo zisťovacieho konania o tom, že navrhovaná činnosť „ Ťažba štrkopieskov Orkúcaný“ sa nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Opis vhodných variantov preskúmaných navrhovateľom, ktoré sú relevantné k zmene navrhovanej činnosti podľa § 22 ods. 2 a jej špecifickým vlastnostiam a uvedenie hlavných dôvodov výberu zvoleného variantu s prihliadnutím na vplyvy na životné prostredie

Stav v území a dôvody na upustenie od požiadavky variantného riešenia „Plánu likvidácie lokality po ukončení činnosti vykonávanej bankým spôsobom ORKUCANY“ pre konanie v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z.z., o posudzovaní vplyvov na životné prostredie o zmene doplnení niektorých zákonov.

Organizácia „Plán likvidácie“ vypracovala ako jeden variant riešenia z dôvodu.

- a. Lokalita navrhovanej činnosti je presne vymedzená hranicami, ktoré sú určené vytlačeným priestorom ťažby ložiska nevyhradeného nerastu – štrkopieskov Orkúcaný
- b. Vymedzenie lokality vyplýva z rozsahu plošných a objemových parametrov po ťažbe

štrkopieskov v danej lokalite s vlastníctvom navrhovateľa. Ostatné okolité pozemky neboli navrhovateľom narušené a sú vo vlastníctve pôvodných majiteľov.

c. Navrhovaná činnosť vyplýva z povinnosti ťažobnej organizácie iba v tejto lokalite ťažby vykonať likvidáciu a revitalizáciu územia po povolenej činnosti vykonávanej bankým spôsobom v zmysle ustanovenia §10, ods.5 SNR SR č.51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov banského.

d . Pozemok určený na navrhovanú činnosť je prístupný z jestvujúcich areálových plôch prevádzky na úpravy vytlačených plôch – susedných pozemkov ťažobné jazero vo vlastníctve navrhovateľa.

e. Pre navrhovanú činnosť nie sú k dispozícii iné lokality, ktoré by boli predmetom povolenej činnosti vykonávanej bankým spôsobom v danej oblasti

Stanovisko štátneho orgánu k variantnému riešeniu činnosti na lokalite.

Organizácia B&S s.r.o. Lipany predložila „Plán likvidácie lokality po ukončení činnosti vykonávanej bankým spôsobom na lokalite ORKUCANY 2025 – 2035“ na Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie so žiadosťou o vydanie stanoviska o upustenie od požiadavky variantného riešenia činnosti – likvidácie.

Okresný úrad Sabinov, poskytol nasledovné stanovisko: Účelom navrhovanej činnosti je likvidácia lokality po činnosti vykonávanej bankým spôsobom – likvidácia a úprava ťažobného jazera po ťažbe štrkopieskov na lokalite bývalého ložiska nevyhradeného nerastu – štrkopieskov Orkucany.

Na základe vyššie uvedeného navrhovaná činnosť Plán likvidácie lokality po ukončení činnosti vykonávanej bankým spôsobom ORKUCANY nevyžaduje realizačné varianty navrhovanej činnosti.

Požiadavky a opatrenia vo vzťahu k ochrane povrchových a podzemných vôd a vo vzťahu k ochrane prírody a krajiny pri realizácii zmeny navrhovanej činnosti

1. navrhovateľ (organizácia) písomne odovzdá pracovisko dodávateľovi prác. Zástupca odovzdávajúcej organizácie podrobne poučí a oboznámi zástupcov dodávateľa prác s prevádzkovou a projektovou dokumentáciou, bezpečnostnými a hygienickými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a zmluvnými podmienkami. Na tieto činnosti organizácia uzavrie zmluvu na práce a dodávku inertného materiálu z externých zdrojov.

2. organizácia zabezpečí, aby v priestore likvidácie bola vylúčená možnosť parkovania dopravných automobilov a iných dopravných mechanizmov ako aj manipulácia s pohonnými hmotami, olejmi, resp. inými znečisťujúcimi látkami vo vzťahu k ochrane kvality povrchových a podzemných vôd, organizácia nesie zodpovednosť za prípadné škody tretím osobám spôsobenými predmetnou činnosťou likvidácie

3. organizácia zabezpečí opatrenia na zamedzenie prípadného úniku ropných látok z mechanizmov do povrchových a podzemných vôd tak, aby nedošlo k ich ohrozeniu prípadne znečisteniu. V prípade havárie bude kontaktovaná stála služba SVP š.p. Košice na tel. č. 055/6338172

4. Pri revitalizačných prácach požadujeme dodržiavať preventívne opatrenia na minimalizáciu negatívnych vplyvov na kvalitu povrchových a podzemných vôd v dotknutej lokalite. V prípade vzniku neočakávaných udalostí, resp. havárií počas realizácií prác bezodkladne kontaktovať SIŽP aj zástupcu SVP, š.p. t.č: 055/6338172 z dôvodu posúdenia včasného možného zásahu. Informácia o zmene navrhovanej činnosti – likvidácia B&S s.r.o. Lipany 21

5. Zahájenie a ukončenie prác žiadame písomne oznámiť zástupcovi SVP, š.p., kontaktná osoba Ing. Martin Cap, e-mailom Martni.Cap@svp.sk minimálne 7 dní vopred. Pri zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami dodržiavať §39 zákona o vodách

6. počas likvidácie územia organizácia zabezpečí, aby stavebné mechanizmy boli vo vyhovujúcom technickom stave, aby nedochádzalo k znečisteniu podzemných a povrchových vôd ropnými a inými látkami škodiacimi vodným tokom a udržiavať v stave schopnom prevádzky, základom bude technologická disciplína a operačná pripravenosť (technická, materiálová a personálna) pre prípadnú sanáciu, závislosti od počasia a poveternostných podmienok organizácia zabezpečí realizáciu odprašovacích opatrení na lokalite navrhovanej činnosti a dopravných cestách.

7. používané zariadenia budú obsluhovať iba osoby na to spôsobilé a pravidelne školené, ktoré sú oboznámené s obsluhou a vyškolené o bezpečnostných predpisoch, hygienických požiadavkách a ochrane životného prostredia, pracovné úkony budú vykonávané iba s použitím osobných ochranných pracovných prostriedkov

8. organizácia zabezpečí aby pri likvidácii boli použité iba povolené druhy odpadov na povrchovú úpravu terénu spôsobom, ktorý neohrozuje zdravie ľudí, životné prostredie a je v súlade so zákonom o odpadoch a inertné odpady okrem stavebného odpadu, ktoré sú vhodným spôsobom upravené na tento účel a spôsob jeho využitia musí zabezpečiť stabilitu takto uloženého odpadu.

9. Na likvidáciu je možné použiť len inertný materiál-)to je odpad pri , ktorom nedochádza k žiadnym významným chemickým, fyzikálnym alebo biologickým premenám, nehorí, nerozpúšťa sa a ani nijak chemicky nereaguje ani škodlivo neovplyvňuje iné látky)

10. organizácia pri preberaní odpadu zabezpečí kontrolnú činnosť, ak vznikne na základe poznatkov o jeho pôvode alebo jeho vizuálnej kontrole pochybnosť o tom, či sa jedná o inertný odpad alebo nie, vykoná sa pred jeho použitím testovanie s cieľom overiť, či tento odpad spĺňa limitné hodnoty ustanovené v osobitnom predpise. Takýto odpad sa na povrchovú úpravu terénu môže použiť, ak sa analýzou preukáže, že ide o inertný odpad. Organizácia založí dokumentáciu do ktorej sa bude denne zaznamenávať pôvod, druh,

charakteristika, objem a dodávateľ odpadu, aby sa zamedzila, resp. vylúčila možnosť kontaminácie podzemných a povrchových vôd spôsobená ukladaním degradovaných, resp. znečistených navážok zeminy a materiálu.

11. organizácia vytvorí podmienky aby počas likvidácie a po ukončení nedošlo k znečisteniu podzemných vôd zriadením divokých skládok odpadov a inými činnosťami, ktoré by mohli ohroziť kvalitu podzemných vôd a ochranu prírody a krajiny

12. pri výsadbe travinno- bylinného biotopu v rámci realizácie biologickej časti likvidácie sa použije pestrá zmes v kombinácii najmenej desať druhov (reznáčka laločnatá, ovsík obyčajný, timotejka lúčna, lipnica lúčna, trojštet žltkastý, ďatelina lúčna, ďatelina plazivá, veronika obyčajná, skorocel kopijovitý, rebríček obyčajný, iskerník prudký, margaréta biela).

13. Na výkon biologickej rekultivácie sa nepoužije skrývka s koreňmi inváznych druhov rastlín bez chemického ošetrenia tak, aby sa invázne druhy nerozšírili na rekultivované plochy.

14. Navrhovateľ výkon tejto zmeny bude realizovať podľa „Plánu likvidácie zo dňa 1.11.2025“ pri zabezpečovaní a plnení všetkých navrhnutých postupov a určených opatrení na zamedzenie nepriaznivých vplyvov výkonu činnosti ako aj spôsob ich zabezpečenia a plnenia v projektovanom území uvedených v pláne likvidácie a iných častiach dokumentácie, ktoré sú prílohou navrhovanej zmeny

Subjekty konania na zmenu navrhovanej činnosti.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky	rezortný orgán,
Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie (ŠVS)	povoľujúci orgán
Obvodný banský úrad Košice, Timonová 23, Košice	povoľujúci orgán
Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie (EIA)	dotknutý orgán
Mesto Sabinov	dotknutá obec
B&S s.r.o. Námestie sv. Martina 35, Lipany 082 71	navrhovateľ

Záverčné zhrnutie

Projektované územie zmeny navrhovanej činnosti sa nachádza v území, na ktorom podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí prvý stupeň územnej ochrany. Záujmové územie nie je súčasťou území sústavy NATURA 2000 a nie je ani súčasťou území národnej siete chránených území.

Lokalita činnosti nie je v ochrannom pásme celoštátnej dráhy železničnej trate Kysak – Plaveč. Podľa zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov projektovaná činnosť mimo pozemky dráhy v súvislosti s dopravou materiálu pozdĺž dráhy v rámci existujúcej cestnej komunikácie nepodlieha vydaniu súhlasu – záväzného stanoviska MDV SR pre realizáciu činnosti.

Predmetné územie je v súlade s platnou územnou dokumentáciou. K územiu bolo vydané územné rozhodnutie o využití územia pre činnosť vykonávanú banským spôsobom.

Dôvodom zmeny navrhovanej činnosti je povinnosť organizácie po ukončení ťažobnej činnosti vykonať likvidáciu vyplývajúcej z §10, ods.5 zákona SNR SR č.51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov. Ťažba štrkopieskov v dotknutom území bola realizovaná v období rokov 2008 – 2024. Ťažobné práce boli ukončené v roku 2024.

Lokalita bola v minulosti posudzovaná v rámci zisťovacieho konania na výkon ťažby štrkopieskov. Výsledok z konania je rozhodnutie, že lokalita na predchádzajúcu ťažbu štrkov nebola ďalej hodnotená podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

Postup hodnotenia navrhovanej zmeny činnosti bol vykonaný v súlade so zákonom NR SR č.24/2006 Z.z.o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zmena navrhovanej činnosti podlieha konaniu v zmysle zákonných ustanovení zákona NR SR č. 24/2006 Z.z., o posudzovaní vplyvov na životné prostredie o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa bilancie plôch a objemu materiálu navrhnutého na likvidáciu v jednotkách

- konečný rozsah : 5,91 ha
- ročný objem : 67 930 ton/rok

podľa prílohy č. 8 č. zákona 24/2006 Z.z., o posudzovaní vplyvov na životné prostredie o zmene a doplnení niektorých zákonov, zmena navrhovanej činnosti nie je v limitných hodnotách pre zaradenie pre Časť A – povinné hodnotenie ani podľa položky Časť B - zisťovacie konanie.

Pre realizáciu činnosti sú naprojektované preventívne opatrenia na minimalizáciu negatívnych vplyvov na kvalitu povrchových a podzemných vôd, ako aj preventívne opatrenia vo vzťahu k

ochrane prírody a krajiny. V opatreniach sú zahrnuté aj požiadavky štátnych orgánov a organizácií, ktorí sa vyjadrovali k návrhu na zmenu činnosti a plánu likvidácie Orkúcany.

Podľa stanoviska štátneho orgánu (OÚ Sabinov, osžp) zmena navrhovanej činnosti si nevyžaduje realizačné varianty navrhovanej činnosti.

Na základe uvedeného hodnotenia možno konštatovať, že navrhovaná činnosť v posudzovanom území neprináša významné environmentálne dopady, pre ktoré by bolo potrebné stanoviť ďalší postup hodnotenia vplyvov na životné prostredie.

Ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala, územie by ostalo v nezmenenom stave tak, ako sa nachádza v súčasnej dobe - nebezpečné otvory, jamy, priehlbiny, prepadliny, zosuvy a zamokrené územie.

Realizáciou zámeru sa lokalita vráti do využitia ako travinno – bylinný biotop a čiastočne vodný biotop. Územie ktoré vznikne po realizácii zámeru má do budúca priaznivý charakter pre životné prostredie, pre občanov obce Sabinov a Šarišské Michaľany ako aj ostatný región. V budúcnosti môže na revitalizovanej ploche vzniknúť viacero variantov využitia.

Zoznam hlavných použitých materiálov i inej dokumentácie

Literatúra použité podklady

- Plán likvidácie Orkúcany, 2025
- Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vydanie. MŽP SR, SAŽP, 2002
- Mapa povrchovej situácie, zameranie so stavom 1.12.2024
- Atlas SSR, vyd. SAV Bratislava a SÚG a K, 1980
- Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2004
 - Atlas inžinierskogeologických máp SSR 1:200 000. GÚDŠ Bratislava, 1988, 1989
- Geologická mapa a vysvetlivky ku geologickej mape Pienin, Čergova, Ľubovnianskej a Ondavskej vrchoviny 1: 50 000. GÚDŠ Bratislava, 1990
- Geomorfologické členenie SSR a ČSSR. Slovenská kartografia Bratislava, 1986
- Hydrologická ročenka – Povrchové vody 2000. SHMÚ Bratislava, 2001
- Hydroekologický plán povodia Hornádu. MŽP SR, SHMÚ Bratislava, 2001
- Nerastné suroviny Slovenskej republiky. MŽP SR, ŠGÚDŠ, 2001
- Správa o kvalite ovzdušia a podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní v Slovenskej republike 2001. SHMÚ Bratislava, 2002
- Správa o stave životného prostredia Prešovského kraja
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, Vydavateľstvo SAV Bratislava

Použité stránky: zámer posúdenia ťažby Orkúcany, zámer posúdenia ťažby Šarišské Michaľany, zámer posúdenia likvidácie Šarišské Michaľany, posudky k lokalitám, stránky enviroportal.sk, stránky Štatistického úradu SR, stránky MŽP SR stránky NH SR, stránky MV SR, stránky SAŽP, stránky mesta Sabinov, stránky SHMÚ stránky ÚVZ SR, stránky obce Sabinov, stránky ŠGÚ Dionýza Štúra, stránky Prešovského samosprávneho kraja, stránky ŠOP SR, stránky portálu pôdne mapy SR <https://www.seismology.sk/Maps/> <https://www.meteoblue.com/> <https://www.slov-lex.sk/> <https://kstbardejov.wbl.sk/>

VII. Dátum spracovania

5.10.2025

VIII. Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa oznámenia

Ing. Jozef Prohinský
banský projektant

IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa

B&S s.r.o. Námestie sv. Martina 35, Lipany 082 71

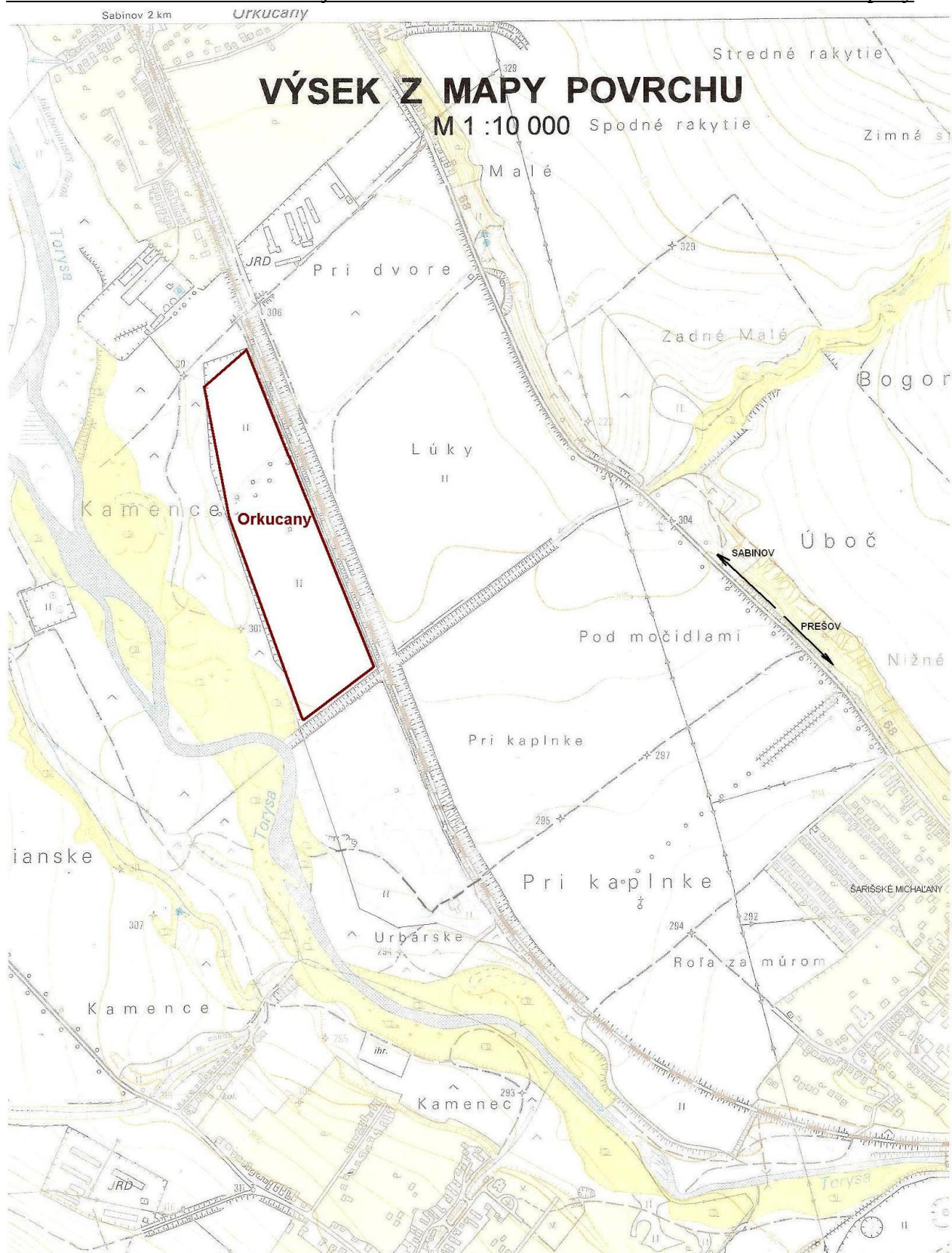
Anna Bujňáková

VI. Prílohy

1. Číslo rozhodnutia OÚŽP Prešov č. 1/2008/00220-013/ZM zo dňa 29.2.2008 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ťažba štrkopieskov - rozhodnutie sa neprikladá
2. Mapa širších vzťahov – výsek z mapy povrchu 1:10 000, základná banská mapa povrchu územia likvidácie
3. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti: „Plán likvidácie po ukončení činnosti vykonávanej banským spôsobom na lokalite Orkúcany, 2025 - 2035“ – tvorí samostatná príloha

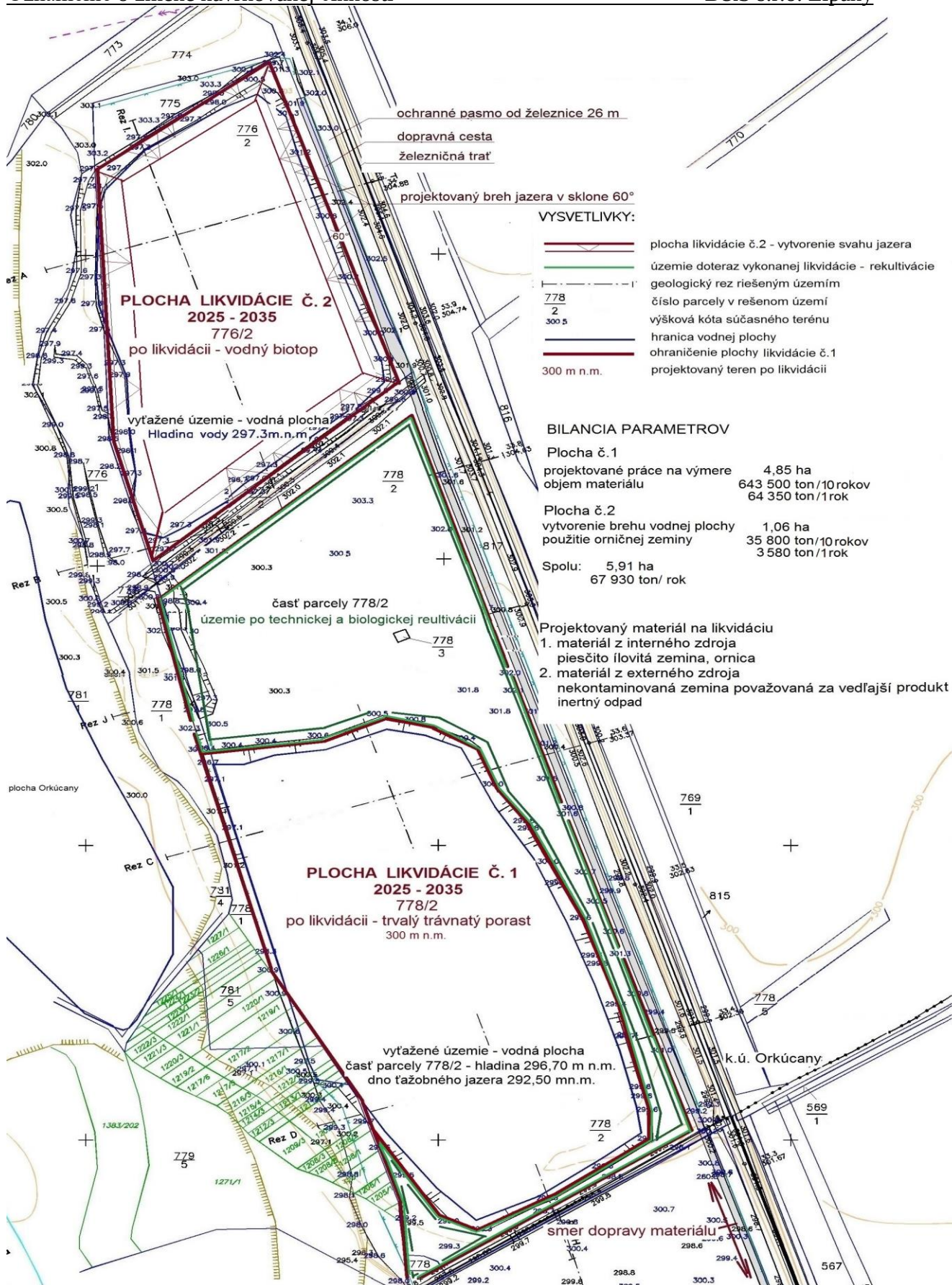
VI. Prílohy

2. Mapa širších vzťahov – výsek z mapy povrchu 1:10 000

VI. Prílohy

2. Kopia - povrchová základná banská mapa z územia zmeny navrhovanej činnosti Orkucany

VI. Prílohy

3. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti: „Plán likvidácie po ukončení činnosti vykonávanej banským spôsobom na lokalite Orkúčany, 2025 - 2035“

Dokumentácia na riešenie stretov záujmov k začatiu konania o vydanie povolenia na likvidáciu.

Výtlačok:	Názov:	Navrhovateľ B&S s.r.o. Anna Bujňáková konateľka
Dátum: 01.11.2024 (doplnené dňa 5.5.2025 4.10.2025)	PLÁN LIKVIDÁCIE PO UKONČENÍ ČINNOSTI VYKONÁVANEJ BANSKÝM SPÔSOBOM NA LOKALITE ORKÚCANY 2025 - 2035	Adresa: Námestie sv. Martina 35, Lipany 082 71
Číslo: 122024-Pr	Obsah: Textová časť Grafická časť Písomné doklady	Spracovateľ Ing.Jozef Prohinský banský projektant Adresa: Za dolným mlynom 76, 040 16 Košice

1. Textová časť

1.1. Základné údaje

- 1.1.1. Názov a sídlo organizácie –predkladateľ dokumentácie
- 1.1.2. Názov okresu, obce, katastrálneho územia
- 1.1.3. Popis územia, bližšie označenie miesta likvidácie
- 1.1.4. Dôvody likvidácie
- 1.1.5. Projektovaný materiál na likvidáciu a jeho množstvo.
- 1.1.6. Plánované začatie a ukončenie likvidačných prác
- 1.2. Nevydobyté zásoby ložiska a spôsob ich prípadného vydobytia
- 1.3. Likvidácia lokality
 - 1.3.1. Spôsob likvidácie, bilancia parametrov a vecná nadväznosť likvidačných prác
 - 1.3.2. Postup prác a výkonové položky
 - 1.3.3. Zabezpečenie, odstránenie alebo likvidácia budov a zariadení
 - 1.3.4. Spôsob kontroly likvidačných prác
 - 1.3.5. Zámer biologickej rekultivácie
- 1.4. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky
- 1.5. Opatrenia na zamedzenie nepriaznivých vplyvov výkonu činnosti a spôsob ich zabezpečenia a plnenia v projektovanom území
 - 1.5.1 Zabezpečenie podmienok pre projektovaný postup likvidácie a špecifikácia podmienok na likvidáciu
 - 1.5.2. Opatrenia na zabezpečenie ochrany prírody a krajiny, podzemných a povrchových vôd a vodného toku Torysa
 - 1.5.3. Identifikácia projektovaného materiálu na likvidáciu
- 1.6. Ochrana objektov a záujmov chránených podľa osobitných predpisov – posúdenie a zabezpečenie dokladov
 - 1.6.1 Posúdenie z hľadiska štátnej ochrany prírody a krajiny
 - 1.6.2 Posúdenie z hľadiska štátnej ochrany vodného hospodárstva
 - 1.6.3. Dodržiavania ochranného pásma vodného toku Torysa
 - 1.6.4 Podmienky z hľadiska posudzovania vplyvov na životné prostredie
 - 1.6.5 Štátna správa odpadového hospodárstva.
 - 1.6.6 Podmienky z hľadiska využívania ostatných odpadov na likvidáciu
 - 1.6.7 Ochranné pásmo železničnej trate č.188
 - 1.6.8 Ochrana obecných záujmov
- 1.7. Prípadné využitie lokality a zariadení po skončení likvidačných prác
2. Grafická časť
 - 2.1 Mapa povrchovej situácie s vyznačením časového postupu a spôsobu likvidačných prác
3. Písomné prílohy (neprikladajú sa , sú v dokumentácii zmeny činnosti - EIA)
 - 3.1. Závazne stanovisko Okresného úradu Prešov, OSŽP, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, č. OU-PO-OSZP2-2025/021785-004 zo dňa 31.1.2025 a stanoviska odbornej organizácie ochrany prírody ŠOP SR Prešove, RCOP v Prešove, Švábska 4, 080 05 Prešov č.j. RCOP PV/523-003/2024 zo dňa 24.01.2025 z hľadiska ochrany prírody.

- 3.2. Vyjadrenie Okresného úradu Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie (ŠVS) č. OU-SB-OSZP-2024/003762-002 zo dňa 19.12.2024 – z hľadiska vodných pomerov
- 3.3. Závazne stanovisko Okresného úradu Prešov, OSŽP, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, č. OU-PO-OSZP2-2025/076421-002 zo dňa 28.11.2024 z hľadiska štátnej vodnej správy.
- 3.4. Stanovisko Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. Košice, č. SVP 23170/2024/2 zo dňa 17.12.2024 – z technicko-prevádzkových záujmov správcu vodného toku a protipovodňovej ochrany
- 3.5. Vyjadrenie Okresného úradu Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie (ŠSOH) č. OU-SB-OSZP-2025/000775-002 zo dňa 23.1.2025 – z hľadiska odpadového hospodárstva
- 3.6. Stanovisko - odborná pomoc Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie (EIA), vydané pod č. OU-SB-OSZP-2025/000774-002 zo dňa 23. 01. 2025 z hľadiska posudzovania vplyvov na životné prostredie
- 3.7. Územné rozhodnutie Mesta Sabinov čj.3803/2007-177/Ju zo dňa 20.3.2008 o využívaní územia pre činnosť vykonávanú banským spôsobom

Plán je vypracovaný podľa ustanovení Nariadenia vlády SR č. 520/1991 Z.b. o podmienkach využívania ložísk nevyhradených nerastov a prílohy č. 2 citovaného nariadenia vlády.

1. Textová časť

1.1. Základné údaje

1.3.1. Názov sídlo organizácie –vlastník dotknutých pozemkov a predkladateľ dokumentácie a žiadateľ o povolenie činnosti

Obchodné meno - B&S s.r.o
Konateľ: - Anna Bujňáková
Sídlo - Námestie sv. Martina 35, Lipany 082 71
IČO - 48 291 005
Obchodný register - Okresný súd Prešov, odd.: Sro,č.vl.:32084/P zo dňa 8.3.2018
Banský register - právnických osôb, fólíu č. 236 , Obvodný banský úrad Košice
Banské oprávnenie - na výkon činnosti vykonávanej banským spôsobom
Číslo oprávnenia - č.327-613/2018 zo dňa 15.03.2018 a č. 27-993/2024 zo dňa 20.3.2024 vydané na Obvodným banským úradom v Košiciach

1.1.2. Názov okresu, obce, katastrálneho územia

Kraj : Prešovský kraj, 7
Okres : Sabinov, 708
Kat. územie : Orkúcany 860 557

1.1.3. Popis územia, bližšie označenie miesta likvidácie

Pozemky dotknuté likvidáciou : stav „C“ KN, p.č. 776/2, 778/2, 778/3, 778/4
List vlastníctva : č. 1074, výpis z katastra nehnuteľnosti Sabinov
Vlastník dotknutých pozemkov : B&S s.r.o
Druh pozemku podľa výpisu z KN : statné plochy - 776/2,778/2,778/4
zastavaná plocha - 778/3
Obdobie likvidácie : 2025 – 2035

Lokalita likvidácie je v súčasnosti vodná plocha vzniknutá po ťažbe štrkopieskov nevýhradného ložiska štrkopieskov Orkúcany. Nachádza sa juhovýchodne od mesta Sabinov, miestnej časti Orkucany, mimo zastavané územie obce. Je situovaná v bližšom okolí rieky Torysa. Priestor na likvidáciu nie je v priestorovom kontakte priamo prepojený s tokom, nezasahuje do jeho okolia.

Nameraná hladina vody po ťažbe štrkopieskov je vo výške 296,70 m n.m. Povrch okolitého terénu je v priemere vo výške 299-300 m n.m. Ťažobná báza je na úrovni cca 292,00 m n.m., je na styku hranice štrkového horizontu a podložného ílovitého horizontu.

Projektované územie sa nachádza v území, na ktorom podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí prvý

stupeň územnej ochrany. Záujmové územie nie je súčasťou území sústavy NATURA 2000 a nie je ani súčasťou území národnej siete chránených území.

Predmetná lokalita bola v minulosti posudzovaná v rámci zisťovacieho konania na výkon ťažby štrkopieskov. Obvodný úrad životného prostredia v Prešove vydal dňa 29.2.2008 rozhodnutie č. 1/2008/ 00220- 013/ZM zo zisťovacieho konania o tom, že lokalita sa nebude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

Projektovaný výkon činnosti nie je v ochrannom pásme celoštátnej dráhy železničnej trate Kysak – Plaveč.

1.1.4. Dôvody likvidácie

Ťažba štrkopieskov v dotknutom území bola realizovaná v období rokov 2008 – 2024. Ťažobné práce boli ukončené v roku 2024. Stav zásob štrkopieskov k 30.10.2024 je nulový.

V zmysle ustanovení zákona č. 44/1989 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva / banský zákon/ v znení ďalších úprav zákona je povinnosťou organizácie po ukončení ťažobnej činnosti vykonať likvidáciu ťažobnej lokality. Z uvedeného dôvodu oprávnená organizácia na výkon likvidácie predkladá túto dokumentáciu

Po zásype – likvidácii a po vykonaní rekultivačných a revitalizačných opatrení vznikne v projektovanom území trávinný - bylinný biotop na ploche č.1 a vodný biotop na ploche č. 2.

1.1.5. Projektovaný materiál na likvidáciu a jeho množstvo.

Na likvidáciu sa projektuje použiť:

1. materiál z interného zdroja – existujúca skládka

- zemina schopná zúrodnenia- orníčná vrstva a hlinito – piesčito - ílovitá zemina charakterizovaná ako geologická technologická skrývka z povrchu nevyhradeného ložiska Orkúcaný vzniknutá pri ťažbe štrkopieskov a uskladnená na skládke;

* skrývka overená geologickým prieskumom, zistená bola v nadloží ložiska, ako nevhodná pre úpravu a výrobu štrkopieskov z titulu obsahu ílovitých minerálov;

* odťažená bola v rámci povolenej ťažby z nadložia ložiska štrkopieskov a postupne ukladaná na skládku pri úpravárenskej linke, jedná sa o pôvodnú materskú horninu

2. materiál z externého zdroja

- nekontaminovaná zemina a iný prirodzene sa vyskytujúci materiál , ktorý je podľa zákonných ustanovení považovaný za vedľajší produkt

*materiál vykopaný počas stavebných prác a je možné podľa § 2 ods. 4 zákona č. 79/2015 Z. z o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov ho považovať za vedľajší produkt vzniknutý pri uskutočňovaní povolených stavieb,

*využitie pre likvidáciu je bez udelenia súhlasu podľa § 97 ods. 1 písm. o) zákona o odpadoch, ale pri prehlásení (posudku akreditovanej organizácie), že vedľajší produkt spĺňa minimálne podmienky a limitné hodnoty ukazovateľov ako inertný odpad v zmysle ustanovení vyhlášky MŽP SR č. 344/2022 Z.z. o stavebných

odpadoch a odpadoch z demolácií ako aj ustanovenia zákona o odpadoch č. 79/2015 Z.z. a o zmene a dopl. niektorých zákonov v znení zákona č. 230/2022 Z.z. ; inertný odpad – klasifikácia podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z.,

Množstvo projektovaného materiálu na likvidáciu je v objeme 390 000 m³

Použitie projektovaného objemu:

- primárne z externého zdroja hodnoteného ako vedľajší produkt,
- v prípade potreby aj z interného zdroja hodnoteného ako orníčná a technologická skryvka z existujúcej skládky inertného materiálu na pokyn B&S s.r.o

1.1.6. Plánované začatie a ukončenie likvidačných prác

Harmonogram prác : technická časť likvidácie	: začiatok	2025
	ukončenie	31.12.2035
biologická časť likvidácie a revitalizácie:	začiatok	1.01.2034
	ukončenie	31.12.2035

1.2. Nevýdobyté zásoby ložiska

Zásoby v projektovanom území likvidácie sú vyťažené.

1.3. Likvidácia lokality – projektované práce

1.3.1. Spôsob likvidácie, bilancia parametrov a vecná nadväznosť prác

Projektované práce na likvidácii sa vykonajú nepretržite v období rokov 2025 – 2035 s časovým rozlíšením výkonu navrhnutých opatrení v nadväznosti na dodávku materiálu na výkon likvidačnej činnosti v projektovanom území.

Projektované práce sa vykonajú nad a pod hladinou spodnej vody.

Projektované technické opatrenia:

plocha č.1:

- zásyp a uloženie inertného materiálu z externých a interných zdrojov na celú plochu likvidácie, postup zásypu zo severnej a východnej časti koruny svahu jazera až po úplne zasypanie a zarovnanie na úroveň okolitého terénu tak, aby na nich výškovo nadväzovala

plocha č.2:

- svahovanie trvalých svahov od koruny súčasného svahu do projektovaných profilov

Projektovaná bilancia plôch a objemové parametre

- plocha č.1, ťažobné jazero doteraz nezlikvidované, dokončenie likvidácie

činnosť – likvidácia a revitalizácia -zásyp na projektovanú úroveň

objem zásypového materiálu za obdobie činnosti..... 390 000 m³ / 10 rokov

643 500 ton / 10 rokov

*projektovaný záber plochy - na obdobie 2025 – 2035.....4,85 ha**projektovaný objem materiálu v tonách za rok likvidácie.....64 350 ton*

doteraz vykonané práce na ploche 4,9242 ha/ 10 rokov

dotknuté pozemky, stav podľa „C“ KN č..... parcely 778/2, 778/3, 778/4

využitie plochy po zásype druh travný bylinný biotop

- plocha č.2, ťažobné jazero doteraz nezlikvidované, zostáva ako vodný biotop

činnosť - vytvorenie svahu upadne od hrany súčasného brehu ťažobného jazera

*projektovaný záber plochy - na obdobie 2025 – 2035.....1,06 ha**projektovaný objem materiálu v tonách za rok likvidácie.....3 580 ton*súčasná výmera jazera27 598 m²

dotknuté pozemky, stav podľa „C“ KN č..... parcely 776/2

využitie plochy po zásype..... vodný biotop

Bilancia plôch a objemu použitého materiálu za obdobie výkonu prác 2025 – 2035:

- konečný záber plochy : (4,85 ha + 1,06ha)5,91 ha**- konečný objem materiálu pre výkon prác : (643500+35800)... 679 300 ton/ 10 rokov****- ročný objem v období výkonu prác 2025 – 203567 930 ton/rok.**

Časové a vecné plnenie je v závislosti od postupu zabezpečenia materiálu zo stavebných akcií z externých zdrojov a využitia inertného materiálu zo súčasnej skládky v areály projektovaného územia Orkútcany.

Na záver sa vykoná biologická rekultivácia v rozsahu prác uvedených v ďalšej kapitole tohto plánu likvidácie.

Podkladom na výpočet základných parametrov bola povrchová mapa s výškopisným a polohopisným zameraním aktuálneho stavu územia so stavom k 19.4.2024. Okrem mapového podkladu boli použité charakteristické rezy dotknutou oblasťou.

1.3.2. Postup prác a výkonové položky

V navrhovanom území sú plánované zemné práce, plošné urovnávky, násypy a zásypy, svahovanie do projektovaných profilov a vytváranie okrajových brehov.

Postup prác

Likvidáciu predmetnej lokality – výkon prác a dodávku materiálu na likvidáciu organizácia - B&S s.r.o, Lipany bude realizovať dodávateľským spôsobom. Na tieto práce uzavrie zmluvu, kde budú uvedené podmienky a postupy prác v zmysle plánu likvidácie.

Potrebný materiál na likvidáciu bude nakladaný na automobily priamo z miesta odkryvu – výkopov a dovezený cez vstupnú bránu na certifikovanú váhu prevádzky úpravne Šarišské Michaľany.

Po odvážení, kontrole a zaevidovaní bude materiál dopravený na miesto likvidácie.

Následne dopravený materiál bude priamo bez medziskládky ukladaný do projektovaného priestoru – plocha č.1.

Po vysýpaní materiálu bude tento rovnomerne rozprestretý a urovaný v dotknutej priestorovej časti. Uloženie materiálu bude vo vrstvách.

Postupne sa zasype celý projektovaný priestor po vodnú hladinu a následne až po polohopisne vymedzené okrajové hranice a výškovú projektovanú zásypovú hranu s priamym napojením na okolité pozemky. Výškové, plošné a objemové parametre sú uvedené v ďalšej časti a grafických prílohách.

Odkopávky, vodorovné premiestnenie, rozprestretie, urovanie, uloženie projektovaného materiálu a svahovanie do predpísaného úklonu brehov jazera sa vykoná dozérom, resp. iným vhodným mechanizmom.

Nakoniec sa projektuje úprava pláne vyrovnaním výškových rozdielov na celej likvidovanej ploche a rozprestretie zemín schopných zúrodnenia.

Riadenie navrhnutých likvidačných zásahov bude zabezpečovať pracovník určený organizáciou, ktorej je vydané povolenie na výkon likvidačných prác.

Technicky upravené plochy a svahy budú následne upravené rekultivačnými – kultivačnými a revitalizačnými zásahmi.

Objemové a výkonové položky projektovaných prác:

1. Likvidácia plochy č.1

- uloženie výkopovej zeminy - vedľajší produkt, technologická a orničná zemina
- doprava materiálu z externého a interného zdroja
- zásyp vodnej plochy do násypu a zásypov v predpísanom tvare s urovaním,
- hrúbka násypu 8 m,
- projektovaný terén po úprave na úrovni 300,00 m n.m

2. Úprava pozemku s rozpojením zeminy a premiestnením na plochách č. 1 :

- na miesta návažky nad 40m do 60m, tr. č. 3 na ploche 48 500 m²

3. likvidácia plochy č.2 - svahovanie trvalých svahov:

- od koruny súčasného svahu do projektovaných profilov s potrebným premiestnením výkopu
- vytvorenie brehu upadne od hrany už upraveného priestoru v sklone 60° ,
- šírka svahu 15 m, dĺžka svahu 710 m, zatrávnený povrch
- využitie ako areál voľného času na rekreačné a oddychové aktivity a rybolov,
- prístup k vodnej ploche zo západnej časti, svah 20°.

4. Uloženie zemín schopných zúrodnenia na ploche č.1 a svahov plochy č. 2 do predpísaných tvarov s urovaním

5. Rozprestretie zemín schopných zúrodnenia na ploche č.1 a svahov plochy č. 2

- v rovine a v projektovanom sklone, pri hrúbke vrstvy 200 mm, ploche nad 500m² ,

6. Kyprenie povrchu po rozprestretí ornice na ploche č.1 a svahov plochy č. 2
- plochy nad 3ha, v rovine a na svahu v projektovanom južnom sklone 2° na ploche č.1

1.3.3 Zabezpečenie, odstránenie alebo likvidácia budov a zariadení

Po úprave a likvidácii ťažobného priestoru nezostanú nebezpečné otvory a priehlbne, ktoré by bolo nutné zabezpečovať.

V záujmovom priestore nie sú budovy a zariadenia, ktoré by podliehali likvidácii. Banské diela v záujmovom území neexistujú.

1.3.4 Spôsob kontroly likvidačných prác

Kontrola externým dozorným orgánom

- organizácia umožní na výkon dozornej činnosti voľný vstup pracovníkom organu ochrany prírody a krajiny a orgánu ochrany vodného hospodárstva

Spôsob kontroly zo strany organizácie

- prehliadky pracoviska
 - určený zodpovedný pracovník za činnosť vykonávanú banským spôsobom
- výsledky kontroly
 - budú sa zapisovať do knihy likvidácie
- dozorný orgán je povinný - pri prehliadkach pracoviska kontrolovať dodržiavanie príslušnej dokumentácie na likvidáciu ťažobne

Práva a povinnosti dozorného orgánu

- na kontrolné dni môže odborný technický dozor pozývať zástupcov dozorných orgánov
- dozorné orgány majú právo zastaviť práce na likvidácii pokiaľ nepokračujú v intenciách schváleného plánu likvidácie

Dozorný orgán pri kontrolnej činnosti ďalej zabezpečuje aj opatrenia uvedené v kapitole č.1.4 až 1.5.

Uloženie dokumentácie k výkonu kontroly

- dokumentácia plánu, ako aj iné súvisiace doklady budú uložené na mieste prístupom pre pracovníkov, ktorí sú zodpovední za dodržiavanie a kontrol, na prevádzke Šarišské Michaľany.
- za celkový výkon prác z titulu finančného zabezpečenia akcie, koordinácie prác, výberu dodávateľa - zodpovedá organizácia

1.3.5. Zámer biologickej rekultivácie

Projektovanými prácami a navrhnutými opatreniami sa vytvorí travinný biotop - zatrávnené priestory - pozemok na ploche č.1 a zatrávnené svahy na ploche č.2 .

Sadové úpravy :

Založenie trávniku lúčneho charakteru v rovine, vo svahu, druhy bylín typických pre danú lokalitu, kosenie s ponechaním na mieste vo vegetačnom období trávneho porastu

Druhovú skladbu :

Travný biotop (napr. oševné semená : reznáčka laločnatá, ovsík obyčajný, timotejka lúčna, lipnica lúčna, trojštet žltkastý, ďatelina lúčna, ďatelina plazivá, veronika obyčajná, skorocel kopijovitý, rebríček obyčajný, šalvia lúčna, ľadenec rožkatý, iskerník prudký, margaréta biela). Ošev podľa výberu obstarávateľa v kombinácii min 10 -druhov.

Návrh využitia

Aktivity podľa rozhodnutia vlastníka pozemku

1.4. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky

Pri projektovanej likvidačnej činnosti sa musia dodržiavať ustanovenia:

- zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva /banský zákon/, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonmi SR
- ako aj zákon SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov a z neho vyplývajúce vykonávacie vyhlášky .
- zákona NR SR č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci
- vyhláška č. 374/90 Zb. SÚBP a SBÚ o bezpečnosti práce a ostatnými súvisiacimi predpismi
- NV č. 115/2006 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku
- 392/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov
- zákona č. 311/2001 Z.z. zákonník práce v znení neskorších predpisov .
- a ďalšie súvisiace zákony, vyhlášky, výnosy a ustanovenia platných STN

Zodpovednosť za bezpečnosť práce a prevádzky je uvedené organizačnom poriadku organizácie, ktorá má vydané povolenie na výkon činnosti.

1.4.1. Základné opatrenia proti nebezpečenstvu

Základné opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci boli spracované v zmysle ustanovení zákona č. 44/1989 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva / banský zákon/ v znení zákona SNR č. 498/1991 Zb. a vyhlášky SBÚ č. 29/1989 Zb. o bezpečnosti práce a prevádzky pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom na povrchu a ďalších súvisiacich predpisov a zákonov.

Pre výkon prác na úseku bezpečnosti práce a prevádzky sa musia dodržiavať nasledovné opatrenia:

1. Pracovisko - priestor určený na výkon prác musí vyhovovať zákonným ustanoveniam o bezpečnosti práce a prevádzky.
2. Dokumentácia na výkon prác v ťažobní musí byť uložená na mieste s prístupom pre pracovníkov, ktorí sú povinní ju dodržiavať a kontrolovať.
3. Každý, kto spozoruje nebezpečenstvo, ak nemôže nebezpečenstvo odstrániť sám, oznámi to ihneď priamemu nadriadenému. V prípade mimoriadnej udalosti musí byť zabezpečené a zachované bez porušenia miesto udalosti.

4. Na pracovisku musí byť pre pracovníkov zabezpečená ochrana pred nepriaznivými poveternostnými vplyvmi a zabezpečená prvá pomoc pri úraze alebo náhlom ochorení.

5. Na pracovisku musí byť realizované zabezpečovacie zariadenie dotknutého priestoru.

Zabezpečovacie zariadenia bude slúžiť:

- na zabránenie voľnému prístupu do dotknutej oblasti nepovolaným osobám
- proti náhodnému pádu alebo sklzu ľudí alebo zvierat do vyťaženého priestoru
- zároveň sa zamedzí navážaniu iného nevhodného materiálu do ťažobne

6. V rámci výkonu činnosti musí byť vykonané zabezpečenie prevádzkového objektu protipožiarnym zariadením pre pracovníkov v činnosti

7. Organizácia, ktorej bolo vydané povolenie na výkon činnosti zabezpečí, aby:

- objekty, pracoviská a zariadenia boli zabezpečené proti vstupu nepovolaných osôb.
- otvory , priehlbne, prepadliny a iné miesta, kde hrozí nebezpečenstvo pádu osôb, sa musia zakryť, ohradiť alebo zasypať.
- organizácia určí spôsob zabezpečenia miest hore uvedených proti vstupu nepovolaných osôb a lehoty ich kontrol .
- zákaz vstupu nepovolaných osôb sa musia vyznačiť na bezpečnostných tabuľkách pri všetkých vchodoch, prístupoch a cestách k nim.
- zabezpečiť pre všetkých pracovníkov, ktorí vstupujú do miest s nebezpečenstvom pádu predmetov ochranné prilby .

8. Podmienky na bezpečné vytvorenie, prevádzkovanie a udržiavanie pracoviska

Na pracovisku sa ustanovujú nasledovné podmienky:

- pracovisko musí byť organizované tak, aby zabezpečovalo zodpovedajúcu ochranu pred rizikami, ktoré v súvislosti s likvidačnou, dopravnou a dozornou činnosťou môžu ohroziť život alebo zdravie zamestnancov;
- priestor likvidácie, priehlbne na pracovných plošinách okraj ťažobného priestoru musí byť vymedzené a vybavené výstražnými značkami a zabezpečené proti vstupu do týchto priestorov v zmysle prevádzkovej dokumentácie
- výška a sklon okrajových rezov ako aj pracovné postupy na pracovisku musia byť striktné dodržiavané tak ako je to ustanovené v dokumentácii pre likvidáciu ako aj v prevádzkovej dokumentácii

9. Vyhodnotenie neodstrániteľných nebezpečenstiev a neodstrániteľných ohrození a návrh ochranných opatrení proti týmto nebezpečenstvám a ohrozeniam.

Účelom dokumentácie je vyhodnotiť neodstrániteľné nebezpečenstva a ohrozenia, vyplývajúce z navrhovanej likvidácie, ktorá je definovaná v pláne.

1.5. Opatrenia na zamedzenie nepriaznivých vplyvov výkonu činnosti a spôsob ich zabezpečenia a plnenia v projektovanom území

1.5.1 Zabezpečenie podmienok pre projektovaný postup likvidácie a špecifikácia podmienok na likvidáciu

B&S s.r.o Lipany (ďalej organizácia) pri likvidácii územia bude dodržiavať a zabezpečovať nasledujúce opatrenia a podmienky na zamedzenie nepriaznivých vplyvov v súvislosti s likvidáciou a použitím projektovaného materiálu:

1. Pred začatím výkonu likvidačných prác organizácia uzavrie zmluvy na dodávky inertného materiálu z externých zdrojov z každej samostatnej lokality ,ktorý je podľa zákonných ustanovení považovaný za vedľajší produkt a musí predložiť prehlásenie a musí splniť podmienky ustanovené zákonnými ustanoveniami, že dodávaný materiál na likvidáciu je vedľajší produkt a splnia podmienky uvedené v povoleniach a vyjadreniach k tomuto plánu likvidácie.
2. Organizácia pred začatím prác zabezpečí vypracovanie technologického postupu prác a dopravného poriadku.
3. Organizácia písomne odovzdá pracovisko na lokalite Orkúcaný dodávateľovi likvidačných prác s konkrétnymi zmluvnými podmienkami pri výkone likvidácie,.
4. Dodávateľ likvidačných prác bude počas realizácie činnosti zaznamenávať pôvod dodávaného inertného materiálu do knihy likvidácie, aby sa zamedzila, resp. vylúčila možnosť kontaminácie podzemných a povrchových vôd spôsobená ukladaním degradovaných, resp. znečistených navážok zeminy a materiálu.
Založí dokumentáciu do ktorej sa bude denne zaznamenávať pôvod - stavba, druh, charakteristika, objem a zmluvného dodávateľa inertného materiálu.
Do kontrolnej knihy sa budú zapisovať aj kontroly pracoviska ako aj dôležité údaje súvisiace s likvidáciou (kontrolné dni, zápisy odborného dozoru, úrazy a pod.)
5. Organizácia na činnosť, ktorým je likvidácia - zásyp, sanácia a rekultivácia použije výlučne inertný odpad, ktorý je vhodným spôsobom upravený na tento účel a spôsob jeho využitia musí zabezpečiť stabilitu takto uloženého inertného odpadu najmä s ohľadom na zabránenie zosuvov a iba projektovaný materiál na likvidáciu uvedený v kap.1.1.5 tohto plánu likvidácie.
6. Organizácia na likvidáciu použije iba inertné materiály podľa klasifikácie uvedenej v bode 4, v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., spôsobom, ktorý neohrozuje zdravie ľudí, životné prostredie a je v súlade so zákonom o odpadoch, nebude použitý materiál, ktorý vykazuje znaky nebezpečných odpadov
7. Ak pri preberaní inertného materiálu vznikne po vizuálnej kontrole alebo na základe poznatkov o jeho pôvode pochybnosť o tom, či sa jedná o inertný materiál alebo nie, takýto materiál sa na povrchovú likvidáciu môže použiť, ak sa preukáže, že ide o inertný materiál dohodnutý v zmluve v rozsahu zmluvných podmienok, resp. vykoná sa pred jeho použitím analýza, za účelom preukázania limitných hodnôt ustanovených osobitným predpisom. Podľa §14 zákona č.79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov organizáciou budú vedené a uchovávané evidencie o druhoch a množstve použitého inertného materiálu na likvidáciu a rekultiváciu územia až do ukončenia likvidácie
9. Organizácia zabezpečí, aby pri likvidácii nedochádzalo k poškodeniu, zavezeniu susediacich pozemkov a k obmedzeniu prístupu k nim.

1.5.2. Opatrenia na zabezpečenie ochrany prírody a krajiny, podzemných a povrchových vôd a vodného toku Torysa

B&S s.r.o. Lipany (ďalej organizácia) na zabezpečenie ochrany prírody a krajiny, podzemných a povrchových vôd a ochrany vodného toku bude dodržiavať a zabezpečovať nasledujúce opatrenia:

1. Všetky práce a činnosti vykonávané predmetnou likvidačnou činnosťou realizovať iba technikou, ktorá bude vo vyhovujúcom technickom stave aby nedošlo k ohrozeniu a znečisteniu povrchových a podzemných vôd.
2. Organizácia zabezpečí, aby bola vylúčená možnosť parkovania dopravných automobilov a iných dopravných mechanizmov ako aj manipulácia s pohonnými hmotami, olejmi, resp. inými znečisťujúcimi látkami na predmetnej ploche likvidácie
3. Organizácia zabezpečí, aby stavebné mechanizmy boli v takom technickom stave, aby nedochádzalo k znečisteniu podzemných a povrchových vôd ropnými a inými látkami škodiacimi vodným tokom. Základom je technologická disciplína a operačná pripravenosť (technická, materiálová a personálna) pre prípadnú sanáciu.
4. Organizácia v čase realizácie likvidácie zabezpečí kontrolu stavebných mechanizmov a dopravných prostriedkov na zamedzenie únikov ropných látok do podzemných vôd
5. Organizácia nesie zodpovednosť za prípadné škody tretím osobám spôsobenými predmetnou činnosťou likvidácie
6. Organizácia zabezpečí opatrenia na zamedzenie prípadného úniku ropných látok z mechanizmov do povrchových a podzemných vôd tak, aby nedošlo k ich ohrozeniu prípadne znečisteniu. Pri revitalizačných prácach budú dodržiavané preventívne opatrenia na minimalizáciu negatívnych vplyvov na kvalitu povrchových a podzemných vôd v dotknutej lokalite. V prípade vzniku neočakávaných udalostí, resp. havárií počas realizácií prác bezodkladne kontaktovať SIŽP aj zástupcu SVP, š.p. t.č.: 055/6338172 z dôvodu posúdenia včasného možného zásahu
7. Organizácia berie na vedomie, že správca vodného toku nezodpovedá za škody spôsobené mimoriadnou udalosťou a škody vzniknuté užívaním vodných tokov v zmysle §49 ods. zákona č. 364/2004 o vodách v znení neskorších predpisov
8. Zahájenie a ukončenie prác žiadame písomne oznámiť zástupcovi SVP, š.p., kontaktná osoba Ing. Martin Cap, e-mailom Martni.Cap@svp.sk minimálne 7 dní vopred
9. Organizácia bude zabezpečovať počas likvidácie podľa § 4b zákona 364/2004 Z.z. o vodách zisťovanie výskytu, množstva, režimu a kvality podzemných vôd
10. Organizácia vytvorí podmienky aby počas likvidácie a po ukončení nedošlo k znečisteniu podzemných vôd zriaďovaním divokých skládok odpadov a inými činnosťami, ktoré by mohli ohroziť kvalitu podzemných vôd a ochranu prírody a krajiny
11. V závislosti od počasia a poveternostných podmienok organizácia zabezpečí realizáciu odprašovacích opatrení na lokalite navrhovanej činnosti a dopravných cestách
12. Vodný tok Torysy je v súčasnosti cca 200 m od predmetnej lokality. Organizácia nebude realizovať likvidáciu mimo hranice projektovanej lokality.
13. Organizácia zabezpečí pri likvidácii také opatrenia, že likvidácia nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie a nedôjde k podstatnej zmene územného systému ekologickej stability.

14. Organizácia zabezpečí kosenie parcely KN C č. 778/2 k.ú. Orkucany aspoň 1 x ročne v termíne máj - jún, kde bol vykonaný transfer kotúča modrastého.
15. Organizácia zabezpečí, aby nedochádzalo k jazde a státiu s motorovými vozidlami t.j. poškodzovaniu vegetačného krytu na parcele KN C č. 778/2 k.ú. Orkucany, na ktorú bol realizovaný transfer kotúča modrastého.
16. Organizácia v rámci likvidácie v plytkých častiach ťažobnej jamy nebude vykonávať v jarnom období z dôvodu ochrany obojživelníkov a tiež hniezdisk avifauny
17. Pri výsadbe travinno- bylinného biotopu v rámci realizácie biologickej časti likvidácie sa použije pestrá zmes v kombinácii najmenej desať druhov (reznáčka laločnatá, ovsík obyčajný, timotejka lúčna, lipnica lúčna, trojštet žltkastý, ďatelina lúčna, ďatelina plazivá, veronika obyčajná, skorocel kopijovitý, rebríček obyčajný, šalvia lúčna, ľadenec rožkatý, iskerník prudký, margaréta biela).
18. Na výkon biologickej rekultivácie sa nepoužije skrývka s koreňmi inváznych druhov rastlín bez chemického ošetrenia tak, aby sa invázne druhy nerozšírili na rekultivované plochy.
19. Z hľadiska ochrany prírody a krajiny bude zabezpečená nezávadnosť inertného materiálu, ktorým bude zavezená plocha č. 1

1.5.2. Identifikácia materiálu na likvidáciu

Na likvidáciu organizácia projektuje:

- zemina schopná zúrodnenia- orníčná vrstva a hlinito – piesčito - ílovitá zemina charakterizovaná ako geologická technologická skrývka;
- nekontaminovaná zemina a iný prirodzene sa vyskytujúci materiál , ktorý je podľa zákonných ustanovení považovaný za vedľajší produkt a spĺňa limitné hodnoty ukazovateľov ako inertný odpad

Prijaté opatrenia na realizáciu navrhovanej činnosti sú dostačujúce na ochranu prírody a krajiny a elimináciu negatívnych vplyvov na povrchové a podzemné vody v záujmovom území.

Dôkazom je aj doterajší výkon ťažby a čiastočne aj rekultivačno – likvidačné zásahy, ktoré v tomto priestore boli nepretržite vykonávané od roku 2003 bez výskytu havarijných stavov z hľadiska ochrany životného prostredia a ohrozenia podzemných a povrchových vôd.

Iné vplyvy, napríklad na prietokové pomery, režim a kvalitu povrchových tokov a životného prostredia sa nepredpokladajú, nakoľko činnosť nebude s nimi v žiadnom priestorovom, ani sprostredkovanom kontakte.

Vzhľadom na použitú metódu likvidácie sa neprojektujú v záujmovom priestore odvodňovacie zásahy.

1.6. Ochrana objektov a záujmov chránených podľa osobitných predpisov – posúdenie a ich zabezpečenie

1.6.1 Posúdenie z hľadiska štátnej ochrany prírody a krajiny

Predmetné parcely sa nachádzajú v území, na ktorom podľa zákona OPaK platí prvý stupeň územnej ochrany /všeobecná územná ochrana/. Záujmové územie nie je súčasťou európskej sústavy chránených území NATURA 2000 a nie je ani súčasťou území národnej siete chránených území.

Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, č. OU-PO-OSZP2-2025/021785-004 zo dňa 31.1.2025 a stanoviska odbornej organizácie ochrany prírody ŠOP SR Prešove, RCOP v Prešove, Švábska 4, 080 05 Prešov č.j. RCOP PV/523-003/2024 zo dňa 24.01.2025 vydal záväzne stanovisko z hľadiska ochrany prírody.

Požiadavky a odporúčania OÚ Prešov:

- Likvidačné práce v plytkých častiach ťažobnej jamy nevykonávať v jarnom období z dôvodu ochrany obojživelníkov a tiež hniezdisk avifauny vo vytvorených okrajových mokradných spoločenstvách.
- Zabezpečiť, aby sa skrývka s koreňmi inváznych druhov rastlín nepoužila na rekultiváciu bez chemického ošetrovania, aby sa invázne druhy nerozšírili na rekultivované plochy. Odstraňovanie inváznych druhov, zároveň zabezpečí zachovanie travinno-byliných biotopov, ktoré sa plánujú v časti územia v rámci rekultivácie obnoviť a nedôjde k zarastaniu pozemkov drevinami, ktoré zároveň potláčajú aj kotúč modrastý na ploche, kde bol presadený z vyťaženej lokality.
- Zabezpečiť nezávadnosť inertného materiálu, ktorým bude zavezená plocha č. 1 a plocha č. 2 rekultivovaného územia.
- Zabezpečiť, aby nedochádzalo k jazde a státiu s motorovými vozidlami t.j. poškodzovaniu vegetačného krytu na parcele KN C č. 778/2 k.ú. Orkucany, na ktorú bol realizovaný transfer kotúča modrastého.
- Zabezpečiť kosenie parcely KN C č. 778/2 k.ú. Orkucany aspoň 1 x ročne v termíne máj-jún, kde bol vykonaný transfer kotúča modrastého.

Určené podmienky a odporúčania sú zapracované do dokumentácie tohto „Plánu likvidácie“ v kapitole 1.5. a ostatných kapitolách plánu likvidácie.

1.6.2 Posúdenie z hľadiska štátnej ochrany vodných pomerov

Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie (ŠVS) vydal vyjadrenie č. OU-SB-OSZP-2024/003762-002 zo dňa 19.12.2024 – z hľadiska vodných pomerov.

Z hľadiska ochrany vodných pomerov nemáme námietky k predloženej dokumentácii za predpokladu, že budú splnené naše podmienky:

1. Zabezpečiť, aby stavebné mechanizmy boli v takom stave, aby nedošlo k znečisteniu podzemných alebo povrchových vôd ropnými látkami.
2. Postupovať a dodržiavať predložený plán likvidácie po ukončení činnosti.
3. Dozorný orgán – zodpovedný pracovník za výkon činnosti zo strany organizácie je povinný pri prehliadkach pracoviska kontrolovať dodržiavanie príslušnej dokumentácie a postupu prác na likvidáciu a rekultiváciu.

4. Za prípadné škody tretím osobám spôsobenými predmetnou činnosťou ťažby zodpovedá organizácia vykonávajúca dobývanie ložiska štrkopieskov.
5. Podľa ustanovenia § 3 ods. 3 zákona 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov „Podzemnými vodami sú všetky vody nachádzajúce sa pod povrchom zeme v pásme nasýtenia a v bezprostrednom kontakte s pôdou alebo s pôdnym podložím vrátane podzemných vôd slúžiacich ako médium na akumuláciu, transport a exploatáciu zemského tepla z horninového prostredia (ďalej len „geotermálna voda“). Podzemnými vodami zostávajú podzemné vody aj po ich odkrytí prirodzeným prepadom ich nadložia, banskou činnosťou, činnosťou vykonávanou banským spôsobom alebo vykonaním inej obdobnej činnosti“.
6. Z vyššie uvedeného žiadame zabezpečiť podľa ust. § 4b zákona 364/2004 Z.z. o vodách zisťovanie výskytu, množstva, režimu a kvality podzemných vôd ako aj dodržanie environmentálnych cieľov na zabezpečenie ochrany vôd podľa ust. § 5 zákona 364/2004 Z.z. o vodách.
7. Na predmetnú činnosť je potrebné povolenie príslušného orgánu štátnej vodnej správy podľa ust. § 23 ods. 1 písm. c) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov.
8. Predmetnú lokalitu zabezpečiť tak, aby nedošlo k znečisteniu podzemných vôd zriaďovaním divokých skládok odpadov a inými činnosťami, ktoré by mohli ohroziť kvalitu podzemných vôd.

Určené podmienky sú zapracované do dokumentácie tohto „Plánu likvidácie“ v kapitole 1.5. a ostatných kapitolách plánu likvidácie.

1.6.3. Závazné stanovisko orgánu štátnej vodnej správy

Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie podľa ustanovení § 58 písm. b) a § 60 ods. 1 písm. i) vodného zákona na základe údajov z PD pre navrhovanú činnosť podľa § 16a ods. 1 a § 16a ods. 4, ako príslušného orgánu štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia v sídle kraja podľa ustanovenia §16a) odseku 1 a §16a ods. 4 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov vydal záväzne stanovisko č. OU-PO-OSZP2-2025/076421-002 zo dňa 28.11.2024 z hľadiska štátnej vodnej správy:

Pred povolením navrhovanej činnosti „Plán likvidácie Orkucany 2025 - 2035“ sa nevyžaduje výnimka z environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.

Podľa ustanovenia § 16a ods. 4 vodného zákona orgán štátnej vodnej správy môže vydať záväzné stanovisko aj bez odborného stanoviska poverenej osoby, ak z predloženej žiadosti a projektovej dokumentácie vyplýva, že povaha činnosti si nevyžaduje jej posúdenie odborným stanoviskom; v takom prípade vydá záväzné stanovisko do siedmich dní od doručenia žiadosti.

Podľa názoru orgánu štátnej vodnej správy, navrhovaná činnosť „Plán likvidácie Orkucany 2025 - 2035“, nepatrí medzi činnosti, ktoré je potrebné posúdiť podľa ustanovenia § 16a ods. 1 vodného zákona.

Určené podmienky sú zapracované do dokumentácie tohto „Plánu likvidácie“ v kapitole 1.5. a ostatných kapitolách plánu likvidácie.

1.6.4. Likvidácia – zásyp vodnej plochy - povolenie

Organizácia vypracuje žiadosť a zabezpečí rozhodnutie o povolení Okresného úradu Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie na likvidáciu - zasypávanie odkrytých podzemných vôd v dôsledku likvidácie po ťažbe štrkopieskov.

1.6.5. Dodržiavanie ochranného pásma vodného toku Torysa

Rieka Torysa preteká mimo územie predmetnej lokality a je mimo záplavového územia toku Torysa. Územie nezasahuje do ochranných pasiem vodárenských zdrojov. Vodný tok Torysa je vo vzdialenosti 200 - 250 m od predmetného územia.

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. Košice vydal stanovisko č. SVP 23170/2024/2 zo dňa 17.12.2024.

Z technicko-prevádzkových záujmov správcu vodného toku Torysa a protipovodňovej ochrany so zmenou navrhovanej činnosti je možné súhlasiť za predpokladu dodržania nasledovných podmienok:

1. Žiadame dodržiavať zákona č. 364/2004 o vodách v znení neskorších predpisov s cieľom všestrannej ochrany vôd
2. Pri revitalizačných prácach požadujeme dodržiavať preventívne opatrenia na minimalizáciu negatívnych vplyvov na kvalitu povrchových a podzemných vôd v dotknutej lokalite. V prípade vzniku neočakávaných udalostí, resp. havárií počas realizácií prác bezodkladne kontaktovať SIŽP aj zástupcu SVP, š.p. t.č: 055/6338172 z dôvodu posúdenia včasného možného zásahu
3. Na zasypávanie je možné použiť len inertný materiál-)to je odpad pri , ktorom nedochádza k žiadnym významným chemickým, fyzikálnym alebo biologickým premenám, nehorí, nerozpúšťa sa a ani nijak chemicky nereaguje ani škodlivo neovplyvňuje iné látky)
4. Pri zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami dodržiavať §39 zákona o vodách
5. Zahájenie a ukončenie prác žiadame písomne oznámiť zástupcovi SVP, š.p., kontaktná osoba Ing. Martin Cap, e-mailom Martni.Cap@svp.sk minimálne 7 dní vopred

Určené podmienky sú zapracované do dokumentácie tohto „Plánu likvidácie“ v kapitole 1.5. a ostatných kapitolách plánu likvidácie.

1.6.6 Podmienky z hľadiska posudzovania vplyvov na životné prostredie

Predmetná lokalita bola v minulosti posudzovaná v rámci zisťovacieho konania na výkon ťažby štrkopieskov. Obvodný úrad životného prostredia v Prešove vydal dňa 29.2.2008 rozhodnutie č. 1/2008/ 00220- 013/ZM zo zisťovacieho konania o tom, že lokalita sa nebude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie (EIA) vydal stanovisko - odbornú pomoc, pod č. OU-SB-OSZP-2025/000774-002 zo dňa 23. 01. 2025 z hľadiska posudzovania vplyvov na životné prostredie

Likvidácia lokality po ukončení činnosti vykonávanej banským spôsobom Orkucany priamo nadväzuje na ťažbu štrkopieskov, z uvedeného sa jedna o zmenu vyššie uvedenej navrhovanej činnosti. V zmysle § 18 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP zmenou povolenej navrhovanej činnosti je aj ukončenie navrhovanej činnosti spojené s likvidáciou, sanáciou, rekultiváciou alebo s viac ako jednou z týchto činností.

Ukončenie navrhovanej činnosti podľa prvej vety je samostatným predmetom posudzovania vplyvov alebo zisťovacieho konania len vtedy, ak nebolo súčasťou posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti.

Okresný úrad Sabinov upozorňuje, že zisťovacie konanie o zmene navrhovanej činnosti „Plán likvidácie po ukončení činnosti vykonávanej banským spôsobom na lokalite ORKUCANY 2025 - 2035“, p.č. 776/2, 778/2, 778/3, 778/4, k.ú. Orkucany predchádza povoleniu na zasypávanie odkrytých podzemných vôd podľa ust. § 23 ods. 1 písm. c) vodného zákona.

Určené podmienky sú zapracované do dokumentácie tohto „Plánu likvidácie“ v kapitole 1.5. a ostatných kapitolách plánu likvidácie.

1.6.7 Štátna správa odpadového hospodárstva

Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie vydal stanovisko (ŠSOH) č. OU-SB-OSZP-2025/000775-002 zo dňa 23.1.2025 – z hľadiska odpadového hospodárstva

Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva - nemá námietky k realizácii zámeru, konštatuje, že predmetný zámer je možné realizovať pri dodržaní nasledujúcich podmienok:

1. Na zásyp použiť iba povolené druhy odpadov a spôsobom, ktorý neohrozuje zdravie ľudí, životné prostredie a je v súlade so zákonom o odpadoch.
2. Pri spätnom zasypávaní, ktorým je likvidácia, sanácia alebo rekultivácia banských diel a lomov, sa môže použiť výlučne inertný odpad, ktorý je vhodným spôsobom upravený na tento účel a spôsob jeho využitia musí zabezpečiť stabilitu takto uloženého inertného odpadu najmä s ohľadom na zabránenie zosuvov.
3. Na zásyp je možné použiť výlučne materiál, ktorý nevykazuje znaky nebezpečných odpadov.
4. Ak pri preberaní odpadu vznikne na základe poznatkov o jeho pôvode alebo jeho vizuálnej kontrole pochybnosť o tom, či sa jedná o inertný odpad alebo nie, vykoná sa pred jeho použitím analýza, za účelom preukázania limitných hodnôt ustanovených osobitným predpisom

Organizácia nekontaminovanú zeminu hodnotenú ako vedľajší produkt využije ako projektovaný zásypový materiál na likvidáciu.

Pôvodca nekontaminovanej zeminy pri uzatváraní zmluvy o jej dodávke musí doložiť prehlásenie, dokumentáciu, že sa jedná o vedľajší produkt a zároveň musí splniť súvisiace podmienky ustanovené zákonom o odpadoch a súbežne aj požiadavky ustanovené v § 5 až 7 vyhlášky o stavebnom odpade a odpade z demolácií.

Určené podmienky sú zapracované do dokumentácie tohto „Plánu likvidácie“ v kapitole 1.5. a ostatných kapitolách plánu likvidácie.

1.6.8 Ochranné pásmo železničnej trate č.188.

Projektovaný výkon činnosti likvidácie na lokalite Orkúcany nie je v ochrannom pásme celoštátnej dráhy, železničnej trate Kysak – Plaveč, je mimo pozemkov Železníc SR.

Stanovisko Železníc SR sa nepredkladá.

1.6.9 Ochrana obecných záujmov

Dotknuté územie je územne doriešené vydaním rozhodnutia o využití územia na ťažobnú a následne na likvidačnú činnosť v zmysle banskej legislatívy..

1.7. Prípadné využitie lokality a zariadení po skončení likvidačných prác

Využitie lokality

plocha č. 1

využitie plochy po zásype akotravinný bylinný biotop

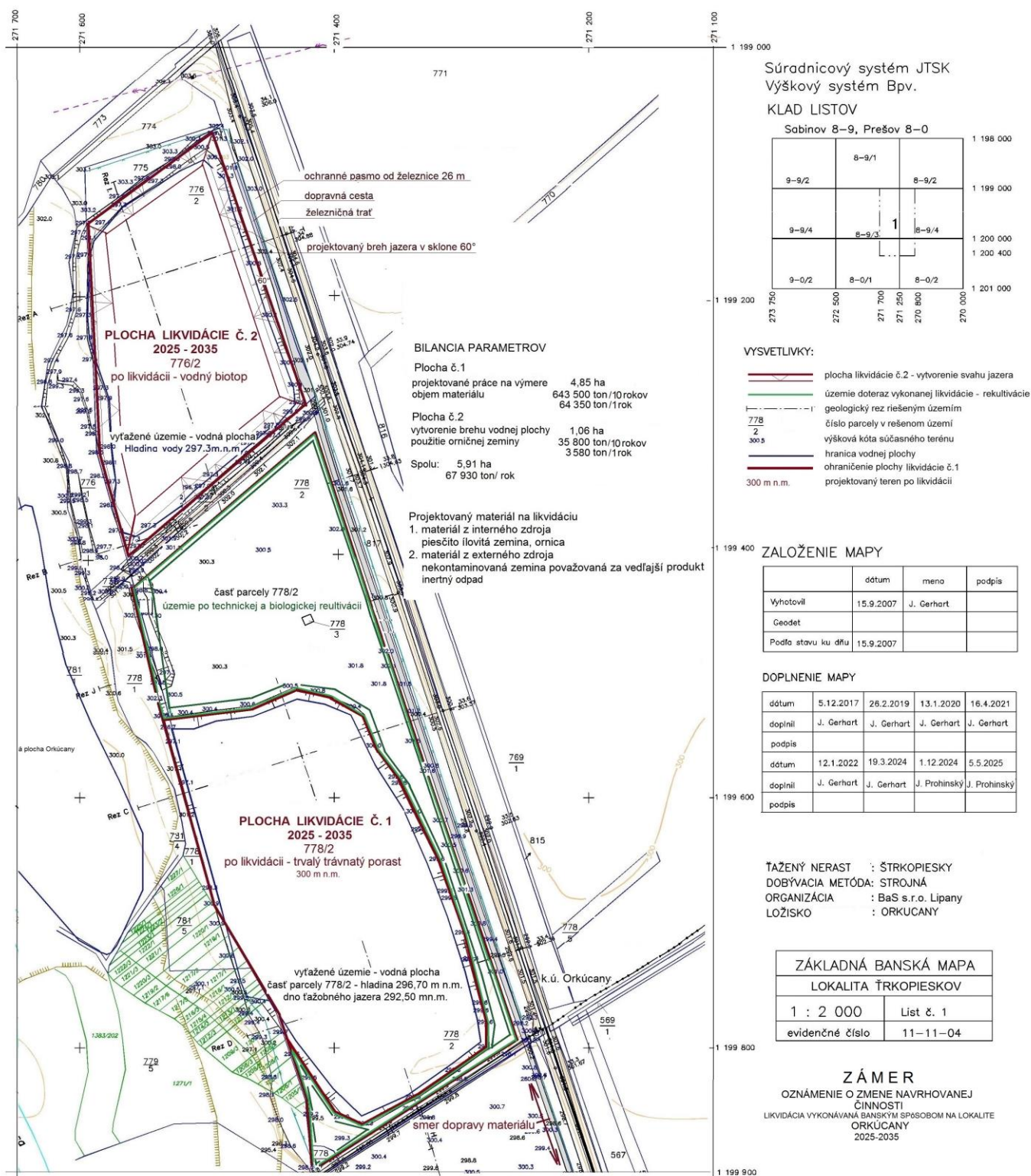
plocha č.2. súčasné ťažobné jazero doteraz nezlikvidované

využitie plochy po zásype akovodný biotop

Stavby a banské diela v priestore likvidácie neexistujú.

2. Grafická časť

2.1 Mapa povrchovej situácie s vyznačením časového postupu a spôsobu likvidačných prác

1.11.2024 (doplnené o vyjadrenia dňa 5.5.2025)